

RAPORTI VJETOR

Banka e vendit tënd

RAPORTI
VJETOR
2018

www.bpbbank.com

PËRMBAJTJA

LETRA E KRYETARIT TË BORDIT	3
LETRA E KRYESHEFIT EKZEKUTIV	5
STRUKTURA ORGANIZATIVE	8
REZULTATET FINANCIARE SIPAS IFRS-së	9
KLIENTËT BIZNESE DHE PERSONAT INDIVIDUALË	11
BURIMET NJERËZORE	15
DZHP DHE TI	17
PAJTUESHMËRIA DHE AML	19
MENAXHIMI I RREZIKUT	21
PËRGJEGJËSIA SOCIALE	23
PASQYRAT FINANCIARE	25

Albert Matoshi

LETRA E KRYETARIT TË BORDIT

I nderuar lexues,

Kam nderin të raportoj një performancë tjetër të shkëlqyer në vitin 2018 për Bankën për Biznes të cilës i ka paraprirë një vit financiar pozitiv dhe një mjedis tregu relativisht i qëndrueshëm në vend. Totali i aseteve në sektorin bankar arriti vlerën prej 4 miliardë euro, me një rritje të dukshme prej 11% në kreditë e klientëve dhe 8,7% në depozita, ndërsa niveli i kredive me probleme (2,7%) mbeti më i miri në rajon.

Banka për Biznes ka arritur rritje të rëndësishme në të gjitha segmentet kryesore. Njëjtë si në vitin e kaluar, Banka realizoi një fitim neto stabil në vlerë 5,5 milionë euro, që i atribuohet rritjes së mëtejme të portofolit të kredisë në shumë prej 157 milionë euro, krahasuar me 131 milionë euro nga e njëjta periudhë e një viti më parë, dhe rritjes së të hyrave nga interesi në shumë prej 11,6 milionë euro, krahasuar me 9,9 milionë euro në vitin 2017. Në anën tjetër, niveli i depozitave, si burimi ynë kryesor i huadhënies për klientët tanë, arriti në 221 milionë euro, nga 177 euro sa ishte një vit më parë. Të gjitha këto rezultuan në rritjen e kapitalit të përgjithshëm të Bankës në 25 milionë euro, nga 20 milionë euro sa ishte në vitin paraprak.

Edhe këtë vit, përmirësimet në shërbimin ndaj klientëve dhe produktet e Bankës vazhduan të jenë fokusi kryesor i strategjisë sonë. Cilësia e portofolit të kredisë është përmirësuar nga 2,97% sa ishte në vitin 2017 në 2,87% në vitin 2018, duke qenë në përputhje me trendin e përmirësimit të kredisë në nivelin e industrisë bankare. Ky përmirësim në cilësinë e aseteve u bazua në uljen e përcaktuar të kredive me probleme gjatë viteve të fundit. Si rezultat, këto arritje u njohën nga revista e njohur financiare "The Banker", e cila i dha BPB-së çmimin prestigjioz "The Best Bank of 2018" (Banka më e mirë në vitin 2018).

Rezultatet e arritura nga Banka këtë vit gjithashtu konfirmuan se vendimet strategjike të marra gjatë viteve të fundit kanë luajtur një rol kyç duke ndihmuar Bankën që të dalë me sukses nga një periudhë sfiduese e transformimit me forcë të shtuar. Për këtë, unë jam i bindur se Banka do të ketë një performancë tjetër të qëndrueshme në vitin 2019, pasi që biznesi ynë vazhdon të gjenerojë të ardhura të besueshme me efikasitet në sektorë udhëheqës. Kjo mbështetet nga forca solide e kapitalit dhe administrimit të kujdesshëm të rrezikut që është ndërtuar gjatë viteve të fundit.

Për fund, në emër të Bordit të Drejtorëve, do të doja t'i falënderoj klientët tanë besnikë për besimin dhe mbështetjen e tyre të vazhdueshme dhe të shpreh mirënjohjen time për të gjithë punonjësit e Bankës për ekspertizën, përkushtimin dhe arritjet e tyre të rëndësishme në vitin 2018. Kam besimin se Banka ka nivelin dhe fuqinë për të siguruar performancë të qëndrueshme në vitet në vijim.

Në emër të Bordit të Drejtorëve,

Albert Matoshi

Kryetar i Bordit të Drejtorëve

Arton Celina

LETRA E KRYESHEFIT EKZEKUTIV

Të nderuar lexues,

Viti 2018 ka qenë një vit i mirë si për ekonominë tonë ashtu edhe për sektorin financiar në Kosovë. Padyshim që ekonomia e Kosovës, si ekonomi e integruar dhe e varur si nga regjioni ashtu edhe vendet tjera prej nga vjen diaspora jonë si furnizuese e remitancave, ndikohet nga zhvillimet politiko-ekonomike në mbarë globin. Në këtë aspekt, Kosova edhe në vitin 2018 ka vazhduar me rritjen ekonomike me rreth 4%, si vazhdimësi e trendeve pozitive të rritjes ekonomike, dhe ky është një indikacion stabil për trendet në të ardhmen.

Sistemi bankar i Kosovës në përgjithësi ka vazhduar të qëndrojë stabil dhe të jetë ndër shtyllat e pakontestueshme të ekonomisë kosovare. Nivelet e ulëta të kredive joperformuese, rreth 3%, dhe rritja kreditore e sektorit bankar me mbi 10% janë ndër karakteristikat kryesore që flasin shumë për qëndrueshmërinë e sistemit dhe zotimin e bankave për një bankim të konsoliduar dhe mirë të organizuar në këtë mjedis ekonomik.

BPB edhe në vitin 2018 ka vazhduar me avancimin e saj në drejtimet strategjike të përcaktuara në vitin 2016, e që janë zgjerimi i bazës së klientelës në segmentet kryesore - NVM dhe Klientët Pagëmarrës, ngritja e infrastrukturës teknologjike për të përkrahur rritjen e vazhdueshme të biznesit si dhe përmirësimi i proceseve të brendshme në ngritjen e shërbimeve ndaj klientelës. Në të tri drejtimet strategjike janë ndërmarrë hapa konkretë dhe rezultatet e arritura tregojnë se Banka është në rrugë të mirë drejt avancimit të saj në treg dhe të qenët faktor i rëndësishëm me pjesëmarrje aktive në sektorin bankar.

Rezultatet financiare kanë vazhduar të jenë jashtëzakonisht të suksesshme si në aspektin e profitit dhe rrjedhimisht kthimit në ekuitet, ashtu edhe në rritjen kualitative të portfolios kreditore me një diversifikim të theksuar të ekspozimeve të mëdha dhe me një normë të pranueshme të kredive joperformuese. Si rrjedhojë, gjatë vitit 2018, BPB u shpall si banka më e mirë në Kosovë për vitin 2018 nga revista prestigjioze "The Banker", e botuar nga "Financial Times".

Banka ka vazhduar të punojë drejt ngritjes së kualitetit të shërbimeve dhe produkteve të reja të cilat shtojnë vlerë në biznesin ditor të klientëve tanë, shërbime këto të cilat dëshmojnë që Banka jeton

me klientët e saj dhe në vazhdimësi është e interesuar që zgjidhjen e problemeve të klientëve ta ketë prioritet të vazhdueshëm.

Të gjitha këto nuk kanë mundur të arrihen pa një relacion të veçantë me klientët tanë dhe kjo për ne është me rëndësi të jashtëzakonshme dhe për këtë investojmë çdo ditë të punës sonë. Po ashtu, shfrytëzoj rastin që t'i falënderoj të gjithë personelin e BPB-së për këto të arritura gjatë vitit 2018 dhe jam i sigurt që viti 2019 do të jetë edhe më i suksesshëm pasi për këtë kemi filluar te punojme që nga tani.

Sinqerisht,

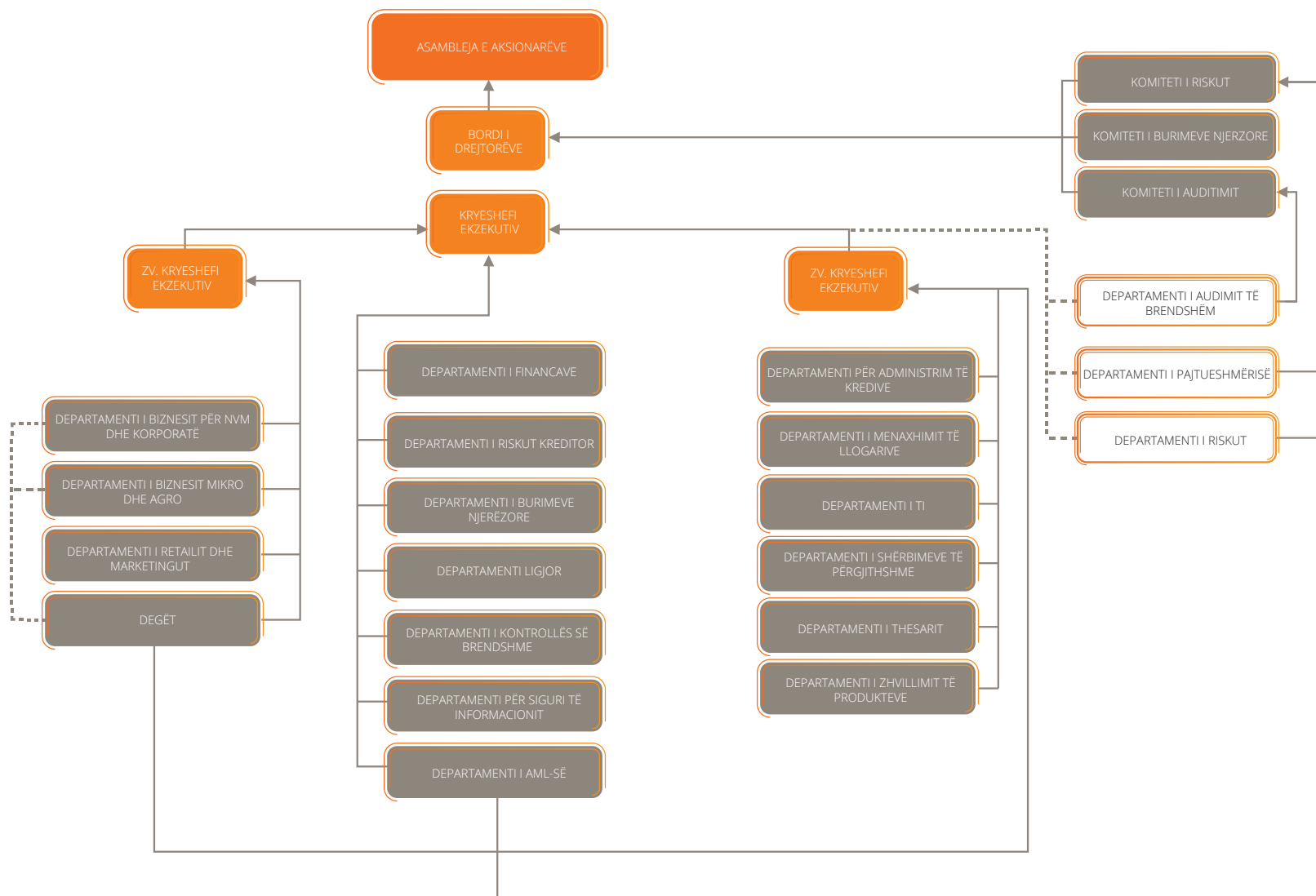
The Banker

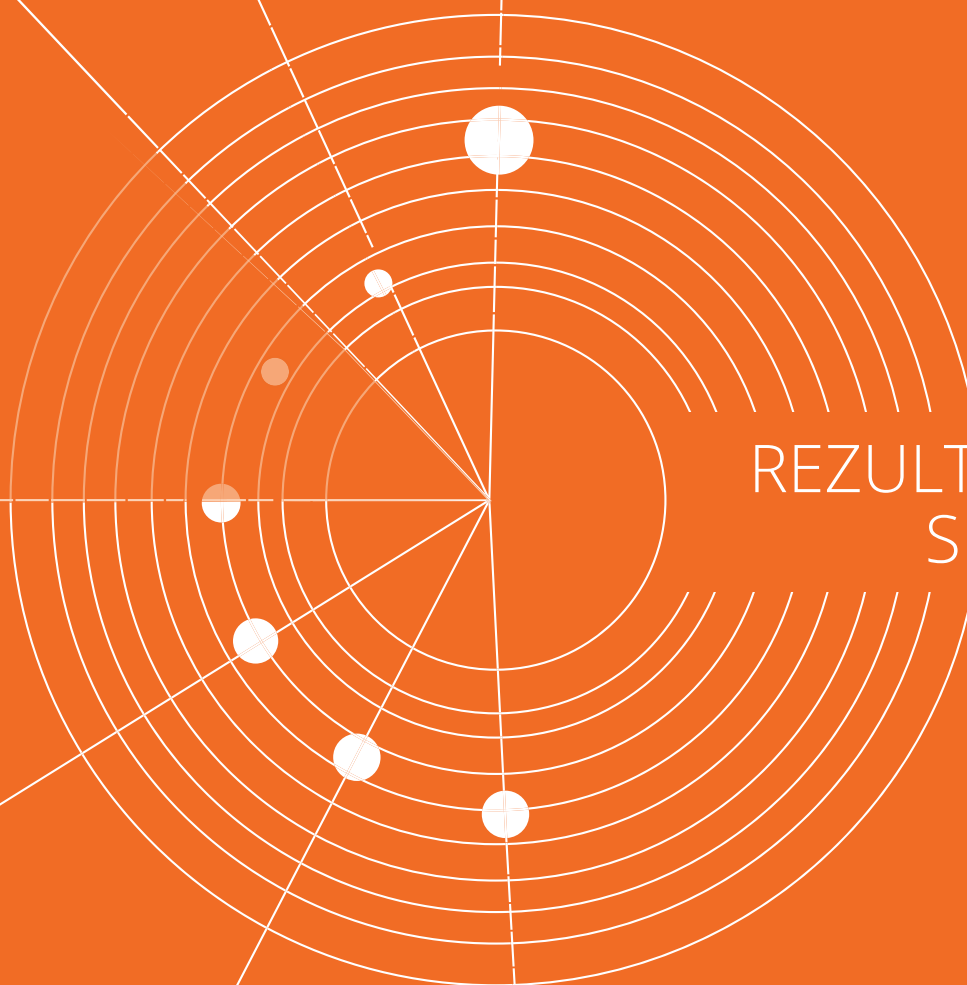

Banka më e mirë e vitit 2018

KOSOVË

STRUKTURA ORGANIZATIVE

REZULTATET FINANCIARE SIPAS IFRS-së

Gjatë vitit 2018, BPB realizoi të hyra neto nga interesi në shumë prej 11,6 milionë euro. Të hyrat neto nga interesi përfaqësojnë rreth 78,8% nga gjithsej të hyrat operative të Bankës, dhe krahasuar me vitin paraprak kemi një rritje prej afër 1,7 milionë euro, ose 17.4%.

Shpenzimet e interesit për vitin 2018 ishin rreth 1,8 milionë euro (2017: 1,5 milionë euro). Kjo rritje vjen si rezultat i rritjes së volumit të depozitave të klientëve për 43,8 milionë euro, apo për 24,6%, krahasuar me vitin paraprak, përderisa norma mesatare e interesit në depozita ishte mjaft stabile përgjatë gjithë vitit 2018.

Margjina neto e interesit ishte 7,0% nga 7,6% sa ishte vitin e kaluar, e kjo si rezultat i rënies së normës së interesit në kredi.

Kategoria e dytë e të hyrave për nga madhësia janë të hyrat neto nga tarifat dhe komisionet të cilat arritën nivelin prej 1,6 milionë euro. Edhe pse të hyrat bruto nga tarifat dhe komisionet u rritën për 2,1%, ishin shpenzimet e tarifave dhe komisioneve që kishin një rritje më të lartë për afër 16,2%, dhe të cilat shkaktuan një zvogëlim në rritjen neto të të hyrave nga tarifat dhe komisionet.

Si rezultat i implementimit të standardit IFRS 9, Banka ka njohur një rritje në rezervën e ndarë për kreditë nga afër 4 milionë euro sa ishte në vitin 2017 në 5,2 milionë euro në fund të vitit 2018. Ndikimi nga implementimi i këtij standardi u njoh në bilancin e hapjes të vitit 2018.

Shpenzimet operative të Bankës gjatë vitit 2018 u rritën për 8,1% krahasuar me vitin 2017. Raporti i kostove operative mbi të hyrat operative u karakterizua me një rritje të lehtë, nga 53,4% sa ishte në vitin 2017, në 56.5% në vitin 2018.

Gjatë vitit 2018 u arrit fitimi neto prej 6,6 milionë euro, duke rritur kështu ndjeshëm ekuitetin e aksionarëve nga 21,1 milionë euro në vitin 2017 në 25.6 milionë euro në fund të vitit 2018. Treguesi i kthimit në ekuitetin mesatar ishte 28,3% këtë vit dhe 29,8% në vitin e kaluar.

Gjatë vitit 2018, BPB shënoi përmirësim sa i përket treguesve të adekuatshmërisë së kapitalit, ku gjithsej kapitali mbi mjetet e peshuara me rrezik ishte 15,7%, nga 15,4% sa ishte në vitin 2017. Gjatë këtij viti, Banka mori edhe një borxh të ndërvarur në shumë prej 0,5 milionë euro nga BlueOrchard. Ky borxh do të përdoret për financimin e kapitalit të klasës së dytë.

Investimi në letra me vlerë të emetuara nga ana e Qeverisë së Re-

publikës së Kosovës gjatë vitit 2018 u rrit për 13,0 milionë euro, duke rezultuar në 30,1 milionë euro në fund të vitit 2018, nga 17.2 milion euro sa ishte në fund të vitit 2017.

Edhe gjatë vitit 2018, BPB vazhdoi të rrisë stabilitetin e fondeve duke u fokusuar në depozita më stabile dhe më afatgjata, si dhe në diversifikimin e strukturës së tyre duke kaluar prej depozitave me vlera më të mëdha nga institucionet e ndryshme në depozita me vlera më të vogla nga personat fizikë dhe NMV-të të cilat konsiderohen si më të qëndrueshme dhe më stabile.

Edhe gjatë vitit 2018, Banka vazhdoi bashkëpunimin me institucionet financiare ndërkombëtare sikurse Fondi Evropian për Evropën Juglindore (FEEJ) dhe Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH). Gjatë vitit 2018, BPB nënshkroi edhe një marrëveshje për kredi me BERZH-in për mbështetjen e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe atyre të mesme në shumë prej 5 milionë euro. Gjatë vitit 2018 u arkëtua shuma prej 2,5 milionë euro, ndërsa pjesa tjetër prej 2,5 milionë euro do të arkëtohet në vitin 2019.

KLIENTËT BIZNESE DHE
PERSONAT INDIVIDUALË

Gjatë vitit 2018, BPB ka vazhduar ofrimin e shërbimeve kualitative bankare të ofruara ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme (NVM-VE) si dhe personave individualë (PI) me qëllim të përkrahjes dhe zhvillimit të mëtutjeshëm të tyre. Përveç financimit dhe depozitave, Banka ka qenë e fokusuar në ofrimin e shërbimeve elektronike bankare, gjegjësisht kanaleve tjera alternative të distribuimit.

Në vitin 2018, portfolio e depozitave është rritur për 44 milionë euro ose për 25%, ku llogaria rrjedhëse ka shënuar rritje prej 27.7 milionë, llogaria e depozitave me afat është rritur për 16.1 milionë, gjersa llogaria e kursimeve është mirëmbajtur. Rritja e depozitave në llogarinë rrjedhëse na konfirmon se klientët kanë rritur qarkullimin me bankën tonë. Në anën tjetër, portfolio kreditore bruto është rritur për 26,5 milionë ose 19.4%, ku rritja prej 14.6 milionë vjen nga bizneset gjersa rritja 11,9 milionë vjen nga personat individualë. Nga 14.6 milionë euro, 88% e rritjes së portfolios kreditore të biznesit vjen nga bizneset mikro dhe agrobizneset. Banka shpërndau ekspozime kreditore në shumë prej 113 milionë euro. Nga 8.282 ekspozime kreditore të shpërndara, 45% prej tyre ishin tek klientët e rinj. Krahaz zhvillimeve, Banka ka pasur edhe përmirësim të kualitetit të portfolios, që ka rezultuar në uljen e normës së kredive joperformuese. Ofrimi i shërbimeve elektronike dhe ngritja e kualitetit të tyre ka qenë prioritet i Bankës gjatë vitit 2018, ku Banka ka lansuar platformat më të reja M-Banking dhe E-Banking, shërbime të cilat kanë ndikuar direkt në kursimin e kohës dhe të shpenzimeve të klientëve. Numri i klientëve që përdorin platformën tonë të E-Banking dhe M-Banking ka shënuar rritje prej 22%.

Me qëllim të plotësimit të kërkesave të klientëve, gjatë vitit 2018 kemi vazhduar me dizajnimin e ofertave specifike për sektorë specifikë, gjë që ka ndikuar direkt në ngritjen e efikasitetit të punës së bizneseve dhe personave individualë. Ngritja e efikasitetit dhe plotësimi i nevojave të klientëve do të mbetet fokus i Bankës.

Banka ka ndërmarrë hapa të rëndësishëm në përmirësimin e kualitetit të shërbimit ndaj klientëve biznese duke zgjeruar hapësira të veçanta për t'i shërbyer këta klientë. Këndi i Biznesit është shfrytëzuar për edukimin e klientëve mbi përdorimin dhe shfrytëzimin e shërbimeve elektronike. Kjo hapësirë është vlerësuar shumë mirë nga klientët ekzistues dhe ka shërbyer edhe si urë lidhëse për klientët e rinj të BPB-së.

Në vazhden e përkrahjes së klientëve tanë, BPB-ja ka qenë banka e parë e cila ka nënshkruar marrëveshjen me BERZH-in (Bankën Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për rritjen e konkurrencës së

ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme në vlerë prej 5 milionë euro. Përveç qasjes në financim, NVM-të gjithashtu do të përfitojnë grante të financuara nga IPA (Instrumenti për Ndihmën para Anëtarësimit) e BE-së, të menaxhuar nga EUO/EUSR Kosovo nën Programin e BERZH-it për Mbështetjen e Konkurrueshmërisë për NVM-të në Kosovë. Ky program do t'ua mundësojë NVM-ve në Kosovë të marrin ndihmë për t'u zhvilluar drejt standardeve të BE-së të parapara nga BERZH-i dhe BE-ja sipas parametrevë të Programit për Mbështetjen e Konkurrueshmërisë për NVM-të në Kosovë. Kredia e BERZH-it si incentive mundëson grantin prej 15% të vlerës së kredisë, gjë që nënkupton se ul koston e investimit në masë të dukshme. Këto fonde do të përdoren për qëllime specifike që ndihmojnë përmirësimin e objekteve afariste të prodhimit dhe për të përmirësuar nivelin e mbrojtjes ndaj ambientit, sigurisë në punë dhe cilësinë e produkteve në përputhje me standardet e BE-së. Një kombinim i financimit afatgjatë, bashkëpunimit teknik dhe nxitjes së investimeve formon një pako të dizajnuar për të ndihmuar në zhvillimin e potencialit të plotë të NVM-ve të vendit.

Përveç programit për klientët biznese, BPB-ja ka investuar fuqishëm në mbështetjen e investimeve familjare njëkohësisht. Fondi "Green for Growth Finance" ka qenë një iniciativë e cila ka ndihmuar si Bankën ashtu edhe klientët në edukimin financiar dhe investimet e mençura, të cilat ndihmojnë në uljen e konsumit të energjisë dhe rritjen e komfortit shtëpiak. Vetëm përmes kësaj linje, Banka ka arritur t'i shpërndajë mbi 1 milion euro kredi për investime shtëpiake.

Për të ngritur kualitetin e personelit, Banka ka investuar në trajnime të ndryshme, si në aspektin e kujdesit ndaj klientit dhe shitjes, ashtu edhe në fushën e rrezikut dhe kreditimit. Po ashtu, për të ngritur kualitetin e shërbimeve të ofruara përmes Qendrës së Thirrjeve, është trajnuar stafi përgjegjës me qëllim që në kohë reale të ofrojnë mbështetje teknike dhe këshilla për përdorimin dhe informata mbi të gjitha shërbimet e Bankës.

Sektori i agrobiznesit është një nga shtyllat e zhvillimit ekonomik dhe ndikon në rritjen e punësimit në vend. Ky sektor kontribuon me mbi 10% në BPV-në e vendit. Edhe gjatë vitit 2018, Banka ka zgjeruar kapacitetet e stafit dhe ka ofruar në mënyrë specifike shërbime dhe produkte bankare bazuar në nevojat e agrobizneseve. Me qëllim të përkrahjes së agrobizneseve, Banka, edhe gjatë vitit 2018 ka vazhduar bashkëpunimin me aktorët kryesorë si MBPZHR, komunat e ndryshme si dhe organizatat tjera vendore dhe ndërkombëtare. Ne kemi arritur marrëveshje bashkëpunimi me kompani prestigjioze në Kosovë që t'u ofrojmë fermerëve mundësi financimi me norma preferenciale të interesit për blerje të makinerisë së re dhe inputeve

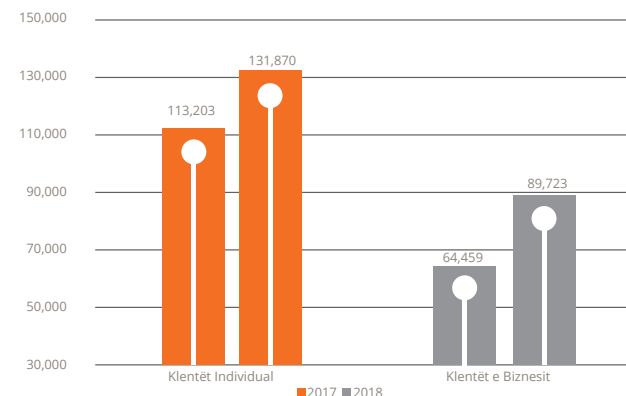
bujqësore me qëllim të zgjerimit të biznesit të tyre. Portfolio kreditore agro ka shënuar rritje prej 67% në vitin 2018. Banka do të vazhdojë me ofrimin e shërbimeve dhe produkteve kreditore bazuar në kërkesat e agrobizneseve me qëllim të përkrahjes së tyre dhe ngritjes së kapaciteteve.

Përveç tjerash, Banka është fokusuar edhe në rritjen e mundësive për qasje në financim për bizneset e vogla të mesme dhe agrobiznese. Në këtë drejtim, ne kemi rritur bashkëpunimin me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore, në mënyrë që klientëve të cilët nuk kanë mbulueshmëri të mjaftueshme të kolateralit t'u ofrojmë qasje në financa. Kemi punuar në identifikimin e klientëve të cilët plotësojnë kushtet për investime dhe kemi kredituar projekte të konsiderueshme të cilat kanë rezultuar si të suksesshme në pikëpamje të FKGK-së dhe të Bankës si kreditues. Gjatë vitit 2018 kemi rritur limitin me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore për bizneset e vogla dhe të mesme, dhe po ashtu Banka ka nënshkruar fondin garantues "Dritarja Agro" me FKGK-në (Fondi Kosovar për Garanci Kreditore) për përkrahje financiare për agrobiznese.

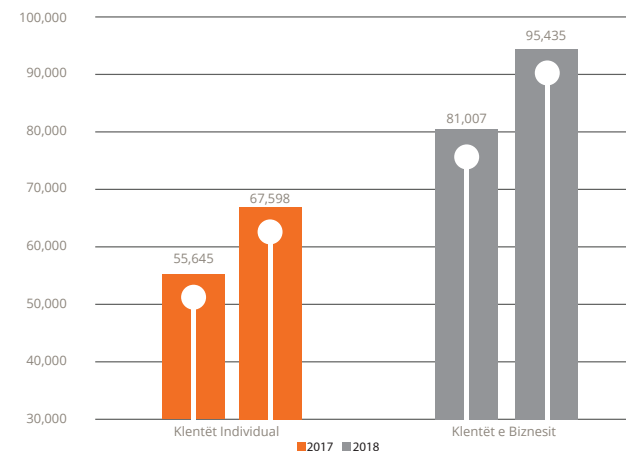
BPB ka një rrjet të gjerë të degëve dhe staf profesional që ua mundëson klientëve të saj të kenë qasje të shpejtë dhe të lehtë në produktet dhe shërbimet bankare. Gjatë vitit 2018 janë bërë ndryshime dhe investime të rëndësishme në përmirësimin e rrjetit të degëve duke synuar lehtësimin e qasjes së klientëve në shërbime bankare. Zhvendosja dhe hapja e degëve të reja dëshmojnë fuqishëm strategjinë tonë që ka për objekt shërbimin sa më kualitativ ndaj klientëve të Bankës.

Si rezultat i të gjitha investimeve dhe arritjeve, BPB është zgjedhur si 'Banka më e mirë e vitit 2018' nga revista prestigjioze 'The Banker', e publikuar nga 'Financial Times'. Çmimi i fituar na bën të besojmë që strategjia jonë dhe investimet e vazhdueshme po reflektojnë në rritjen e qëndrueshme të Bankës dhe ofrimin e shërbimeve kualitative.

Depozitat

Kreditë Aktive

BURIMET NJERËZORE

Edhe në vitin 2018, Banka për Biznes ka vazhduar me trendin e zhvillimit të saj, ku është vazhduar me investimin në ngritjen e kompetencave të kapitalit njerëzor në mënyrë që, përmes ngritjes së produktivitetit dhe efikasitetit në punë, të realizohet vizioni i Bankës që të jemi bankë e qëndrueshme për aksionarët, institucion kredibil për të punësuarit si dhe liderë në ofrimin e produkteve dhe shërbimeve financiare për ndërmarrje të vogla dhe të mesme në Kosovë.

Fokusi në rekrutimin e të punësuarve kompetentë në fushën e sistemit bankar ka ndikuar në krijimin e një kulture të re pune si dhe ka bërë të mundur realizimin e planit ambicioz të Bankës.

Me qëllim të ngritjes së efikasitetit në rekrutimin dhe përgatitjen e të rinjve për tregun bankar, gjatë këtij viti kanë diplomuar studentët e grupit të parë nga programi BPB Juniors. Banka është përkushtuar që përmes këtij programi t'u japë mundësi pjesëmarrësve që të trajnohen nga stafi profesional me përvojë shumëvjeçare në sistemin bankar dhe që të zhvillohen për t'u bërë bankierë të suksesshëm në të ardhmen. Të punësuar nga ky grup numërojmë 8 studentë, ndërsa vlen të theksohet që në pjesën e dytë të vitit 2018 është kryer procesi i rekrutimit për studentët që do jenë pjesë e BPB Juniors 2.

Pjesë shumë e rëndësishme e strategjisë së burimeve njerëzore krahas ngritjes së kompetencave të të punësuarve dhe motivimit të tyre ka qenë edhe orientimi në karrierë. Orientimi në karrierë, si qëllim kryesor ka motivimin dhe mbajtjen e të punësuarve me performancë të shkëlqyer në punë si dhe me potencial për t'u promovuar në pozita udhëheqëse në të ardhmen. Ky koncept është krijuar me qëllim që të punësuarit t'i kenë të qarta kriteret e avancimit të njohurive dhe kompetencave të tyre si dhe mundësitë e promovimit dhe avancimit në karrierë brenda Bankës.

Duke pasur parasysh rëndësinë e investimeve në trajnime dhe zhvillim të të punësuarve, edhe këtë vit është organizuar trajnimi profesional për avancimin e aftësive të udhëheqjes, trajnim ky i cili ka ndihmuar udhëheqësit që të përshtaten me kulturën e re të punës në Bankë dhe që të reflektojnë mbi ndryshimet e nevojshme brenda ekipit të tyre me qëllim të realizimit të objektivave të departamentit dhe të Bankës në përgjithësi. Trajnimi i njëjtë është organizuar edhe për të punësuarit e identifikuar si me potencial për avancim në pozita udhëheqëse, tek të cilët ky trajnim ka ndikuar në motivim dhe zhvillim të aftësive të tyre udhëheqëse. Gjithashtu, është bërë identifikimi i nevojave dhe trajnimi i të punësuarve në shitje për qasjen dhe kujdesin ndaj klientit, si dhe trajnime tjera që kanë ndikuar pozitivisht në zhvillim profesional të punonjësve të Bankës.

Ne si bankë i japim shumë rëndësi edhe trajnimeve që organizohen qoftë nga Shoqata e Bankave të Kosovës apo ndonjë institucion tjetër, ku përmes këtyre trajnimeve, punonjësit që përzgjidhen të marrin pjesë përfitojnë njohuri dhe përvojë shtesë, të cilën me pastaj e ndajnë edhe me kolegët e tyre.

DZHP DHE TI

Rrugëtimi i transformimit elektronik në Bankë ka filluar vite më parë dhe vazhdon të fuqizohet çdo ditë e më tepër, krahas trendeve globale të avancimit të teknologjisë dhe kërkesave të vazhdueshme të klientëve. Në përputhje me strategjinë e Bankës dhe me synimin për të ofruar kanale shtesë për përmbushje të nevojave të klientëve, Departamenti për Zhvillim të Produkteve dhe Teknologjia Informative janë përpjekur të ofrojnë alternativa të qëndrueshme dhe afatgjate që klientëve u sjellin mundësi shtesë për t'i plotësuar nevojat e tyre me komoditet, në mënyrë elektronike 24/7, pavarësisht nga orari i punës.

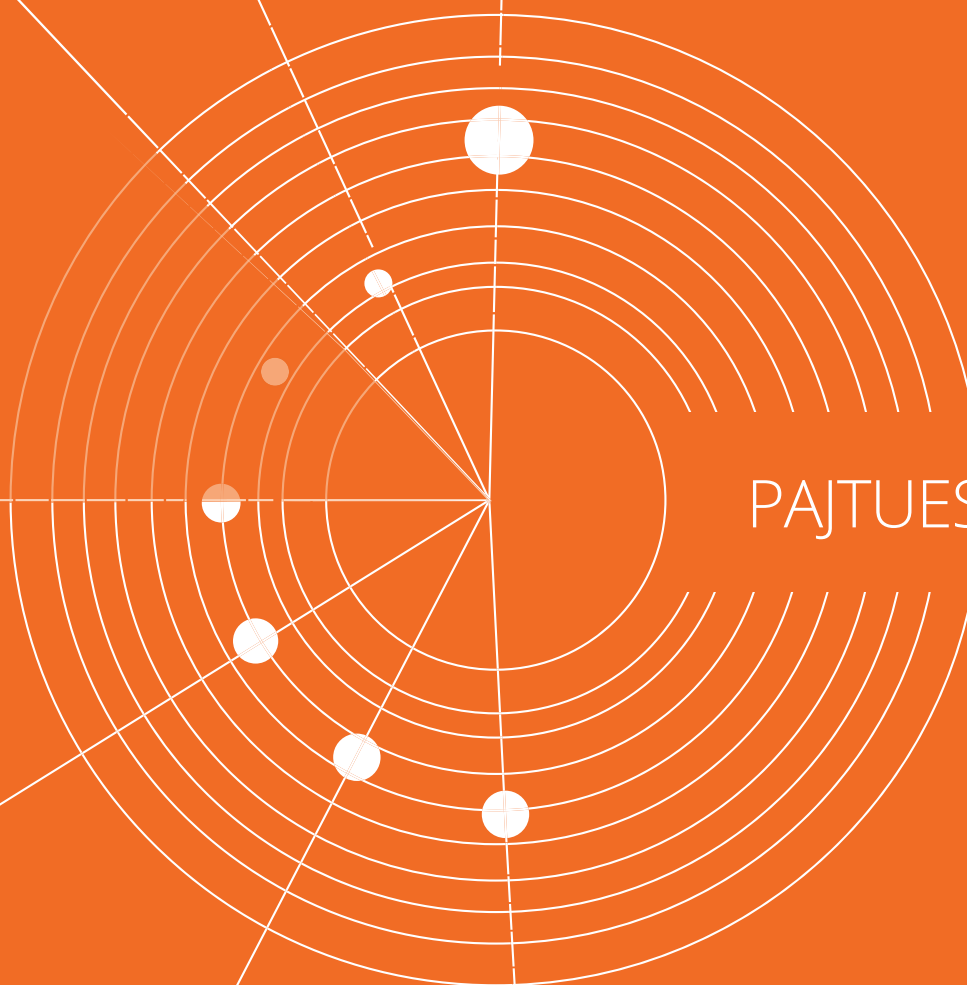
Nëse i referohemi vitit paraprak, Banka ka lansuar me sukses platformat e reja dhe shumë të sofistikuara të bankimit elektronik, duke dhënë një shembull të shkëlqyeshëm të rimodelimit të biznesit me klientë në hap me kohën. Zgjerimi i vazhdueshëm i gamës së shërbimeve dhe ngritja e kualitetit dhe sigurisë së këtyre platformave kanë ndikuar drejtpërdrejt në rritjen e nivelit të përdorimit duke pavarë-

suar klientët në menaxhimin e transaksioneve financiare të tyre dhe shfrytëzimin racional të kohës.

Për të promovuar më tej këtë qasje inovative, Departamenti për Zhvillim të Produkteve është angazhuar fuqishëm në avancimin e performancës së bankomateve duke investuar në flotën e teknologjisë më të re, duke shtuar funksionalitetin e deponimit të mjeteve në bankomat si dhe duke avancuar shërbimet me kartela në përgjithësi.

Rritja e përdorimit të kanaleve elektronike dhe identifikimi me kohe i nevojave të klientëve drejton Departamentin për Zhvillim të Produkteve dhe Teknologjinë Informative që të ndjekin dhe avancojnë tutje konceptin elektronik të Bankës. Gjithsesi, pavarësisht kanaleve të shumfışhta elektronike bankare, rritja e efikasitetit dhe automatizimi i proceseve të brendshme do të mbesin në fokus të këtyre departamenteve, duke u krijuar hapësire zyrtarëve në degë për thellim të mëtutjeshëm të relacioneve me klientë.

PAJTUESHMËRIA DHE AML

Banka është e përkushtuar në sigurimin e pajtueshmërisë me ligjet dhe rregulloret në fuqi dhe bene përpjekje të vazhdueshme për aplikimin e praktikave më të mira vendore dhe ndërkombëtare të pajtueshmërisë. Aktivitetet e saj të biznesit zhvillohen në mënyrë etike, duke vendosur në prioritet klientin, krijimin e mardhenjës së biznesit nën aplikimin e pakushtëzuar të kornizës rregullative.

Mbikëqyrja e pajtueshmërisë është e organizuar si funksion i veçantë dhe është e vendosur në nivelin e menaxhmentit të lartë, ky funksion ndihmon Menaxhmentin ekzekutiv në mbikëqyrjen e pajtueshmërisë së përgjithshme të Bankës për Biznes dhe i mban të informuar dhe përditësuar mbi zhvillimet dhe / ose praktikën më të mira në pajtueshmërinë dhe shqyrton këto zhvillime dhe / ose praktikën më të mira për aplikueshmërinë në Bankë.

Zyrtari i pajtueshmërisë jep rekomandime Bordit Drejtues se si (më tej) të zhvillojnë dhe përmirësojnë përgjithësisht pajtueshmërinë me kornizën rregullative të BQK-së.

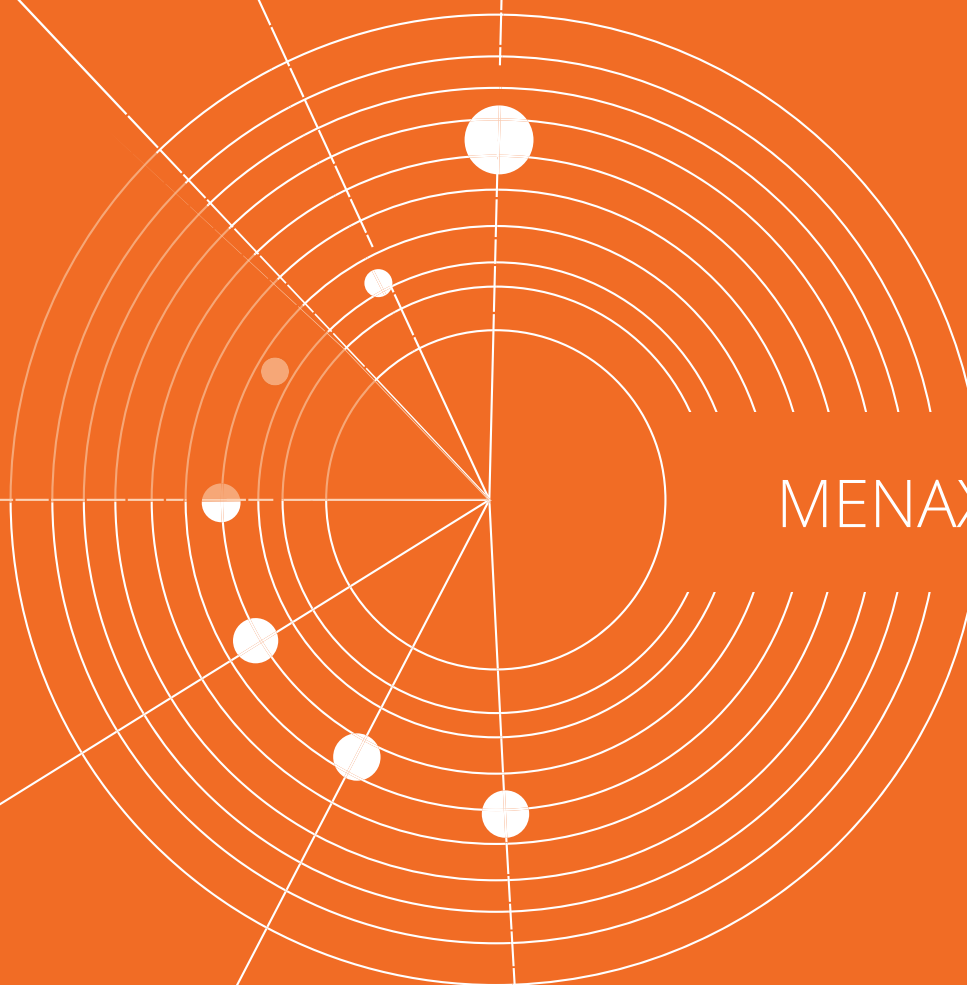
E gjithë korniza e dokumenteve të brendshme të bankës për biznes është krijuar, në frymën e ligjeve dhe rregullave të zbatueshme vendore dhe ndërkombëtare duke vendosur fokusin në kërkesat, për t'iu përgjigjur rreziqeve të ndryshme të pajtueshmërisë ndaj të cilave Banka mund të ekspozohet.

AML (Kundër Pastrimit të Parasë)

Lidhur me parandalimin e pastrimit të parasë, Banka për Biznes aplikon praktikën më të mira bankare me qëllim të mbrojtjes nga shfrytëzimi i shërbimeve dhe produkteve të Bankës për pastrimin e parave apo aktivitetet e financimit të terrorizmit. Banka për Biznes mbështet luftën kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit duke zbatuar parimin bazë "Njih Klientin Tuaj", me ç'rast Banka themelon relacione bankare me ata klientë që ka arritur t'i identifikojë dhe verifikojë se me relacionet e krijuara Banka siguron që aktiviteti i klientëve është në pajtueshmëri me kërkesat dhe standardet e Bankës.

Objekti dhe qëllimi i bankës lidhur me parandalimin e pastrimit të parasë vazhdon të jetë rritja e efikasitetit të monitorimit të proceseve, shërbimeve dhe raportimit tek autoritetet përkatëse, duke zbatuar kështu pavarësinë dhe përgjegjësinë e Departamentit të Pajtueshmërisë në Bankë. Departamenti i Pajtueshmërisë për parandalimin e pastrimit të parasë dhe luftimin e terrorizmit përcjell implementimin e kërkesave ligjore dhe rregullative në këtë fushë. Banka për Biznes zbaton rekomandimet e FATF-së për vlerësimin e rrezikut duke analizuar rreziqet që dalin nga pastrimi i parasë dhe veprimet që duhet ndërmarrë për parandalimin e përdorimit të Bankës për këto qëllime. Banka po ashtu përdor softuer me anë të të cilit identifikohen transaksionet potencialisht si të dyshuara.

MENAXHIMI I RREZIKUT

Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut ka vazhduar angazhimin në menaxhimin e rreziqeve dhe avancimin e proceseve që lidhen me fushat e rrezikut për të siguruar harmoni të plotë me ligjet dhe kërkesat rregullative të BQK-së. Lidhur me këtë, është bërë rishikimi i dokumenteve ekzistuese dhe janë krijuar dokumente shtesë sipas kërkesave të reja rregullative.

Në vitin 2018, Banka ka implementuar në tërësi projektin e IFRS 9, është ndërtuar modeli dhe metodologjia për kalkulimin e provizioneve, si dhe janë krijuar të gjitha dokumentet përcjellëse për të qenë në harmoni të plotë me këtë standard. Së shpejti do të finalizohet dhe implementohet edhe aplikacioni për kalkulimin e provizioneve në mënyrë automatike.

Po ashtu, është zhvilluar edhe aplikacioni për menaxhimin e procesit të monitorimit të kredive në mënyrë automatike, aplikacion i cili mundëson monitorimin e të gjitha aktiviteteve të proceseve në kredidhënie.

Si rrjedhojë e përmirësimit dhe automatizimit të shumë proceseve, ka vazhduar edhe më tej përmirësimi i kualitetit të kredive, duke përfshirë të gjitha kategoritë e kredive të klasifikuara. Niveli i kredive joperformuese (KJP) është përmirësuar edhe më tej dhe vazhdon të mbetet në nivelin e mesatares së industrisë bankare. Këtu ka ndikuar edhe strategjia dhe modeli i biznesit të Bankës për diversifikimin e mëtejshëm të kredive, ku fokusi i Bankës vazhdon të jetë financimi dhe rritja e kredive individuale dhe për biznese të vogla (MIKRO dhe AGRO), duke mos u zgjeruar në financimet e ekspozimeve të mëdha kreditore. Kjo strategji e Bankës ka bërë që edhe ekspozimet e mëdha kreditore të zvogëlohen edhe më tej, ku tani kredimarrësi më i madh përbën nën 5 % të kapitalit të klasës së parë dhe në këtë mënyrë Banka ka vazhduar me zvogëlimin e rrezikut nga ekspozimet e mëdha.

Për të qenë në linjë me strategjinë rreth diversifikimit të kredive dhe financimin e bizneseve të vogla, Banka ka vazhduar bashkëpunimin dhe rritjen e limiteve me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore, duke u mundësuar shumë bizneseve të vogla qasje në fonde me qëllim të zhvillimit të mëtejshëm të bizneseve të tyre. Po ashtu, Banka ka vazhduar bashkëpunimin edhe më tej me kompanitë e jashtme për menaxhimin e kredive në vonesë, sidomos për kreditë humbje dhe jashtëbilancore.

Sa i përket menaxhimit të rrezikut të likuiditetit, Banka ka vazhduar me rritjen e depozitave të qëndrueshme, duke siguruar fonde të mjaftueshme për të mbështetur rritjen e biznesit, si dhe duke mbajtur nivele të larta të likuiditetit. Përveç rritjes së depozitave nga klientët, Banka ka vazhduar bashkëpunimet edhe me Institucionet Financiare Ndërkombëtare (BERZH, FEEJ, BlueOrchard), duke siguruar fonde shtesë përmes linjave të ndryshme kreditore.

Sa i përket menaxhimit të rrezikut operacional, Banka ka vazhduar me menaxhimin e rrezikut operacional në linjë me rregulloret e BQK-së dhe standardet ndërkombëtare të Bazelit. Janë ndërmarrë hapa dhe masa për përmirësimin e proceseve ekzistuese dhe rritjen e kontrolleve, ku si rrjedhojë edhe humbjet materiale operacionale kanë qenë minimale.

Banka ka filluar të zhvillojë dhe ndërtojë modelet dhe metodologjinë për implementimin ICAAP-it (Procesi i vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit), si kërkesë e re rregullative. Lidhur me këtë, Banka ka përcaktuar nivelin e alokimit të kapitalit shtesë për rreziqet tjera të cilat nuk janë të përcaktuara me rregullativën aktuale të BQK-së dhe të njëjtin e ka raportuar për të qenë në harmoni me kërkesat rregullative.

PËRGJEGJËSIA SOCIALE

Banka e trajton me shume seriozitet rolin e saj drejt përgjegjësisë sociale. Në përputhje me parullën tonë ‘Banka e vendit tuaj’, BPB përpiqet të rrisë cilësinë e jetës në shoqërinë brenda së cilës vepron. Prandaj, çdo vit, Banka kushton një pjesë të kohës dhe parave për të trajtuar tema që janë me interes për shoqërinë. Si shembull, në vitin 2019, ne jemi angazhuar për projekte mjedisore, duke ndihmuar Kosovën të bëhet më miqësore ndaj mjedisit.

Në vitin 2018, BPB u përqendrua në shëndetin e nënave dhe fëmijëve si dhe në arsim. BPB ishte sponsori platin i ngjarjes kyçe në Kosovë që sjell në pah marrëdhënien nënë-fëmijë dhe shëndetin e tyre. Veprimtaria e organizuar nga OJQ-ja ‘Veprimi për nënat dhe fëmijët’ mbledh kompanitë më të mira të Kosovës me të ardhurat nga ngjarja të dedikuara në përmbushjen e mungesave të ndryshme teknologjike në spitale në tërë Kosovën, kryesisht në seksione pediatrike.

Për më tepër, ne kemi bërë edhe donacione ndaj agjencive që merren me fëmijët me nevoja të veçanta. Banka ka investuar edhe në sistemin arsimor të vendit. Shkollat fillore rurale ishin fokusi kryesor, duke marrë parasysh buxhetin e tyre të kufizuar dhe mungesën e pajisjeve bazë për t’i kryer ligjëratat e tyre të përditshme.

Vitin e kaluar, BPB mbështeti 10 shkolla në projekte të ndryshme. Ne kemi siguruar tabela, renovime të objektit, e fusha sportive. Më e rëndësishmja, ne kemi ngritur një numër të laboratorëve shkencorë për t’i ndihmuar fëmijët që të vënë në praktikë njohuritë e tyre. Kemi ndërtuar një laborator të biologjisë dhe kimisë, kemi ngritur një dhomë kompjuterike dhe kemi kaluar kohë me fëmijët duke iu përgjigjur pyetjeve të tyre në lidhje me praktikatat e sektorit bankar.

BANKA PËR BIZNES SH.A.

PAS QYRAT FINANCIARE TË PËRGATITURA NË PËRPUTHJE
ME STANDARDET NDËRKOMBËTARE TË RAPORTIMIT
FINANCIAR PËR VITIN E MBYLLUR MË 31 DHJETOR 2018
ME RAPORTIN E AUDITORIT TË PAVARUR

Përmbajtja

Raporti i Auditorit të Pavarur Pasqyrat Financiare

	Faqe
Pasqyra e të Ardhurave Gjithëpërfshirëse	1
Pasqyra e Pozicionit Financiar	2
Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuitet	3
Pasqyra e Rrjedhës së Parasë	4
Shënime për Pasqyrat Financiare	5-81

EY & Young Certified
Auditors Ltd - Kosovo
Rr. Prizreni 1000, 1001
Prizreni, Kosovo
Tel: +383 38 220 155
Fax: +383 38 220 155
ey@ey.com

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the shareholders of Banka për Biznes Sh.a

Report on the audit of the financial statements

Opinion

We have audited the financial statements of Banka për Biznes Sh.a ("the Bank"), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2018, and the statement of comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and notes to the financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying financial statements presents fairly, in all material respects the financial position of the Bank as at 31 December 2018, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS").

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report. We are independent of the Bank in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) together with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Kosovo, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other information included in Banka për Biznes Sh.a 2018 Annual Report

Other information consists of the information included in Bank's 2018 Annual Report other than the financial statements and our auditor's report thereon. Management is responsible for the other information. The Bank's 2018 Annual Report is expected to be made available to us after the date of this auditor's report.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we will not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information identified above when it becomes available and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with IFRS and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Përgjegjësitë e menaxhmentit dhe të personave që janë të ngarkuar me qeverisjen për pasqyrat financiare (vijon)

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur menaxhmenti synon ta likuidojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç se më sipër.

Personat që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA- të do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare. Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- ▶ Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomali të materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidencë auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontrolleve të brendshme.
- ▶ Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinioni mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- ▶ Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga Menaxhmenti.
- ▶ Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Bankës për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e auditorit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Banka të ndërpresë veprimtarinë.
- ▶ Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me ata që janë të ngarkuar me qeverisjen e Banka për Biznes Sh.a, përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Ernst & Young Certified Auditors Kosovo sh.p.k
 Ernst & Young Certified Auditors Kosovo sh.p.k
 29 prill 2019
 Prishtinë, Kosovë

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e të Ardhurave Gjithëpërfshirëse
 Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimet	2018	2017
Të ardhurat nga interesi me normën efektive të interesit	7	13,473	11,377
Shpenzimet e interesit	7	(1,847)	(1,470)
Të ardhurat neto nga interesi		11,626	9,907
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	8	2,367	2,319
Shpenzimet për tarifat dhe komisionet	8	(759)	(653)
Të ardhurat neto nga tarifa dhe komisionet		1,608	1,666
Kthimi nga kreditë e shlyera		993	645
Fitimi neto nga këmbimi valutor		10	12
Fitimi neto nga pasuritë financiare sipas vlerës së drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	15	7	1,065
Të ardhurat e tjera operative	9	504	790
Gjithsej të ardhura operative		14,748	14,085
Shpenzimet e humbjes kreditore për kreditë dhe paradhëniet për klientët	16	506	(543)
Shpenzimet e humbjes kreditore për pasuritë financiare	12-15	(22)	-
Kthimi neto i provizionit për garancione		12	27
Rënia e vlerës së pasurive të riposeduara	19	(62)	(197)
Provizionet tjera		(101)	(78)
Shpenzimet tjera operative	10	(7,736)	(7,156)
Gjithsej shpenzimet operative		(7,403)	(7,947)
Fitimi para tatimit në fitim		7,345	6,138
Shpenzimet e tatimit në fitim	11	(753)	(631)
Fitimi neto për vitin		6,592	5,507
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse			
Zërat që janë apo mund të ri-klasifikohen në fitim apo humbje			
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të pasurive financiare përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse		(22)	-
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të pasurive financiare të mbajtura për shitje		-	2
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin		6,570	5,509

Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse lexohet së bashku me shënimet e shpalosura nga faqe 5 deri në faqen 81, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e Pozicionit Financiar
Më 31 dhjetor 2018

Në mijë Euro	Shënimet	2018	2017
Pasuritë			
Paraja e gatshme dhe në banka	12	18,679	17,833
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	13	39,146	33,998
Kreditë dhe paradhëniet për banka	14	4,788	1,450
Pasuritë financiare sipas vlerës së drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	15	30,138	-
Letrat me vlerë të mbajtura për shitje	15	-	17,152
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	16	157,849	132,551
Pasuritë tjera financiare	17	378	143
Pasuritë tjera	18	410	815
Pasuritë e ri-poseduara	19	93	155
Pasuritë e paprekshme	20	402	338
Prona dhe pajisjet	21	2,830	1,725
Gjithsej pasuritë		254,713	206,160
Detyrimet			
Depozitat nga klientët	22	221,593	177,780
Huamarrjet	23	4,285	4,143
Kreditë e varura	23	1,342	840
Detyrimet tjera	24	1,399	1,673
Provizionet tjera	24	482	506
Detyrimi për tatimin e shtyrë	11	59	124
Gjithsej detyrimet		229,160	185,066
Ekuiteti			
Kapitali aksionar	25	11,247	11,247
Rezerva tjera të kapitalit	25	857	857
Rezerva e rivlerësimit	25	96	96
Rezerva për vlerën e drejtë		(52)	(30)
Fitimi i akumuluar		13,405	8,924
Gjithsej ekuiteti		25,553	21,094
Gjithsej detyrimet dhe ekuiteti		254,713	206,160

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga menaxhmenti i Bankës më 26 prill 2019 dhe nënshkruar në emër të tyre nga:

Artan Celina
Kryeshef Ekzekutiv

Arni Berisha
Udhëheqës i Departamentit të
Financave

Pasqyra e pozicionit financiar lexohet së bashku me shënimet e shpalosura nga faqe 5 deri në faqen 81, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

2

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuitet
Për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2018

Në mijë Euro	Kapitali aksionar	Rezerva tjera të kapitalit	Rezerva e rivlerësimit	Fitimet e mbajtura	Rezerva e vlerës së drejtë	Gjithsej
Gjendja më 1 janar 2017	11,247	857	96	3,702	(32)	15,870
Fitimi i vitit	-	-	-	5,507	-	5,507
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	2	2
Gjithsej të ardhurat (humbyt) tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	5,507	2	5,509
Transaksionet me aksionarët e Bankës	-	-	-	(285)	-	(285)
Dividenda e shpërndarë tek aksionarët	-	-	-	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2017	11,247	857	96	8,924	(30)	21,094
Ndërkimi i adaptimit të IFRS 9 Shënim 6	-	-	-	(1,683)	-	(1,683)
Gjendja e re fillestare sipas IFRS 9 (Shënim 6)	11,247	857	96	7,241	(30)	19,411
Fitimi i vitit	-	-	-	6,592	-	6,592
Ndryshimi neto në vlerën e drejtë të pasurive financiare përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	(22)	(22)
Gjithsej të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	6,592	(22)	6,570
Transaksionet me aksionarët e Bankës	-	-	-	(428)	-	(428)
Dividenda e shpërndarë tek aksionarët	-	-	-	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2018	11,247	857	96	13,405	(52)	25,553

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet lexohet së bashku me shënimet e shpalosura nga faqe 5 deri në faqen 81, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

3

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e Rrjedhës së Parasë

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimet	2018	2017
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet operative			
Fitimi i vitit para tatimit		7,346	6,138
Zërat jo-monetar në pasqyra financiare:			
Zhvlerësimi	21	595	351
Amortizimi	20	217	133
Fitimi nga shitja e pronave, pajisjeve dhe pasurive të riposeduara		(5)	(160)
Fitimi nga kolaterali i riposëdruar		(428)	(601)
Humbjet nga provizionet e kredive	16	(506)	543
Humbjet nga rënia në vlerë e pasurive financiare		21	
Rënia në vlerë për pasuritë e ri poseduara	19	62	197
Provizione tjera		1	123
Fitimi nga shitja e letrave me vlerë		(7)	(1,065)
Shpenzimet e interesit	7	1,847	1,470
Të ardhurat nga interesi	7	(13,473)	(11,377)
		(4,330)	(4,248)
Ndryshimet në:			
Kredi dhe paradhënie për bankat	14	(3,345)	(850)
Kredi dhe paradhënie për klientët	16	(26,457)	(28,884)
Rezerva e detyrueshme në BQK	13	(2,770)	(2,674)
Pasuritë tjera	18	405	(674)
Pasuritë tjera financiare	17	(235)	94
Pasuritë e ri poseduara	19	-	694
Depozitat nga klientët	22	43,869	37,056
Detyrimet dhe provizionet tjera		(289)	313
		6,825	827
Interesi i arkëtuar		13,179	11,278
Interesi i paguar		(1,834)	(1,475)
Tatimi në fitim i paguar	11	(611)	(565)
		17,559	10,065
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet operative			
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet investuese			
Shitjet / (Investimet) nga / në pasuritë financiare sipas vlerës së drejtë përmes të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse		(12,967)	1,886
Blerja e pronave dhe pajisjeve	21	(1,754)	(1,105)
Blerja e pasurive të paprekshme	20	(280)	(245)
Të hyrat nga shitja e pasurive të riposeduara		428	-
Të hyrat nga shitja e pronave dhe pajisjeve		60	2
		(14,514)	538
Paraja neto (e përdorur/ nga aktivitetet investuese			
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet financiare			
Pagesa e huamarrjeve	23	(2,343)	(2,600)
Inkasimet nga huamarrjet	23	3,000	1,500
Dividenda e shpërndarë		(428)	(285)
		229	(1,385)
Paraja neto e gjeneruar nga/(e përdorur në) aktivitetet financiare			
Rritja neto e parasë dhe ekuivalentëve të saj		3,276	9,218
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit	12	36,864	27,646
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	12	40,140	36,864

Pasqyra e rrjedhës së parasë lexohet së bashku me shënimet e shpalosura nga faqe 5 deri në faqen 81, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

4

Banka për Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
1. HYRJE

Banka Private e Biznesit Sh.a ka marrë licencën për aktivitetet bankare me 29 mars 2001 dhe ka filluar operimin me 24 prill 2001.

Bazuar në vendimin e Bordit të Drejtorëve më 28 shkurt 2005 dhe pas miratimit final nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK") më datë 22 mars 2005, Banka ka ndryshuar emrin nga Banka Private e Biznesit në Banka për Biznes ("Banka"). Në vitin 2006, Banka është regjistruar si shoqëri aksionare ("Sh.a"). Banka operon si një bankë komerciale dhe e kursimeve për të gjitha kategoritë e konsumatorëve brenda Kosovës nëpërmjet rrjetit të 9 degëve dhe 17 nën degëve të saj të vendosura në Kosovë (2017: 8 degëve dhe 19 nën degëve).

Pasqyrat financiare për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2018 ishin autorizuar për t'u lëshuar në pajtim me vendimin e drejtorëve më 29 prill 2019.

2. BAZAT E PËRGATITJES
2.1 Pasqyra e pajtueshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të lëshuara nga Bordi për Standarde Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK).

2.2 Bazat e përgatitjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike, përveç pasurive financiare të listuara me poshtë, të cilat janë matur me vlerën e drejtë.

— Instrumentet e borxhit të mbajtura sipas modelit të biznesit për maturim dhe shitje.

2.3 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara

Në këto pasqyra financiare, Banka ka aplikuar efektivisht për herë të parë SNRF 9, SNRF 15 dhe SNRF 7R, për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018. Banka nuk ka adaptuar më herët asnjë standard tjetër, interpretim ose ndryshim që është lëshuar por që ende nuk është efektiv.

2.3.1 SNRF 9 Instrumentet financiare

SNRF 9 zëvendëson SNK 39 për periudhat vjetore më ose pas 1 janarit 2018.

Banka nuk ka ri paraqitur informacion krahasues për vitin 2017 për instrumentet financiare në fushëveprimtarinë e SNRF 9. Prandaj, informacioni krahasues për vitin 2017 raportohet sipas SNK 39 dhe nuk është i krahasueshëm me informacionin e paraqitur për vitin 2018. Dallimet që rrjedhin nga adaptimi i SNRF 9 janë njohur drejtpërdrejt në fitimet e akumuluar që nga 1 janari 2018 dhe janë shpalosur në Shënimin 6.

SNRF 9 paraqiti kërkesa të reja për:

- Klasifikimin dhe matjen e pasurive financiare dhe detyrimeve financiare,
- Rënie në vlerë të pasurive financiare, dhe
- Kontabilitetin e përgjithshëm mbrojtës, i cili megjithatë ka një zbatim të kufizuar në Bankë, nëse ka.

Detajet e këtyre kërkesave të reja si dhe ndikimi i tyre në pasqyrat financiare të Bankës janë përshkruar më poshtë.

Banka ka zbatuar SNRF 9 në përputhje me dispozitat e tranzicionit të vendosura në SNRF 9.

2.3.1.1 Ndryshimet në klasifikim dhe matje

Data e aplikimit fillestar (d.m.th. data në të cilën Banka ka vlerësuar pasuritë dhe detyrimet e saj financiare ekzistuese sipas kushteve të SNRF 9) është 1 janar 2018. Rrjedhimisht, Banka ka zbatuar kërkesat e SNRF 9 tek instrumentet që vazhdojnë të njihen më 1 janar 2018 dhe nuk i ka zbatuar kërkesat për instrumentet që tashmë janë regjistruar më 1 janar 2018. Shumat krahasuese në lidhje me instrumentet që vazhdojnë të njihen më 1 janar 2018 nuk janë ri paraqitur.

5

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

2. BAZAT E PËRGATITJES (VAZHDIM)

2.3 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara (vazhdim)

2.3.1 SNRF 9 Instrumentet financiare (vazhdim)

2.3.1.1 Ndryshimet në klasifikim dhe matje (vazhdim)

Të gjitha pasuritë financiare të njohura që janë brenda fushëveprimit të SNRF 9 duhet të maten më pas me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë në bazë të modelit të biznesit të njësisë ekonomike për menaxhimin e pasurive financiare dhe karakteristikat e rrjedhës së pasurisë kontraktuale të pasurive financiare.

Në mënyrë të veçantë:

- instrumentet e borxhit që mbahen në kuadër të një modeli biznesi, objektivit i të cilëve është grumbullimi i rrjedhës së pasurisë kontraktuale dhe që kanë rrjedhës së pasurisë kontraktuale që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën e principalit të papaguar, maten më pas me koston e amortizuar;
- instrumentet e borxhit që mbahen në kuadër të një modeli biznesi, objektivit i të cilëve është të mbledhë rrjedhat së pasurisë kontraktuale dhe të shesë instrumentet e borxhit dhe që kanë rrjedhës së pasurisë kontraktuale që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën e principalit të papaguar, maten më pas me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDPATGJ);

Më 1 janar 2018, Banka nuk mban investime të tjera borxhi dhe investime kapitale, modeli i biznesit i të cilave kërkon që ato të maten më pas me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDPFH).

Menaxhmenti i Bankës shqyrtoi dhe vlerësoi pasuritë ekzistuese financiare të Bankës më 1 janar 2018 bazuar në faktet dhe rrethanat që ekzistuan në atë datë dhe konstatoi se aplikimi fillestar i SNRF 9 ka pasur ndikimin e mëposhtëm në pasuritë financiare të Bankës në lidhje me klasifikimin dhe matjen:

- investimi i Bankës në instrumentet e borxhit të qeverisë, të klasifikuara si pasuri financiare në dispozicion për shitje sipas SNK 39, janë klasifikuar si pasuri financiare në VDPATGJ sepse ato mbahen në një model biznesi objektivit i të cilave është për të mbledhur rrjedha të pasurisë kontraktuale dhe për të shitur obligacione, dhe ato kanë rrjedha kontraktuale të pasurisë që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit mbi principalin e papaguar. Ndryshimi në vlerën e drejtë të këtyre shënimeve vazhdon të grumbullohet në rezervën e rivlerësimit të investimit derisa ato të ç'regjistrohen ose riklasifikohen;
- pasuritë financiare të klasifikuara si të mbajtura deri në maturim dhe kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme sipas SNK 39 që janë matur me koston e amortizuar vazhdojnë të maten me koston e amortizuar sipas SNRF 9 pasi ato mbahen në një model biznesi për të mbledhur rrjedha kontraktuale të pasurisë dhe këto rrjedha të pasurisë përbëhen vetëm nga pagesat e principalit dhe të interesit për shumën e principalit të papaguar.

Asnjë nga riklasifikimet e pasurive financiare nuk ka pasur ndonjë ndikim në gjendjen financiare të Bankës dhe rezervat kumulative më 1 janar 2018.

2.3.1.2 Ndryshimet në llogaritjen e rënies në vlerë

Në lidhje me rënien në vlerë të pasurive financiare, SNRF 9 kërkon një model humbjeje të pritshme kundrejt një modeli të humbjes kreditore të shkaktuar sipas SNK 39. Modeli i pritshëm i humbjes kreditore kërkon që Banka të llogarisë humbjet e pritshme kreditore dhe ndryshimet në ato humbje të pritshme kreditore në çdo datë raportimi për të pasqyruar ndryshimet në riskun kreditor që nga njohja fillestare e pasurive financiare. Me falje të tjera, nuk është më e nevojshme për një ngjarje kreditore të ndodh para se të njihen humbjet kreditore.

Në mënyrë të veçantë, SNRF 9 kërkon që Banka të njohë një lejim të humbjes për humbjet e pritshme të kreditore për:

- Investimet e borxhit të matura më pas me koston e amortizuar ose në VDPATGJ;
- Të arkëtueshmet e qirasë;
- Të arkëtueshmet tregtare dhe pasuritë e kontraktuara; dhe
- Kontratat e garancioneve financiare për të cilat zbatohen kërkesat për rënien në vlerë të SNRF 9.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

2. BAZAT E PËRGATITJES (VAZHDIM)

2.3 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara (vazhdim)

2.3.1 SNRF 9 Instrumentet financiare (vazhdim)

2.3.1.2 Ndryshimet në llogaritjen e provizionit (vazhdim)

Në veçanti, SNRF 9 kërkon që Banka të masë lejimin e humbjes për një instrument financiar në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme kreditore (HPK) të përhershme, nëse risku kreditor për atë instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare ose nëse instrumenti financiar është një pasuri financiare e blerë ose e gjenur nga rënia në vlerë kreditore.

Megjithatë, nëse risku kreditor për një instrument financiar nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare (përveç një pasurie financiare të blerë ose një pasurie financiare të gjenur nga rënia në vlerë kreditore), Banka duhet të matë lejimin për humbjen për atë instrument financiar në një shumë të barabartë me HPK12 mujore. SNRF 9 gjithashtu kërkon një metodë të thjeshtuar për matjen e lejeve të humbjeve në një shumë të barabartë me HPK të përhershme për të arkëtueshmet tregtare, pasuritë e kontraktuara dhe të arkëtueshmet e qirasë në rrethana të caktuara, megjithatë Banka nuk ka pasuri domethënëse që i nënshtrohen kësaj kategorie.

Shtesa e lejimit të humbjes kreditore prej 1,870 mijë Euro më 1 janar 2018 është njohur kundrejt fitimit të akumuluar në të njëjtën datë, pa ndikimin e tatimit të shtyrë prej 187 mijë Euro, duke rezultuar në uljen neto të fitimeve të akumuluar prej 1,683 mijë Euro në 1 Janar 2018. Shtesa e lejimit të humbjeve është ngarkuar ndaj pasurisë ose provizionit përkatës për garancione financiare, përveç investimeve në instrumentet e borxhit të qeverisë, të cilat maten me VDPATGJ, lejimi i humbjeve për të cilat njihet kundrejt rezervës së rivlerësimit të investimit.

2.3.2 SNRF 7R

Për të pasqyruar ndryshimet ndërmjet SNRF 9 dhe SNK 39, SNRF 7 *Instrumentet Financiare: Shpalosjet* janë përditësuar dhe Banka e ka adaptuar atë së bashku me SNRF 9 për vitin që fillon më 1 janar 2018. Ndryshimet përfshijnë shpalosjet e tranzicionit siç paraqitet në Shënimin 6, informacion cilësor dhe sasior në lidhje me llogaritjet HPK sikurse supozimet dhe inputet e përdorura që janë paraqitur në Shënimin 27. Barazimi nga hapja në mbyllje i lejeve për HPK është paraqitur në Shënimin 16. SNRF 7R gjithashtu kërkon shpalosje shtesë dhe më të detajuara për kontabilitetin mbrojtës edhe për subjektet që kanë zgjedhur të vazhdojnë të zbatojnë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës të SNK 39.

2.3.3 SNRF 15 Të Ardhurat nga Kontratat me Klientët

SNRF 15 zëvendëson të gjitha kërkesat ekzistuese të të hyrave në SNRF (SNK 11 Kontratat e Ndërtimit, SNK 18 Të Ardhurat, IFRIC 13 Programet e Besnikërisë së Klientit, IFRIC 15 Marrëveshjet për Ndërtimin e Pasurive të Paluajtshme, IFRIC 18 Transferet e Pasurive nga Konsumatorët dhe SIC 31 Të Hyrat – Transaksionet e Shkëmbimit që Përfshijnë Shërbimet e Reklamimit) dhe zbatohet për të gjitha të ardhurat që rrjedhin nga kontratat me klientët, me përjashtim të rasteve kur kontratat janë në fushëveprimin e standardeve të tjera, siç janë SNK 17 Qiratë (ose SNRF 16 Qiratë, prej aplikimit). Kërkesat gjithashtu sigurojnë një model për njohjen dhe matjen e fitimeve dhe humbjeve në dispozicion të disa pasurive jofinanciare, duke përfshirë pasuritë afatgjata materiale, ndërtesat dhe pajisjet dhe pasuritë të paprekshme. Duke qenë se fokusi i SNRF 15 nuk është kontabilizimi i të ardhurave nga instrumentet financiare të cilat në rastin e Bankës trajtohen sipas SNRF 9, atëherë numri i kontratave për të cilat standardi është i aplikueshëm është shumë i kufizuar. Banka nuk kishte asnjë ndikim nga zbatimi i SNRF 15.

Banka adaptoi SNRF 15 duke përdorur metodën retrospektive të adaptimit me datën e zbatimit fillestar 1 janar 2018. Banka zgjodhi të zbatojë standardin për të gjitha kontratat më 1 janar 2018. Informacioni krahasues nuk është riparaqitur dhe vazhdon të raportohet sipas SNK 18 dhe interpretimet përkatëse.

SNRF 15 kryesisht përfshinë brenda fushëveprimit të saj të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet të Bankës (Shënim 8). Këto tarifa dhe komisione normalisht fitohen kur transaksionet ekzekutohen ose janë tarifat e aplikuar për mirëmbajtjen e llogarive brenda një muaji ose viti dhe zakonisht përbushen detyrimet e performancës dhe të ardhurat e njohura brenda vitit financiar.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
2. BAZAT E PËRGATITJES (VAZHDIM)
2.3 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara (vazhdim)
2.3.3 SNRF 15 Të Ardhurat nga Kontratat me Klientët (vazhdim)

Shitja e kolateraleve të riposëduara gjithashtu bie nën SNRF 15. Të ardhurat nga këto shitje njihen kur risku dhe përfitimet e pasurisë transferohen tek blerësi, edhe nëse titulli i pronësisë ruhet si garancion për kryerjen e pagesave.

Nuk ka rrjedhje të tjera të hyrave materiale që përfshihen në SNRF 15 dhe miratimi i këtij standardi nuk ka ndryshuar praktikën e njohjes së të ardhurave të Bankës.

2.4 Valuta funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Euro e cila është valutë funksionale e Bankës. Të gjitha shumat janë rumbullaksuar në mijëshen më të afërt përveç kur ceket ndryshe.

2.5 Shifrat përkatëse

Shifra përkatëse të caktuara janë riklasifikuar në mënyrë që të jenë në përputhje me bazën e prezantimit të vitit aktual.

- Në të ardhurat nga tarifat dhe komisionet janë përfshirë disa kategori të interesit nga transferet e pagesave dhe transaksionet në shumën totale prej 37 mijë Euro (2017: 10 mijë Euro) të cilat janë klasifikuar më parë nën të ardhurat nga interesi në shënimin 7.
- Shpenzimet e sigurimit të depozitave në vlerë prej 367 mijë Euro (2017: 271 mijë Euro) është riklasifikuar nga shpenzimet e interesit shënim 7, tek shpenzimet tjera operative shënim 10 në zërin Sigurimi dhe siguria fizike.

2.6 Përdorimi i gjyimeve dhe i vlerësimeve

Në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare, menaxhmenti ka bërë gjyime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël të Bankës dhe mbi shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të kenë ndryshime nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve njihen në mënyrë prospektive.

Informacionet mbi elementët e rëndësishëm me pasiguri në vlerësime dhe gjykimet kritike në zbatimin e politikave kontabël me efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare janë përshkruar në shënimin 4, 5 dhe 27.

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL

Politikat e kontabilitetit të paraqitura më poshtë janë aplikuar në mënyrë konsistente në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

a) Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi

Sipas SNRF 9 dhe SNK 39 të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. 'Norma efektive e interesit' është norma që saktësisht diskonton pagesat ose arkimet e ardhshme në para të gatshme nëpërmjet jetës së pritshme të instrumentit financiar (ose, sipas rastit, një periudhe më të shkurtër) në:

- vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka vlerëson rrjedhat e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar por jo humbjet e ardhshme kreditore. Për pasuritë financiare të rena në vlerë, një normë efektive e interesit të rregulluar nga kredia llogaritet duke përdorur rrjedhat e ardhshme të vlerësuar të parasë duke përfshirë humbjet e pritshme kreditore.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
a) Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi (vazhdim)

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshinë të gjitha kostot e transaksionit të tarifave dhe komisionet dhe zbritjet e tjera të paguara ose pranuar, të cilat janë pjesë integrale e normës së interesit efektiv. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që janë direkt të lidhura me blerjen apo emetimin e një pasurie apo detyrimi financiar.

Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet në vlerën kontabël bruto të pasurive (kur pasuritë nuk janë të rena në vlerë) ose në koston e amortizuar të detyrimit.

Sidoqoftë, sipas SNRF 9 për pasuritë financiare që kanë pasur rënie në vlerën kreditore pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar të pasurisë financiare. Nëse pasuria nuk është më e rënë në vlerën kreditore, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi rikthehet në bazë bruto.

Sipas SNRF 9 për pasuritë financiare të cilat kanë rënë në vlerën kreditore në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar nga kredia në koston e amortizuar të pasurisë. Llogaritja e të ardhurave nga interesi nuk kthehet në baza bruto, edhe nëse risku kreditor i pasurisë përmirësohet.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në pasqyrën e ardhurave tjera gjithëpërfshirëse përfshijnë:

- interesin nga pasuri ose detyrime financiare matur me koston e amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv; dhe
- interesi nga instrumentet e borxhit në VDATGJ të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv.

b) Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet për tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit në një pasuri, detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Sipas SNRF 15 Banka fiton të ardhura nga tarifat dhe komisionet nga një gamë e larmishme e shërbimeve financiare që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet njihen në një shumë që reflekton shumën në të cilën Banka pret që të ketë të drejtë në këmbim të ofrimit të shërbimeve.

Detyrimet e performancës, si dhe kohëzgjatja e plotësimit të tyre, identifikohen dhe përcaktohen në fillim të kontratës. Kontratat e të ardhurave të Bankës zakonisht nuk përfshijnë detyrime të shumta të performancës.

Shërbimet që Banka ofron për klientët e saj, duhet të paguhën menjëherë pas përbushjes së një shërbimi në një moment të caktuar.

Banka në përgjithësi ka konkluduar se janë thelbësore kontratat e saj të të ardhurave sepse zakonisht i kontrollon shërbimet përpara se t'i transferojë ato tek klienti.

Sipas SNK 18 të ardhura e tjera nga tarifat dhe komisionet, përfshirë edhe tarifat e shërbimeve të llogarive, tarifat e transferimit të fondeve si dhe komisionet e shitjeve dhe tarifa për vendosje me afat në Banka, njihen me kryerjen e shërbimeve të lidhura me to. Kur një angazhim për kreditim nuk pritet të rezultojë në tërheqjen e kredisë, komisionet e kredisë përkatëse njihen në bazë lineare përgjatë periudhës së angazhimit.

Shpenzimet e tjera për tarifa dhe komisione lidhen kryesisht me komisione për transaksione dhe shërbime, të cilat regjistrohen si shpenzim në momentin e pranimit të shërbimit.

c) Pagesat e qirasë

Pagesat për qiranë operative njihen në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë afatit të qirasë. Zbritjet nga qiraja njihen si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimit për qira, përgjatë afatit të qirasë.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
d) Shpenzimet e tatimit

Shpenzimet e tatimit përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes të periudhës me përjashtim të rasteve që lidhen me zëra që njihen direkt në ekuitet ose në pasqyrën e të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual përfshinë tatimin që pritet të paguhet ose arkëtohet për të ardhurat ose humbjet e tatueshme për periudhën, duke përdorur normat në fuqi në datën e raportimit dhe çdo rregullim të tatimit që duhet të paguhet ose arkëtohet në lidhje me vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet mbi diferencat e përkohshme që dalin midis bazës tatimore dhe vlerës kontabël neto të pasurive dhe detyrimeve në pasqyra financiare. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme që lindin me rastin e njohjes fillestare të pasurive ose detyrimeve të transaksioneve që nuk përbëjnë një kombinim biznesi dhe që nuk ndikojnë as në fitimin, as në humbjen kontabël dhe as në atë të tatueshme.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do ta përcjellin mënyrën në të cilën Banka pret në fund të periudhës raportuese që të mbulojë apo vendosë vlerën kontabël të mjeteve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë matet sipas normave tatimore që priten të aplikohen në diferencat e përkohshme kur ato kthehen, përmes normave tatimore në fuqi në datën e raportimit.

Pasuritë dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen ndërmjet tyre nëse ka një të drejtë ligjore për ta kompensuar me njërin dhe detyrimin e tatimit dhe kur ndërlihen me tatimet e pagueshme kundrejt autoritetit të njëjtë tatimor.

Tatimet shtesë që vijnë si rezultat i shpërndarjes së dividendës nga ana e Bankës njihen në të njëjtën kohë kur edhe njihen detyrimet për ta paguar dividendën respektive.

Një pasuri tatimore e shtyrë njihet për humbjet sipas tatimeve, kredive tatimore dhe dallimet e përkohshme të zbritshme të pasqyrës, vetëm në atë masë që është e mundur të shfrytëzohet për fitimet e ardhshme të tatueshme kundër të cilave mund të shfrytëzohet kjo pasuri. Pasuritë e tatimit të shtyrë rishikohen në secilën datë të raportimit dhe redukohen në atë masë që nuk është më e mundur që përfitimet nga tatimi të realizohen.

(iii) Ekspozimet tatimore

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse tatimi apo interesat shtesë mund të jenë të pagueshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacione të reja mund të bëhen të disponueshme dhe të bëjnë që Banka të ndryshojë vendimin e saj në lidhje me adekuatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime në detyrimet tatimore do të ndikojnë në shpenzimet tatimore në periudhën në të cilën është bërë një përcaktim i tillë.

e) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valutë të huaj rivlerësohen në valutën funksionale përkatëse të Bankës me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Pasuritë dhe detyrimet në valutë të huaj në datën e raportimit konvertohen në valutën funksionale me kursin e këmbimit të asaj date.

Fitimi ose humbja nga zërat monetar është diferenca ndërmjet kostove të amortizuara në valutë funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës si dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj me kursin e këmbimit në fundin e vitit.

Pasuritë dhe detyrimet jo-monetare në valutë të huaj që maten me vlerën e drejtë janë konvertuar në valutën funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë që maten në bazë të kostos historike në valutë të huaj, konvertohen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat që lindin nga rivlerësimi njihen në fitim ose humbje.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018)
(i) Njohja

Banka fillimisht një kreditë dhe paradhënit, depozitata, instrumentet e borxhit, huamarrjet dhe kreditë e varura në datën që ato janë krijuar. Të gjitha instrumentet e tjera financiare (duke përfshirë blerjet dhe shitjet e pasurive financiare në mënyrë të rregullt) njihen fillimisht në datën e tregimit, e cila është data kur Banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

(ii) Klasifikimi
Pasuritë financiare

Në njohjen fillestare, një pasuri financiare klasifikohet si e matur me: koston e amortizuar, VDATGJ ose VDPFH. Një pasuri financiare matet me koston e amortizuar nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në VDPFH:

- pasuritë mbahen në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e pasurive për mbledhjen e rrjedhave kontraktuale të parasë; dhe
- kushtet kontraktuale të pasurive financiar japin datat e përcaktuara në rrjedhat e parasë të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën e principalit të papaguar.

Një instrument borxhi matet në VDATGJ vetëm nëse plotëson të dyja këto kushte dhe nuk është përcaktuar si në VDPFH:

- pasuritë mbahen brenda një modeli biznesi objektiv i të cilit arrihet si nga mbledhja e rrjedhat kontraktuale të parasë dhe shitja e pasurive financiare; dhe
- kushtet kontraktuale të pasurive financiar japin datat e përcaktuara në rrjedhat e parasë të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën e principalit të papaguar.

Për njohjen fillestare të një investimi kapital që nuk mbahet për shitje, Banka mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme për të paraqitur ndryshimet e mëvonshme në vlerën e drejtë në ATGJ. Kjo zgjedhje bëhen në bazë të investimeve për investime.

Të gjitha pasuritë financiare klasifikohen si të matura me koston e amortizuar ose në VDATGJ.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka bën një vlerësim të objektivit të një modeli biznesi në të cilin një pasuri është mbajtur në një nivel të portofolit, sepse kjo më së miri reflekton mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe i jepet informacioni menaxhmentit. Informacioni i konsideruar përfshinë:

- politikat dhe objektivat e deklaruara për portofolin dhe funksionimin e këtyre politikave në praktikë. Në veçanti, nëse strategjia e menaxhmentit fokusohet në fitimin e të ardhurave nga interesi kontraktual, duke ruajtur një profil të caktuar të normës së interesit, duke përpunuar kohëzgjatjen e pasurive financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato pasuri ose realizimin e rrjedhës së parasë nëpërmjet shitjes së pasurive;
- si vlerësohet dhe raportohet performanca e portofolit të menaxhmentin e Bankës;
- risqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe pasuritë financiare të mbajtura brenda modelit të biznesit) dhe si menaxhohen ato risqe;
- se si menaxherët e biznesit janë kompensuar - p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të pasurive të administruara ose rrjedhat së parasë kontraktuale të mbledhura; dhe
- frekuenca, vëllimi dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet e tilla dhe pritsëmëritë e tij për aktivitetin e ardhshëm të shitjes. Megjithatë, informacioni rreth aktivitetit të shitjeve nuk konsiderohet veç e veç, por si pjesë e një vlerësimi të përgjithshëm se si është arritur objektiv i Bankës për menaxhimin e pasurive financiare dhe si realizohen rrjedha të parasë.

Banka nuk mban ndonjë pasuri financiare që mbahet për tregtim ose menaxhim dhe performanca e të cilave vlerësohet sipas VDPFH.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)
(ii) Klasifikimi (vazhdim)
Pasuritë financiare (vazhdim)
Vlerësimi nëse rrjedhat kontraktuale të parasë janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit

Për qëllimet e këtij vlerësimi, 'principal' përcaktohet si vlera e drejtë e pasurisë financiare në njohjen fillestare. 'Interesi' përcaktohet si një shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për riskun kreditor që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për risiqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. risku i likuiditetit dhe kostot administrative) si dhe për marzhën e fitimit.

Në vlerësimin nëse rrjedhat kontraktuale të parasë janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Banka konsideron kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshinë vlerësimin nëse pasuritë financiare përmbajnë një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e rrjedhat kontraktuale të parasë në mënyrë që ajo të mos plotësojë këtë kusht. Gjatë marrjes së vlerësimit, Banka konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që do të ndryshonin sasinë dhe kohën e rrjedhave të parasë ;
- karakteristikat e borxhit;
- parapagimi dhe afatet e zgjatjes;
- kushtet që kufizojnë pretendimet e Bankës për rrjedhat e parasë nga pasuritë e specifikuar; dhe
- karakteristika që ndryshojnë konsideratën për vlerën kohore të parasë - p.sh. rivendosjen periodike të normave të interesit.

Banka ka një portofol kredie afatgjatë me normë fikse për të cilën Banka ka mundësi të propozojë rishikimin e normës së interesit në datat e rivendosjes periodike. Këto të drejta të rivendosjes janë të kufizuara në normën e tregut në kohën e rishikimit. Huamarrësit kanë një mundësi që të pranojnë normën e rishikuar ose të shlyejnë huanë në parim pa dënim. Banka ka përcaktuar që rrjedhat kontraktuale të parasë të këtyre kredive janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit sepse opsioni ndryshon normën e interesit në një mënyrë që është konsideratë për vlerën kohore të parasë, riskun e kredisë, risqet e tjera bazë të huadhënies dhe kostot që lidhen me shumat kryesore të paguara.

Riklasifikimet

Pasuritë financiare nuk janë riklasifikuar pas njohjes së tyre fillestare, përveç në periudhën pas ndryshimit të modelit të biznesit të saj për menaxhimin e pasurive financiare.

Detyrimet financiare (Politika e aplikueshme para ose pas 1 janarit 2018)

Banka klasifikon detyrimet e saj financiare si të matura me koston e amortizuar.

(iii) Ç'regjistrimi
Pasuritë financiare

Banka regjistron një pasuri financiare kur mbarojnë të drejtat kontraktuale për rrjedhjet e parave nga pasuria financiare ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhje të parave kontraktuale në një transaksion në të cilin kryesisht të gjitha risiqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë financiare janë transferuar ose në të cilat Banka as nuk transferon e as nuk ruan në thelb të gjitha risqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiare. Çdo interes në pasuritë financiare të transferuara që kualifikohen për ç'regjistrim që është krijuar apo mbajtur nga Banka njihet si një pasuri ose detyrim në vetë.

Në momentin e ç'regjistrimit të një pasurie financiare, diferenca mes vlerës kontabël neto të pasurisë (ose vlera kontabël që i përket pjesës së pasurisë së transferuar), dhe totalit të (i) konsideratës së marrë (përfshirë çdo pasuri të re të përfituar ose detyrim të supozuar) dhe (ii) çdo fitimi ose humbje kumulative që është njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, njihet në fitim ose humbje.

Banka hyn në transaksione me të cilat transferon pasuritë e njohura në pasqyrën e saj të pozicionit financiar, por ruan të gjitha ose në thelb të gjitha risiqet dhe përfitimet e pasurive të transferuara ose një pjesë të tyre. Në raste të tilla, pasuritë e transferuara nuk ç'registrohen. Shembuj të transaksioneve të tilla janë huatë e letrave me vlerë të transaksionet e shitjes dhe riblerjes.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)
(iii) Ç'regjistrimi (vazhdim)
Pasuritë financiare (vazhdim)

Kur pasuritë i shiten një pale të tretë me një normë totale të kthimit në pasuritë e transferuara, transaksioni trajtohet si një transaksion financimi i siguruar, i ngjashëm me transaksionet e shitjeve dhe të riblerjes, sepse Banka mban të gjitha ose në thelb të gjitha risqet dhe shpërblimet e pronësisë së këtyre pasurive.

Në transaksionet në të cilat Banka nuk ruan ose transferon në thelb të gjitha risqet dhe përfitimet e pronësisë së një pasurie financiare dhe mban kontrollin mbi pasurinë, Banka vazhdon të njohë pasurinë deri në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar sipas masës për të cilën ajo është e ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e pasurisë së transferuar.

Detyrimet financiare (Politika e aplikueshme para ose pas 1 janar 2018)

Banka ç'registron një detyrim financiar kur obligimet kontraktuale shlyhen, anulohen ose kanë përfunduar.

(iv) Ndryshimet e pasurive dhe detyrimeve financiare

Nëse kushtet e një pasurie financiare ndryshohen, Banka vlerëson nëse rrjedhat kontraktuale të parasë të pasurisë së modifikuar janë në thelb të ndryshme. Nëse rrjedhat e parasë janë substancialisht të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale në rrjedhat e parasë nga pasuria financiare fillestare, konsiderohen se kanë skaduar. Në këtë rast, pasuritë financiare origjinale ç'registrohen dhe një pasuri financiare e re njihet me vlerën e drejtë.

Nëse rrjedhat e parasë së pasurisë së modifikuar të bartur me koston e amortizuar nuk janë në thelb të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në ç'regjistrimin e pasurisë financiare. Në këtë rast, Banka rrikalkulon vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare dhe një shumën që vjen nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si fitim ose humbje e modifikuar në fitim ose humbje. Nëse një ndryshim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë fitimi ose humbja paraqitet së bashku me humbjet nga rënia në vlerë. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhura nga interesi.

(v) Netimi (Politika e aplikueshme para dhe pas 1 janar 2018)

Pasuritë dhe detyrimet financiare netohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar, atëherë, dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të netuar shumat dhe ajo synon ose të shlyejë ato në një bazë neto ose të realizojë pasurinë dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet sipas SNRF, apo për fitimet dhe humbjet që vijnë nga një grup i transaksioneve të ngjashme sikurse nga aktiviteti komercial i bankës.

(vi) Matja me kosto të amortizuar

'Kosto e amortizuar' e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, dhe për pasuritë financiare të rregulluara për ndonjë zbritje të prishme të humbjes nga kreditë. "Vlera kontabël bruto e një pasurie financiare" është kostoja e amortizuar e një pasurie financiare përpara se të korrigjohet për çdo zbritje të humbjes së prishme kreditore.

(vii) Matja e vlerës së drejtë (Politika e aplikueshme para ose nga 1 janar 2018)

'Vlera e drejtë' është çmimi me të cilin pasuria mund të shitet, ose një detyrim të transferohet, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në një treg primar ose në mungesë të tij, në tregun me të favorshëm ku Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron riskun e mosekzekutimit të tij.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)

(vii) Matja e vlerës së drejtë (Politika e aplikueshme para ose nga 1 janar 2018) (vazhdim)

Kur është e mundur, Banka përcakton vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në tregun aktiv për instrumentin. Tregu quhet aktiv kur transaksionet lidhur me pasurinë apo detyrimin ndodhin shumë shpesh dhe me volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të vazhdueshëm për çmimin.

Kur nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv, Banka përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e inputeve të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshinë gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar me njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit –për shembull; vlera e drejtë e konsideratës së dhënë ose të marrë. Nëse Banka vendos se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një pasuri apo detyrim identik, e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet të vrojtueshme në treg, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, i rregulluar për të shtyrë në kohë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë është njohur në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit por jo më vonë se vlerësimi që mbështetet plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet.

Nëse një pasuri ose detyrim i matur me vlerën e drejtë ka çmim të ofruar dhe çmim të kërkuar, Banka matë pasuritë dhe pozicionet e gjata me çmimin e ofruar dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra me çmim të kërkuar.

Vlera e drejtë e një depozite pa afat nuk është më e vogël se shuma që paguhet në momentin e kërkesës, e cila zbritet nga data e parë kur mund të kërkohej pagesa e depozitës.

Banka njeh transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë së cilës ka ndodhur ky ndryshim (shënim 5).

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë

Banka njeh provizionet e humbjeve për HPK për instrumentet financiare të mëposhtme që nuk maten me VDPFH:

- pasuritë financiare që janë instrumente borxhi; dhe
- zotimet e kredive dhe kontratat e garancioneve financiare të lëshuara (më parë, rënia në vlerë është matur sipas SNK 37 Provizionet, Detyrimet Kontingjente dhe Pasuritë Kontingjente).

Banka do të njohë provizionet e humbjeve në një shumë të barabartë me HPK-të e përhershme, përveç rasteve të mëposhtme, për të cilat shuma e njohur do të jetë HPK12 mujore:

- investimet në letrat me vlerë të borxhit që përcaktohen të kenë risk të ulët të kredisë në datën e raportimit. Banka e konsideron një siguri të borxhit të ketë risk të ulët të kreditor kur vlerësimi i riskut të tij kreditor është i barabartë me përkufizimin e kuptimit global të 'klasës së investimit'; dhe
- kreditë dhe investimet në letrat me vlerë të borxhit për të cilat risku kreditor nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Matja e HPKs

HPK janë një vlerësim i ponderuar i probabilitetit të humbjeve kreditore dhe do të maten si më poshtë:

- pasuritë financiare që nuk janë të rëna në vlerë në datën e raportimit: vlera aktuale e të gjitha humbjeve në mjete monetare - d.m.th. Diferenca midis rrjedhave të parasë që i detyrohen njësisë ekonomike në përputhje me kontratën dhe rrjedhat e parasë që Banka pret të marrë;
- pasuritë financiare që janë të rëna në vlerë në datën e raportimit: diferenca midis vlerës kontabël bruto dhe vlerës aktuale të rrjedhave të parasë të ardhshme të vlerësuar;
- zotimet e kredive: vlera aktuale e diferencës ndërmjet rrjedhave kontraktuale të parasë që i detyrohen Bankës nëse tërheqja e zotimit dhe rrjedhat e parasë që Banka pret të marrë; dhe
- kontratat e garancioneve financiare: vlera aktuale e pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin minus shumat që Banka pret të kthejë.

Përkufizimi i vonesave

Sipas SNRF 9, Banka do të konsiderojë një pasuri financiare në vonesë kur:

- huamarrësi nuk ka gjasë të paguajë detyrimet e tij të kredisë në Bankë në tërësi, pa pasur nevojë nga ana e Bankës për veprime të tilla si realizimi i sigurisë (nëse ka ndonjë të tillë); ose
- Huamarrësi ka më shumë se 90 ditë të kaluara për çdo detyrim material kredie për Bankën.

Ky përkufizim është kryesisht në përputhje me përkufizimin e përdorur për qëllime rregullatore për kreditë e klasifikuara si të dyshimta ose humbje (shih Shënimin 3 (vii)).

Në vlerësimin nëse një huamarrës është në vonesë, Banka do të konsiderojë që treguesit janë në përputhje me kërkesat rregullatore të riskut për klasifikimin e huave si të dyshimta ose të humbura:

- cilësore: p.sh. shkeljet e kovenantave kontraktuale;
- sasiorë: p.sh. statusi i vonuar dhe mos pagesa e një detyrimi tjetër të të njëjtit huamarrës në Bankë; dhe
- klasifikimi rregullator i riskut të huamarrësve të njëjtë në banka të tjera.

Inputet në vlerësimin nëse një instrument financiar është në vonesë dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të reflektuar ndryshimet.

Nivelet e riskut kreditor

Banka vendos çdo ekspozim në një klasë të riskut kreditor bazuar në kërkesat e përcaktuara nga rregullorja e Menaxhimit të Riskut të Kredisë duke përdorur faktorë cilësorë dhe sasiorë që tregojnë riskun e vonesave. Krahës klasave të riskut të prezantuara për qëllime rregullatore, Banka identifikon dhe monitoron veçmas kreditë standarde në vonesë nga kreditë standarde jo në vonesë.

Çdo ekspozim do të alokohet në një klasë të riskut kreditor për njohjen fillestare bazuar në informacionin në dispozicion për huamarrësin. Ekspozimet do t'i nënshtrohen monitorimit të vazhdueshëm, gjë që mund të rezultojë në një ekspozim të zhvendosur në një klasë të riskut kreditor.

Rritja e ndjeshme të riskut kreditor

Rritja e ndjeshme e riskut të vonesave dhe vonesat vetë janë përcaktuesit kryesorë për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë.

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ka pasur një rritje të ndjeshme në riskun kreditor duke krahasuar: (i) riskun që kredia do të jetë në vonesë në datën e raportimit ose pas datës së raportimit dhe (ii) riskun e vonesave të vlerësuar në ose pas datës së njohjes së saj fillestare.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)
(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)
Rritja e ndjeshme të riskut kreditor (vazhdim)

Gjatë kryerjes së këtij vlerësimi, Banka konsideron informata të arsyeshme dhe të mbështetshme për hua individuale ose grupe kredish kur informacioni i arsyeshëm dhe i mbështetur nuk është i disponueshëm në baza individuale. Matja e modelit HPK pasqyron modelin e përgjithshëm të përkeqësimit ose përmirësimit të cilësish së kredisë së instrumenteve financiare, shprehur në aspektin e rritjes së ndjeshme të riskut kreditor. Kur instrumenti financiar fillimisht gjenerohet, lejimi i humbjeve matet në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë. Kur risku i vonësive të instrumentit është rritur ndjeshëm që nga krijimi i tij, Banka do të masë lejimin e humbjeve në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të përhershme të kredisë.

Banka do të monitorojë efektivitetin e kriterëve të përdorura për të identifikuar rritje të ndjeshme në riskun kreditor, nëpërmjet rishikimeve të rregullta për të konfirmuar se:

- kriteret janë në gjendje të identifikojnë rritje të ndjeshme në riskun kreditor para se një ekspozim të jetë në vonës;
- koha mesatare në mes të identifikimit të një rritjeje të konsiderueshme të riskut kreditor dhe vonësës të duket e arsyeshme; dhe
- ekspozimet në përgjithësi nuk transferohen drejtpërdrejt nga matja HPK 12-mujore ndaj rënies në vlerë të kredisë.

Përcaktimi nëse risku kreditor është rritur ndjeshëm

Sipas SNRF 9, kur përcaktohet nëse risku kreditor (d.m.th. risku i vonësës) për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, Banka do të konsiderojë informata të arsyeshme dhe të mbështetshme që janë relevante dhe të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme, informacion cilësor dhe analiza bazuar në përvojën historike të Bankës, vlerësimin e kredive të ekspertëve dhe informacionin e ardhshëm.

Banka do të identifikojë kryesisht nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e riskut kreditor për një ekspozim që ndryshon klasifikimin e riskut rregullator nga standardi për tu shikuar në përputhje me politikën e Bankës për klasifikimin e riskun rregullator. Të gjitha kreditë që shfaqin rritje të ndjeshme në riskun kreditor klasifikohen në Kategorinë 2.

Si një rezervë, dhe siç kërkohet nga SNRF 9, Banka me gjasë do të konsiderojë se një rritje e ndjeshme e riskut kreditor ndodh jo më vonë se kur një pasuri është më shumë se 30 ditë në vonës. Banka do të përcaktojë ditët e kaluara duke numëruar numrin e ditëve që nga data më e hershme e kaluar për të cilën pagesa e plotë nuk është pranuar.

Si një rezervë tjetër, Banka do të konsiderojë si një rritje e ndjeshme e riskut kreditor, nëse kredia klasifikohet nga standardi në ndjekje ose në një klasë më të keqe të riskut ose kreditë e tjera të të njëjtit klient me Bankën janë klasifikuar nga standardi në ndjekje ose në një shkallë më keq të riskut. Banka gjithashtu do të konsiderojë që risku është rritur nëse klienti kërkon një ristrukturim me masa lehtësuese siç janë: maturimi i zgjidhur, kësti më i ulët, norma e interesit më e ulët, përjashtimet nga ndëshkimet dhe interesi i akumuluar.

Grupimi i kredive
Vlerësimi i përgjithshëm i probabilitetit të dështimit (PD)

Për qëllime të një vlerësimi të përgjithshëm të PD-së, BPB grupon kreditë në bazë të karakteristikave të ngjashme të riskut kreditor që janë tregues i aftësisë së debitorit për të paguar të gjitha shumat e duhura sipas kushteve kontraktuale.

Duke marrë parasysh profilin e riskut kreditor për kreditë e saj, BPB ka zgjedhur të grupojë kreditë në bazë të **tipit të klientit** (bizneset e mëdha dhe të mesme, bizneset e vogla, individët) dhe **llojit të produktit** (biznesore, hipotekare, konsumuese).

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)
(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)
Grupimi i kredive (vazhdim)
Vlerësimi i përgjithshëm i probabilitetit të dështimit (PD) (vazhdim)

Ekziston një segmentim i portofolit të kredisë bazuar në karakteristikat e ngjashme të riskut. Më poshtë janë paraqitur shtatë segmente të portofolit të kredisë dhe të kartave të kreditit:

- Korporatë
- Mikro
- Agro
- Hipotekare
- Veteranët & Invalidët
- Konsumuese
- Kartat e kreditit

Vlerësimi i përgjithshëm i kredive në dështim (KND)

Për qëllime të vlerësimit të përgjithshëm të KND-ve, kreditë janë grupuar në bazë të:

- ciklit të rikuperimit të mjeteve monetare për kreditë joperformuese;
- lloji i kolateralit (d.m.th. kolaterali i pasurive të paluajtshme); dhe
- kthimi pas shlyerjeve.

BPB shqyrton në baza vjetore kufijtë dhe kriteret e përcaktuara për të siguruar që ato mbeten të vlefshme pas ndryshimeve të mundshme në madhësinë dhe përbërjen e portofolit të kredive.

Pasuritë financiare të modifikuara

Kushtet kontraktuale të një kredie mund të ndryshohen për një numër arsyesh, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut, mbajtjen e klientëve dhe faktorëve të tjerë që nuk lidhen me një përkeqësim të tanishëm ose potencial të kredisë së klientit. Një kredi ekzistuese, kushtet e të cilave janë modifikuara, mund të ç'regjistrohen dhe kredia e rinegociuar të njihet si një kredi e re me vlerë të drejtë.

POCI: Pasuritë e blera ose të gjeneruara nga rënia në vlerë (POCI) janë pasuritë financiare që kanë rënë në vlerë në njohjen fillestare. Këto pasuri regjistrohen me vlerën e drejtë në njohjen fillestare dhe të ardhurat nga interesi njihen më pas në bazë të një EIR të rregulluar nga kredia. HPK-të njihen vetëm në masën që ka një ndryshim pasues në humbjet e pritshme të kredisë. Për pasuritë financiare për të cilat Banka nuk ka shpresa të arsyeshme për mbulimin e të gjithë shumës së mbetur, ose një pjesë të saj, vlera kontabël bruto e pasurisë financiare zvogëlohet. Kjo konsiderohet një çregjistrim (i pjesëshëm) i pasurisë financiare.

Sipas SNRF 9, kur kushtet e një pasurie financiare ndryshohen dhe modifikimi nuk rezulton në ç'regjistrim, Banka do të shqyrtojë nëse risku kreditor së pasurive është rritur ndjeshëm duke analizuar faktorët sasiorë dhe cilësorë që ndikojnë në riskun e dështimit.

Banka rinegocion kredi për klientët në vështirësi financiare (të referuara si 'aktivitete të ristrukturimit') për të maksimizuar mundësitë e grumbullimit dhe minimizuar riskun e dështimit. Sipas politikës së ristrukturimit të bankës, ristrukturimi i kredisë jepet në baza selektive nëse debitori momentalisht është në vonës të borxhit të tij ose nëse ka një risk të lartë të vonësës, ka dëshmi se debitori ka bërë të gjitha përpjekjet e arsyeshme për të paguar sipas kontratës fillestare kushtet dhe debitori pritet të jetë në gjendje të përmbushë kushtet e rishikuara.

Termat e rishikuar zakonisht përfshijnë zgjatjen e maturitetit, ndryshimin e kohës së pagesave të interesit dhe ndryshimin e kushteve të kovenantatave të kredisë. Kreditë inviduale dhe biznesore janë subjekt i politikës së ristrukturimit.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Pasuritë financiare të modifikuara (vazhdim)

Në përgjithësi, ristrukturimi është një tregues cilësor i vonës dhe rënies në vlerën kreditore dhe pritjet e ristrukturimit janë të rëndësishme për të vlerësuar nëse ka një rritje të konsiderueshme të riskut kreditor. Pas ristrukturimit, një klient duhet të tregojë sjellje të mirë të pagesave në mënyrë të qëndrueshme gjatë të të muajve para se ekspozimi të matet në një shumë të barabartë me HPK-të 12-mujore.

Inputet në matjen e HPK

Inputet kryesore në matjen e HPK-ve ka të ngjarë të jenë struktura e termave të variabla ve në vijim:

- probabiliteti i dështimit (PD);
- kreditë në dështim (KND); dhe
- ekspozimi në dështim (END).

Këta parametra do të rrjedhin nga modelet statistikore të zhvilluara brenda vendit dhe të dhëna të tjera historike që përdorin modelet rregullatore. PD-të do të rregullohen për të pasqyruar informacionin e ardhshëm si më poshtë.

Nivelet e riskut kreditor do të jenë një input primar në përcaktimin e strukturës së afateve të PD për ekspozimet. Banka do të përdorë modele statistikore për të analizuar të dhënat e mbledhura dhe për të gjeneruar vlerësime të PD të jetës së mbetur të ekspozimeve si dhe këto pritjet të ndryshojnë si pasojë e kalimit të kohës.

Kjo analizë do të përfshijë identifikimin dhe kalibrimin e marrëdhënieve ndërmjet ndryshimeve në normat e vonuara dhe ndryshimet në faktorët kryesorë makroekonomikë, si dhe analizën e thellë të ndikimit të disa faktorëve të tjerë (p.sh. përvojën e ristrukturimit) në riskun e vonës. Për shumicën e ekspozimeve, treguesit kryesorë makroekonomikë ka të ngjarë të përfshijnë rritjen e GDP-së, normat e interesit dhe papunësinë. Qasja e Bankës për përfshirjen e informacioneve të ardhshme në këtë vlerësim është diskutuar më poshtë.

KND është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka vonesa. Banka do të vlerësojë parametrat KND bazuar në historinë e normave të rikuperimit të kërkesave ndaj palëve të kundërta. Modelet KND do të konsiderojnë strukturën, kolateralin, vjetërsinë e kërkesës dhe kostot e rimëkëmbjes së çdo kolaterali që është pjesë përbërëse e pasurive financiare. Për kreditë e siguruar nga prona me pakicë, raportet e kredisë për vlerën (KPV) ka të ngjarë të jenë një parametër kyç në përcaktimin e KND.

Vlerësimet KND do të kalibrohen për skenarë të ndryshëm ekonomikë dhe, për huadhënien e pasurive të paluajtshme, të pasqyrojnë ndryshimet e mundshme në çmimet e pronës. Ato do të llogariten në bazë të rrjedhës së parastë të diskontuara duke përdorur normën efektive të interesit si faktor diskontues.

END përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të një vonese. Banka do të nxjerr END nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës, përfshirë amortizimin dhe parapagimet. END e një pasurie financiare do të jetë vlera kontabël bruto në vonesë. Për angazhimet e huadhënies dhe garancionet financiare, END do të shqyrtojë shumën e tërhequr, si dhe shumat potenciale të ardhshme që mund të tërhiqen ose paguhen sipas kontratës, të cilat do të vlerësohen bazuar në vërtetimet historike dhe parashikimet e ardhshme.

Banka do të matë HPK-të duke marrë në konsideratë riskun e vonës për periudhën maksimale kontraktuale (duke përfshirë opsionet e zgjerimit të huamarrësit) mbi të cilat ai është i ekspozuar ndaj riskut kreditor, edhe nëse për qëllime të administrimit të riskut Banka konsideron një periudhë më të gjatë. Periudha maksimale kontraktuale zgjat deri në datën në të cilën Banka ka të drejtë të kërkojë kthimin e një paradhënie ose të përfundojë një angazhim kredie apo garancion.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e provizioneve (vazhdim)

Inputet në matjen e HPK (vazhdim)

Për mbështetjet individuale dhe kartelat kreditore dhe disa produkte kreditore biznesore që përfshijnë si një kredi dhe një element të zotimit të patërhequr, Banka do të matë HPK-të për një periudhë më të gjatë se periudha maksimale kontraktuale, nëse aftësia kontraktuale e Bankës për të kërkuar shlyerjen dhe anulimin e zotimit të patërhequr nuk e kufizon ekspozimin e Bankës ndaj humbjeve të kredisë në periudhën e njohimit kontraktual. Këto produkte nuk kanë një afat të caktuar ose strukturë të ripagimit dhe menaxhohen në baza kolektive. Banka mund t'i anulojë ato me efekt të menjëhershëm, por kjo e drejtë kontraktuale nuk zbatohet në menaxhimin normal të përditshëm, por vetëm kur Banka të dijë për një rritje të riskut kreditor në nivel të produktit. Kjo periudhë më e gjatë do të vlerësohet duke marrë parasysh veprimet e menaxhimit të riskut kreditor që Banka pret të ndërmarrë dhe që shërbejnë për të zbutur HPK-të. Këto përfshijnë një ulje të limiteve dhe anulimin e produkteve.

Kur modelimi i një parametri kryhet në baza kolektive, instrumentet financiare do të grupohen në bazë të karakteristikave të përbashkëta të riskut që përfshijnë:

- loji i instrumentit; dhe
- klasifikimi i riskut kreditor.

Grupimi do t'i nënshtrohet rishikimit të rregullt për të siguruar që ekspozimet brenda një grupi të veçantë të mbeten në mënyrë të përshtatshme homogjene.

Për investimet në letrat me vlerë të borxhit në lidhje me të cilat Banka ka të dhëna të kufizuara historike, informacioni i jashtëm i referencës i publikuar nga agjencitë e njohura të vlerësimit të jashtëm të kreditit të tilla si Moody's përdoren për të plotësuar të dhënat në dispozicion brenda vendit.

Informacionet e ardhshme (forward-looking)

Sipas SNRF 9, Banka përfshinë informacione të ardhshme në të dyja vlerësimet e saj nëse riskut kreditor i një instrumenti është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare dhe matja e saj HPK-së. Banka formulon një pamje "të rastit bazë" të drejtimit të ardhshëm të variabla ve përkatëse ekonomike dhe një gamë përfaqësuese të skenarëve të tjerë të mundshëm të parashikimit bazuar në këshillat e Komitetit të Riskut të Bankës dhe ekspertëve ekonomikë dhe shqyrtimin e një sërë informacionesh të jashtme aktuale dhe parashikuese.

Ky proces përfshinë zhvillimin e dy ose më shumë skenarëve ekonomikë shtesë dhe duke marrë parasysh probabilitetet relative të secilit rezultat. Informacioni i jashtëm mund të përfshijë të dhëna ekonomike dhe parashikime të publikuara nga organet qeveritare dhe autoritetet monetare në vendet ku vepron Banka, organizata mbikombëtare si Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik dhe Fondi Monetar Ndërkombëtar dhe sektori privat i përzgjedhur dhe parashikuesit akademikë.

Rasti bazë paraqet një rezultat më të mundshëm dhe të harmonizohet me informacionin e përdorur nga Banka për qëllime të tjera, siç është planifikimi strategjik dhe buxhetimi. Skenarët e tjerë do të përfaqësojnë rezultate më optimiste dhe më pesimiste. Banka gjithashtu kryen në mënyrë periodike testimin e stresit të goditjeve më ekstreme për të kalibruar përcaktimin e këtyre skenarëve të tjerë përfaqësues.

Banka ka identifikuar dhe dokumentuar nxitësit kryesorë të riskut kreditor dhe humbjet e kreditit për secilin portofol të instrumenteve financiare dhe duke përdorur një analizë të të dhënave historike, ka vlerësuar marrëdhëniet ndërmjet variabla ve makroekonomikë dhe riskut kreditor dhe humbjeve të kredisë. Këta drejtues kryesorë përfshijnë normat e interesit, normat e papunësisë dhe parashikimet e GDP-së. Marrëdhëniet e parashikuara midis treguesve kryesorë dhe vonësve dhe normave të humbjeve në portofole të ndryshme të pasurive financiare janë zhvilluar bazuar në analizimin e të dhënave historike gjatë 5 viteve të fundit.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018) (vazhdim)

(viii) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Paraqitja e lejeve për HPK-në në pasqyrën e pozicionit financiar

Lejimet për humbjet për HPK janë paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar si më poshtë:

- pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar: si zbritje nga vlera kontabël bruto e pasurive;
- zotimet e kredisë dhe kontratat e garancioneve financiare: në përgjithësi, si një provizion;
- kur një instrument financiar përfshinë si një komponent të tërhequr dhe një jo të tërhequr, dhe Banka nuk mund të identifikojë HPK-në në komponentin e zotimit të kredisë veçmas nga ato në komponentin e tërhequr të kredisë: Banka paraqet një provizion të humbjes së kombinuar për të dy komponentët. Shuma e kombinuar paraqitet si një zbritje nga vlera kontabël bruto e përbërësit të tërhequr. Çdo tejkalim i provizionit të humbjes mbi shumën bruto të komponentit të tërhequr paraqitet si një provizion; dhe
- instrumentet e matura në VDATGJ asnjë provizion për humbje nuk njihet në pasqyrën e pozicionit financiar sepse vlera kontabël e këtyre pasurive është vlera e drejtë e tyre. Megjithatë, provizioni i humbjes shpalolet në shënimin 15.

Kreditë e shlyera

Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit shlyhen (pjesërisht ose tërësisht) kur nuk ka një perspektivë reale të rikuperimit. Kjo zakonisht ndodh kur Banka përcakton se huamarrësi nuk ka pasuri ose burime të ardhurash që mund të gjenerojnë rrjedha të parasë të mjaftueshme për të shlyer shumat që i nënshtrohen shlyerjes. Megjithatë, pasuritë financiare që janë shlyer mund të jenë ende subjekt i veprimeve përmbarimore në mënyrë që të jenë në përputhje me procedurat e Bankës për mbulimin e shumave të duhura.

g) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018)

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh kreditë dhe paradhëniet, investimet e mbajtura deri në maturitet dhe të vlefshme për shitje, depozitat, huamarrjet dhe kreditë e varura në datën që ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet e pasurive financiare njihen me datën e tregimit në të cilën Banka angazhohet për të blerë ose shitur pasurinë. Të gjitha pasuritë dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregimit, e cila është data kur Banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Një pasuri ose detyrim financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit që lidhen drejtpërdrejt me blerjen apo lëshimin e tij, përveç rasteve të pasurive dhe detyrimeve financiare të regjistruara me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

(ii) Klasifikimi

Pasuritë financiare

Banka klasifikon pasuritë e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- hua dhe llogari të arkëtueshme;
- pasuritë financiare të mbajtura për shitje
 - Kreditë dhe të arkëtueshmet (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018)

Kreditë dhe të arkëtueshmet janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk janë kuotuar në një treg aktiv dhe Banka nuk ka për qëllim ti shes menjëherë apo në një periudhë afatshkurtër. Kreditë dhe paradhëniet për Banka klasifikohen si kredi dhe të arkëtueshme.

Kreditë dhe paradhëniet njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

g) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018) (vazhdim)

(ii) Klasifikimi (vazhdim)

Pasuritë financiare (vazhdim)

- Pasuritë financiare të mbajtura për shitje (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018)

Letrat me vlerë maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit.

Investimet e mbajtura për shitje janë investime jo-derivative të cilat janë përcaktuar si të vlefshme për shitje ose nuk janë klasifikuar si një kategori tjetër e pasurive financiare. Investimet e mbajtura për shitje përbëhen nga letrat me vlerë të borxhit. Të gjitha investimet e mbajtura për shitje janë matur me vlerën e drejtë, pas njohjes fillestare.

E ardhura nga interesi njihet në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Fitimet ose humbjet e këmbimit valutor në investimet e mbajtura për shitje njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje (shih (g)(v)).

Ndryshime të tjera të vlerës së drejtë, përveç humbjeve nga rënia në vlerë (shih (g)(v)), njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse edhe paraqiten në rezervën e vlerës së drejtë brenda ekuitetit. Kur investimi shitet, fitimi ose humbja e akumuluar në kapital ri klasifikohet në fitim ose humbje.

Detyrimet financiare

Banka klasifikon detyrimet e saj financiare si të matura me kosto të amortizuar.

(iii) Ç'regjistrimi

Pasuritë financiare

Banka çregjistron një pasuri financiare kur mbarojnë të drejtat kontraktuale për rrjedhjet e parave nga pasuria financiare ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhjet e parave kontraktuale në një transaksion në të cilin kryesisht të gjitha risqet dhe përfitimet e pronësive së pasurisë financiare janë transferuar ose në të cilat Banka as nuk transferon e as nuk ruan në thelb të gjitha risqet dhe përfitimet e pronësive dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiare. Çdo interes në pasuritë financiare të transferuara që kualifikohet për ç'regjistrim që është krijuar apo mbajtur nga Banka njihet si një pasuri ose detyrim në vetë.

Në momentin e ç'regjistrimit të një pasurie financiare, diferenca mes vlerës kontabël neto të pasurisë (ose vlera kontabël që i përket pjesës së pasurisë së transferuar), dhe totalit të (i) konsideratës së marrë (përfshirë çdo pasuri të re të përfituar ose detyrim të supozuar) dhe (ii) çdo fitim ose humbje kumulative që është njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, njihet në fitim ose humbje.

Detyrimi financiar

Banka ç'regjistron një detyrim financiar kur obligimet kontraktuale shlyhen, anulohen ose kanë përfunduar.

(iv) Matja me kosto të amortizuar

Kostoja e amortizuar e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për rënie në vlerë.

(v) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë

Rënia në vlerë e kredive dhe paradhënieve

Në çdo datë raportimi Banka vlerëson nëse ka evidencë objektive që pasuritë financiare të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes kanë rënë në vlerë. Një pasuri financiare ose një grup pasurish financiare është rënë në vlerë kur evidenca objektive demonstroi se një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të pasurisë dhe që ngjarja që sjell humbje ka një ndikim në rrjedhat e ardhshme të parasë së pasurisë ose grupeve të pasurive dhe që mund të vlerësohet me saktësi.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

g) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018) (vazhdim)

(v) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Rënia në vlerë e kredive dhe paradhënies (vazhdim)

Evidenca objektive që pasuritë financiare kanë rënë në vlerë mund të përfshijnë vështirësi financiare të konsiderueshme të huamarrësit ose emetuesit, mos pagesa nga huamarrësit, ristrukturimin e një kredie apo paradhënie nga Banka me kushte që Banka përndryshe nuk do t'i kishte konsideruar, indikacione që një huamarrës ose huadhënës po falimenton, zhdukja e një tregu aktiv për një letër me vlerë ose të dhëna të tjera të dukshme lidhur me një grup pasurish të tilla si ndryshimet negative në statusin e pagesave të huamarrësit ose emetuesit në grup, apo kushtet ekonomike që tregojnë me dështimin në bankë.

Banka i konsideron evidencat e rënies në vlerë për kreditë dhe paradhëniet si në një pasuri në nivel specifik dhe të përgjithshëm. Të gjitha kreditë dhe paradhëniet individualisht të rëndësishme vlerësohen specifikisht për rënie në vlerë. Ato që nuk janë individualisht të rëna në vlerë vlerësohen kolektivisht për çdo rënie në vlerë që ka ndodhur por nuk është identifikuar ende. Kreditë dhe paradhëniet me karakteristika të ngjashme të riskut.

Për qëllime të vlerësimit kolektiv të rënies në vlerë, pasuritë financiare grupohen në bazë të karakteristikave të ngjashme të riskut kreditor (lloji dhe shuma e kredisë). Bazuar në të dhënat historike për secilën nga këto grupe llogaritet një faktor humbjeje. Këta faktorë të pritsëm të humbjes janë përshtatur për gjykimin e menaxhmentit nëse kushtet e tanishme ekonomike dhe të kredisë janë të tilla që humbjet aktuale mund të jenë më të mëdha ose më të vogla se ato të sugjeruara nga trendet historike dhe më pas ato aplikohen për të vlerësuar humbjen nga rënia në vlerë në secilin grup. Normat e vonësës, normat e humbjeve dhe koha e pritshme e rikuperimit të ardhshëm regjistrohen rregullisht në krahasim me rezultatet aktuale për të siguruar që ato mbeten të përshtatshme.

Humbjet nga rënia në vlerë e pasurive të matura me koston e amortizuar llogariten si diferenca midis vlerës kontabël dhe vlerës aktuale të rrjedhës së parave të ardhshme të parashikuara, të diskutuara me normën fillestare të interesit efektiv të pasurisë.

Nëse kushtet e një pasurie financiare ri-negociohen ose modifikohen ose një pasuri financiare ekzistuese zëvendësohet me një të re për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë bëhet vlerësimi nëse pasuria financiare duhet të ç'regjistrohet. Nëse rrjedhjet e parasë të pasurisë së rinegociuar janë në thelb të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale të rrjedhjeve të parasë nga pasuria financiare fillestare janë vlerësuar të kenë skaduar. Në këtë rast pasuria financiare fillestare ç'regjistrohet dhe pasuritë e reja financiare njihen me vlerën e drejtë.

Humbja nga rënia në vlerë matet si më poshtë:

- Nëse ristrukturimi i pritshëm nuk rezulton në ç'regjistrimin e pasurisë ekzistuese, rrjedhjet e parasë të vlerësuar që rrjedhin nga pasuria financiare e modifikuar përfshihen në matjen e pasurisë ekzistuese bazuar në kohën e pritshme dhe shumat e diskutuara me normën fillestare efektive të interesit të pasurisë financiare ekzistuese.
- Nëse ristrukturimi i pritshëm rezulton në ç'regjistrimin e pasurisë ekzistuese, atëherë vlera e drejtë e pritshme të pasurisë së re trajtohet si rrjedha e parave të gatshme nga pasuria financiare ekzistuese në kohën e ç'regjistrimit të saj. Kjo shumë zbritet nga data e pritshme e ç'regjistrimit deri në datën e raportimit duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv të pasurisë financiare ekzistuese.

Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje dhe pasqyrohen në një llogari të provizionit kundrejt kredive dhe paradhënies. Kur një ngjarje që ndodh pas njohjes së rënies në vlerë shkakton zvogëlimin e humbjes nga rënia në vlerë, zvogëlimi në humbje nga rënia në vlerë kthehet në fitim ose humbje.

Humbjet njihen në fitim ose humbje dhe pasqyrohen në një llogari të lejimit kundrejt kredive dhe paradhënies. Kreditë shlyhen pasi që masa të arsyeshme të mbledhjes janë marrë në përpunje me politikën e vendosur të Bankës. Kur një ngjarje e mëvonshme shkakton zvogëlimin e shumës së humbjes nga rënia në vlerë, zvogëlimi në humbjen nga rënia në vlerë kthehet në fitim ose humbje.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

g) Pasuritë dhe detyrimet financiare (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018) (vazhdim)

(v) Identifikimi dhe matja e rënies në vlerë (vazhdim)

Rënia në vlerë e pasurive financiare të mbajtura për shitje

Banka vlerëson në çdo datë raportimi nëse ka evidencë objektive që një pasuri financiare ose një grup pasurish financiare ka rënë në vlerë. Në rast të investimeve në kapital të klasifikuara si të vlefshme për shitje, një rënie e ndjeshme ose e shtrirë në vlerën e drejtë të letrave me vlerë nën koston e tij është konsideruar në përcaktimin nëse pasuritë janë rënë në vlerë ose jo. Në qoftë se, në një periudhë në vijim, vlera e drejtë e një instrumenti të borxhit të klasifikuar si i vlefshëm për shitje rritet, dhe rritja mund të lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pasi është njohur humbja nga rënia në vlerë, atëherë humbja nga rënia në vlerë kthehet përmes fitimit ose humbjes, përndryshe çdo rritje në vlerë të drejtë njihet përmes ATGJ.

h) Paraja dhe ekuivalentet e parasë

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë monedhat dhe kartëmonedhat në arkë, gjendet në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorimin e pasurive financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj të cilat, kanë risk të pa konsiderueshëm ndryshimi të vlerës së tyre të drejtë, dhe përdoren nga Banka për menaxhimin e zotimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

i) Depozitat dhe huazimet, dhe kreditë e varura (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018)

Depozitat, huazimet dhe kreditë e varura janë burimet kryesore të Bankës për financim.

Depozitat, huazimet dhe kreditë e varura maten me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

j) Pasuritë e riposeduara

Kolaterali i mbajtur në bazë të marrëveshjes së kredisë mund të posedohet nga Banka vetëm në rast të falimentimit të huamarrësit dhe kryerjes së procedurave ligjore në përpunje me legjislacionin e Kosovës që i mundëson Bankës të marrë titullin e plotë juridik dhe pronësinë. Vetëm pas përfundimit të këtyre procedurave, Banka mund të shesë ose transferojë kolateralin. Pasuritë e riposeduara fillimisht njihen në shumën e përcaktuar me urdhër të gjykatës dhe më pas maten me vlerën më të ulët të kostos dhe vlerën neto të realizueshme dhe çdo fitim ose humbje nga shitja e këtyre pasurive njihet në fitim ose humbje.

Nga njohja fillestare, Banka klasifikon pasurinë e riposeduar në minimum si klasifikim nën standard dhe rezervon provizionimin sipas klasifikimit. Përveç kësaj, Banka njeh kolateralin e riposeduar si një pasuri vetëm kur ka titull të plotë juridik të kolateralit dhe vlera e drejtë e kolateralit mund të përcaktohet me besueshmëri. Banka nuk mund të shesë, transferojë ose ri-pengojë kolateralin nëse procedurat ligjore për transferimin e pronës së rezultuar në vonësë nuk janë plotësuar. Banka mban posedimin e pronave të fituara përmes zbatimit në formën e një hipoteke, për një periudhë maksimale prej pesë vjetësh. Nëse, brenda pesë vjetësh, pasuria nuk është shitur nga Banka, ajo shënohet me zero vlerë.

k) Prona dhe pajisjet

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve janë matur sipas koston minus zhvlerësimin e akumuluar dhe ndonjë humbje të akumuluar nga rënia në vlerë.

Kostot historike përfshijnë shpenzime që janë drejtpërdrejtë të lidhura me blerjen e pasurisë. Softueri i blerë që është thelbësor për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohet si pjesë e asaj pajisje.

Kur pjesë të një elementi të pasurive afatgjata kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato llogariten si artikuj të veçantë (përbërësit madhor) të pronës dhe pajisjeve.

Çdo fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të një zëri të pronës dhe pajisjeve aktive (llogaritur si diferenca midis të ardhurave neto nga shitja dhe vlerës kontabël neto të zërit), njihet në të ardhura të tjera në fitim ose humbje.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
k) Prona dhe pajisjet (vazhdim)
(ii) Kostot pasuese

Kostot pasuese janë kapitalizuar vetëm kur vërtetohet që benefitet ekonomike të ardhshme të atij shpenzimi do të rrjedhin në bankë. Riparimet e vazhdueshme dhe mirëmbajtja janë ngarkuar në shpenzime në periudhën që kanë ndodhur.

(iii) Zhvlerësimi

Zërat e pronës dhe pajisjeve zhvlerësohen nga data kur ato janë në dispozicion për përdorim. Zhvlerësimi llogaritet për të shlyer koston e artikujve të pronës dhe pajisjeve minus vlerat e përlogaritura të mbetura të këtyre pasurive përgjatë jetës së parashikuar të përdorimit. Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje.

Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë jetës së dobishme të çdo pjesë të një zëri të pronës dhe pajisjeve. Jetëgjatësia për periudhën aktuale dhe krahasuese është si vijon:

	Jetëgjatësia
Ndërtesa	20 vite
Kompjuterë dhe pajisje të ngjashme	5 vite
Automjete	5 vite
Mobilje dhe pajisje	5 vite

Përmirësimet e objekteve me qira zhvlerësohen duke përdorur metodën lineare gjatë afatit më të shkurtër të qirasë, dhe të jetës së tyre të dobishme. Jeta e dobishme e përmirësimeve në objektet e marruar me qira është 5 vjet.

Metodat e zhvlerësimit, jetëgjatësia e dobishme dhe vlerat e mbetura janë ri-vlerësuar në datën e raportimit dhe janë rregulluar atëherë kur duhet.

l) Pasuritë e paprekshme

Softuerët e blerë nga Banka janë matur me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe minus ndonjë humbje e akumuluar nga rënia në vlerë. Shpenzimet e mëvonshme mbi pasuritë e sofverëve kapitalizohen vetëm kur rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të trupëzuara në pasurinë specifike për të cilin lidhen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje gjatë jetës së dobishme të pasurisë, që nga data që është në dispozicion për përdorim.

Softueri amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së dobishme prej pesë viteve. Metodat e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen nëse është e përshtatshme.

m) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare

Vlera kontabël e pasurive jo-financiare të Bankës, përveç pasurive për tatime të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për rënie në vlerë. Nëse ka tregues të tillë atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e pasurisë. Një humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një pasurie e tejkalon shumën e saj të rikuperueshme.

Shuma e rikuperueshme e një pasurie është më e madhe nga vlera e tij në përdorim dhe vlera e drejtë minus kostoja për shitje.

Në vlerësimin e vlerës në përdorim, rrjedhat e ardhshme të pasurisë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflektojnë vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të pasurisë dhe risqet specifike për pasurinë.

Humbjet nga rënia në vlerë janë njohur në fitim apo humbje. Humbja nga rënia në vlerë kthehet deri në atë masë sa vlera kontabël e pasurisë nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin, në qoftë se nuk është njohur humbja nga rënia në vlerë.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)
n) Provizionet

Një provizion njihet nëse si pasojë e një ngjarje të mëparshme, ku Banka ka një obligim ligjor aktual apo konstruktiv që mund të vlerësohet me saktësi, dhe ka mundësi që një dalje e të mirave materiale do të kërkohej për të shlyer obligimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar rrjedhën e ardhshme të pasurisë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën e pasurisë në kohë dhe sipas rastit, me risqet specifike të detyrimit. Diskontimi i pashmangshëm njihet si kosto financiare.

o) Përfitimet e punonjësve
(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktuara të kontributeve njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan vetëm kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që ofrojnë përfitime në formë të pensioneve për punonjësit me rastin e pensionimit. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Kosovë sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensione.

(ii) Përfitimet afatshkurtëra

Detyrimet për përfitimet afatshkurtra të punëtorëve maten mbi një bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin e ofrimit të shërbimit. Një provizion njihet për shumën që pritet të paguhet sipas një bonusi afatshkurtër në të holla ose sipas planit për ndarjen e fitimit nëse Banka ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë vlerë si rezultat i shërbimeve në të kaluarën të ofruara nga punonjësi me ç'rast detyrimi mund të vlerësohet me saktësi.

p) Garancionet financiare dhe zotimet për hua (Politika e aplikueshme pas 1 janar 2018)

Përgjegjësi e Bankës sipas secilit zotim matet me vlerën më të lartë të shumës së njohur fillimisht minus amortizimi kumulativ i njohur në pasqyrën e të ardhurave, dhe provizioni sipas matjes me HPK. Për këtë qëllim, Banka vlerëson HPK-të bazuar në vlerën aktuale të pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin për një humbje kredie që ajo shkakton. Mangësitë janë zbritur nga një përaftrim me normën e interesit të rregulluar nga risku që lidhet me ekspozimin. HPK-të që lidhen me kontratat e garancioneve financiare njihen brenda provizioneve.

q) Garancionet financiare dhe zotimet për hua (Politika e aplikueshme para 1 janar 2018)

Garancionet financiare janë kontrata që e detyrojnë Bankën që të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që lind kur një debitor specifik nuk paguan në afat sipas termave të një instrumenti huadhënës. Angazhimet për hua janë angazhimet e përcaktuara për të siguruar kredi sipas termave dhe kushteve të para-përcaktuara. Angazhime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur ato bëhen të pagueshme.

r) Dividendët

Dividendët nga aksionet e zakonshme njihen në ekuitet në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionarët e bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit janë paraqitur si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit.

s) Rezervat e ekuitetit

Rezervat e regjistruara në ekuitet në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës përbëhen nga:

- Rezerva e vlerës së drejtë, që përfshinë ndryshimet në vlerën e drejtë të pasurive financiare në vlerën e drejtë përmes investimeve në të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse;
- Rezervat tjera të kapitalit, që përfshinë dallimin ndërmjet humbjeve të akumuluar sipas SNRF dhe BQK;
- Rezerva e rivlerësimit, që përfshinë kolateralin e ri poseduar të regjistruar në pasuri dhe pajisje nga Banka.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET
4.1 Standardet dhe interpretimet e lëshuara, por ende jo efektive dhe që nuk janë adoptuar

Standardet dhe interpretimet e nxjerra, por që nuk janë ende efektive, deri në datën e nxjerrjes së pasqyrave financiare të Bankës janë dhënë më poshtë. Banka synon të miratojë këto standarde, nëse është e aplikueshme, kur ato të hyjnë në fuqi.

SNRF 16 Qiratë

SNRF 16 është miratuar në janar 2016 dhe zëvendëson SNK 17 Qiratë, KIRFN 4 Përcaktimi nëse një Marrëveshje përmban një qira, KIS-15 Qiratë Operative - Nxitjet dhe KIS-27 Vlerësimi i Substancës së Transaksioneve që përfshijnë Formën Ligjore të Qirasë. SNRF 16 përcakton parimet për njohjen, matjen, paraqitjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese të qirasë dhe kërkon që qiramarrësit të japin llogari për të gjitha qiratë sipas një modeli të vetëm në bilanc, ngjashëm me kontabilitetin për qiratë financiare sipas SNK 17. Standardi përfshinë dy përjashtime njohjeje për qiramarrësit - dhënien me qira të pasurive "me vlerë të ulët" (p.sh., kompjuterët personale) dhe qiratë afatshkurtra (d.m.th., me qira me një afat kohor me qira prej 12 muajsh ose më pak). Në datën e fillimit të një qiraje, një qiramarrës do të njohë një detyrim për të bërë pagesa të qirasë (d.m.th. detyrimin e qirasë) dhe një pasuri që përfaqëson të drejtën e përdorimit të pasurisë bazë gjatë afatit të qirasë (d.m.th., e drejta e përdorimit të pasurisë). Qiramarrësi do t'u kërkojë të njohin veçmas shpenzimet e interesit në detyrimet e qirasë dhe shpenzimet e zhvlerësimit në të drejtën e përdorimit të pasurisë.

Qiramarrësit gjithashtu do të u kërkojë që të riasin detyrimin e qirasë me rastin e ngjarjeve të caktuara (p.sh., një ndryshim në afatin e qirasë, një ndryshim në pagesat e qirasë të ardhshme që rezultojnë nga një ndryshim në një indeks apo normë të përdorur për të përcaktuar këto pagesa). Qiramarrësi në përgjithësi do të njohë shumën e rivlerësimit të detyrimit të qirasë si një rregullim në të drejtën e përdorimit të pasurisë.

Kontabiliteti i qiradhenësive sipas SNRF 16 është në thelb i pandryshuar nga kontabilizimi i sotëm sipas SNK 17. Qiradhenësit do të vazhdojnë të klasifikojnë të gjitha qiratë duke përdorur të njëjtin parim klasifikimi si në SNK 17 dhe të bëjnë dallimin mes dy llojeve të qirasë: qiratë operative dhe financiare.

SNRF 16 gjithashtu kërkon që qiramarrësit dhe qiradhenësit të bëjnë më shumë informacion shpjegues se sa sipas SNK 17.

SNRF 16 është efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019. Aplikimi i më herëshëm lejohet, por jo përpara se një njësi ekonomike të zbatojë SNRF 15. Një qiramarrës mund të zgjedhë të zbatojë standardin duke përdorur një qasje retrospektive të plotë ose një retrospektivë të modifikuar. Dispozitat e tranzicionit të standardit lejojnë lehtësime të caktuara. Një tregues i marrëveshjeve aktuale të qirasë operative jepet në Marrëveshjet e Qirasë Operative në Shënimin 26.

Banka ka vlerësuar se adoptimi i SNRF 16 më 1 janar 2019 do të sjellë ndryshime në matjen e saj aktuale të pasurive të qirasë dhe detyrimeve të qirasë sipas SNK 17. Banka është në proces të vlerësimit të rezultateve primare nga adoptimi i SNRF 16. Rezultatet e këtij vlerësimi nuk ishin në dispozicion në datën e miratimit të këtyre pasqyrave financiare.

Për standardet dhe interpretimet e reja të mëposhtme, Banka parashikon që adoptimi i tyre nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e aplikimit fillestar dhe nuk pritet të kenë ndikim mbi pasqyrat financiare të Bankës:

- **KIRFN 23 "Pasiguria mbi Trajtimin e Tatimit mbi të Ardhurat"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **SNRF 17 "Kontratat e sigurimeve"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet financiare"** - Karakteristikat e parapagimit me kompensim negativ (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET (VAZHDIM)
4.1 Standardet dhe interpretimet e lëshuara, por ende jo efektive dhe që nuk janë adoptuar (vazhdim)

- **Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta"** - Shitja ose Kontributi i Pasurive në mes të një Investitori dhe Shoqërisë së tij ose Sipërmarrjes së Përbashkët dhe ndryshimet e mëtejshme (data efektive shtyhet për një kohë të pacaktuar derisa të përfundohet projekti hulumtues mbi metodën e kapitalit)
- **Ndryshimet në SNK 19: Ndryshimet në Plan, Reduktimet ose Zgjidhja** - kontabilizimi kur një ndryshim, reduktim ose zgjidhje ndodh gjatë një periudhe raportuese (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019)
- **Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta"** - Interesat Afatgjatë në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019)
- **Korniza konceptuale në standardet e SNRF** - Për përgatitësit që zhvillojnë politika kontabël bazuar në Kornizën Konceptuale, është efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020,
- **SNRF 3: Kombinimet Biznesore (Ndryshimet)** - (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020),
- **SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet: Përkufizimi i 'materialit' (Ndryshimet)** - (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2020).
- **Ndryshimet në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF (cikli 2015-2017)"** që rrjedhin nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF, i cili hyn në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019, duke përfshirë:
 - SNRF 3 Kombinimet Biznesore
 - SNRF 11 Marrëveshjet e Përbashkëta
 - SNK 12 Tatimi mbi të Ardhurat
 - SNK 23 Kostot e huamarrjes.

4.2 Standardet e miratuara dhe efektive për periudhën vjetore

Ndryshimet e reja të standardeve ekzistuese të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) janë efektive për periudhën raportuese aktuale, por adoptimi i tyre nuk ka çuar në ndonjë ndryshim në politikat kontabël të Bankës:

- **Ndryshimet në SNRF 2 "Pagesa në bazë të aksioneve"** - Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 4 "Kontratat e Sigurimeve"** - Zbatimi i SNRF 9 "Instrumentet Financiare" me SNRF 4 "Kontratat e Sigurimeve" (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 ose kur SNRF 9 "Instrumentet Financiare" aplikohet për herë të parë).
- **Ndryshimet në SNK 40 "Pronat investuese"** - Transferet e Pronës Investuese (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **IFRIC 22 "Transaksionet në valutë të huaj dhe Konsiderata paraprake"** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)"** Duke rezultuar nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimit (ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE

Menaxhmenti diskuton me Komitetin e Auditimit zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave kontabël kritike të Bankës dhe zbatimin e tyre si dhe supozimet e bëra në lidhje me pasiguritë e mëdha të vlerësimit. Informacioni në lidhje me supozimet dhe vlerësimet e pasigurive që kanë një risk të rëndësishëm të rezultojnë në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar dhe për gjykimet kritike në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta janë shpalosur më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e riskut financiar (shih Shënimin 27).

a) Humbjet e pritshme kreditore (politika e aplikueshme pas 1 janar 2018)

Pasuritë e llogaritura me kosto të amortizuara ose VDATGJ vlerësohen për rënie në vlerë në bazë të politikave të përkrahura të kontabilitetit në shënimin 3 (e) (vii). Banka rishikon vlerësimet dhe gjykimet në baza të rregullta.

Banka mat humbet e pritshme nga kreditë të një instrumenti financiar në një mënyrë që reflekton:

- (i) një sasi të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme;
- (ii) vlera kohore e parave; dhe
- (iii) informacione të arsyeshme dhe të mbështetura që janë në dispozicion pa koston dhe përpjekjet e panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

b) Vlera neto e realizuar e pasurive të riposeduara

Banka ka krijuar një politikë në lidhje me vlerat e drejta të pasurive të riposeduara të cilat janë duke u matur me koston më të ulët dhe vlerën neto të realizuar, që është çmimi i vlerësuar i shitjes së pronave me pak shpenzime për shitje. Matja e vlerës së drejtë përfshinë përdorimin e vlerësimeve të pavarura të jashtme të pronës, nga një vlerësues që ka kualifikimet e duhura ligjore profesionale, e cila më pas është shqyrtuar nga Menaxhmenti i Bankës për inputet e rëndësishme jo të dukshme dhe ndonjë rregullim i nevojshëm për shlyerje.

Banka i zbrit në vlerë plotësisht pasuritë e riposeduara nëse ato mbeten të pasitura për periudha më të gjata se 5 vjet. Matjet e vlerës së drejtë të përfshira në përcaktimin e vlerës neto të realizueshme të pasurive të riposeduara të Bankës kategorizohen në Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Teknikat e vlerësimit dhe inputet e rëndësishme jo të vëzhgueshme

Tabela e mëposhtme tregon teknikën e vlerësimit të përdorur në matjen e vlerës së drejtë si dhe përdorimin e inputeve të rëndësishme të pavëzhgueshme.

Teknikat e vlerësimit	Inpute të rëndësishme të pavëzhgueshme
Referencë në tregun aktual: Modeli i vlerësimit përdor çmimet dhe informacione të tjera të gjeneruara nga transaksionet e tregut duke përfshirë pasuritë identike ose të krahasueshme, detyrimet, ose një grup të pasurive dhe detyrimeve (p.sh. një biznes)	Çmimet e tregut janë modifikuar për të pasqyruar: • nivelin e transaksioneve të tregut, kur aktiviteti i tregut është i ulët ose çmimi për një pronë të njëjtë është i vështirë për tu marrë; • gjendja specifike e secilës pronë (ndërtim, pozita etj).

c) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të pasurive dhe detyrimeve financiare për të cilat nuk ka çmim tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në shënimin 3. (e). (vi). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve rreth çmimit dhe risqe të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

c) Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

Banka vlerëson vlerën e drejtë duke shfrytëzuar hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Nivel 1: Çmim i kuotuar i tregut në tregje aktive për instrumentet identike;
- Nivel 2: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të vlerësueshme. Kjo kategori përfshinë instrumentet e vlerësuar duke shfrytëzuar: çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet aktive; çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet më pak aktive; apo teknika tjera të vlerësimit në të cilat të gjithë faktorët material në menyrë direkte apo indirekte janë të vëzhgueshëm nga të dhënat e tregut;
- Nivel 3: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të rëndësishme jo të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshinë të gjithë instrumentet për të cilët teknikat e vlerësimit përfshijnë faktor që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe faktorët e pavëzhgueshëm kanë një ndikim material në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshinë instrumentet që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të tregut për instrumente të ngjashme për të cilat rregullime apo gjykime materiale jo të vëzhgueshme kërkojnë për të reflektuar dallimet mes instrumenteve.

Vlerësimi i vlerës së drejtë është shpalosur në shënimin 5 d) më poshtë.

d) Paraqitja dhe vlerësimi i vlerës së drejtë

Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në instrumentet financiar në pasqyrën ekzistuese të pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e biznesit të pritshëm dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiar.

Instrumentet financiare - hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme tregon vlerën e drejtë të instrumenteve financiar të matura dhe jo të matura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilin është kategorizuar secila matje me vlerën e drejtë. Asnjë zë nuk ka matje të vlerës së drejtë në përputhje me Nivelin 1.

	2018			2017		
	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Niveli 2	Niveli 3	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Niveli 2	Niveli 3
Pasuritë financiare të matura me vlerën e drejtë						
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes ATGJ	30,138	30,138	-	17,152	17,152	-
Pasuritë financiare jo të matura sipas vlerës së drejtë						
Paraja e gatshme dhe në banka	57,825	-	57,825	51,831	-	51,831
Kreditë dhe paradhëniet për banka	4,788	-	4,788	1,450	-	1,450
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	157,849	-	156,098	132,551	-	131,081
Pasuritë tjera financiare	378	-	378	143	-	143
Detyrimet financiare jo të matura sipas vlerës së drejtë						
Detyrime ndaj klientëve	221,593	-	222,385	177,780	-	178,415
Kreditë e varura	1,342	-	1,338	840	-	838
Huamarrjet	4,285	-	3,652	4,143	-	3,531
Detyrimet tjera financiare	1,399	-	1,399	1,673	-	1,673

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)
d) Paraqitja dhe vlerësimi i vlerës së drejtë (vazhdim)
Instrumentet financiare - hierarkia e vlerës së drejtë (vazhdim)

Vlera e drejtë për pasuritë dhe detyrimet financiare të mësipërme janë përcaktuar duke përdorur nivelin 2 dhe 3 të inputeve të përshkruara më lartë.

Vlerësimet e vlerave së drejtë bazohen në instrumente ekzistuese financiare në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e biznesit të pritshëm dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiare.

Llogaritë me bankat

Llogaritë nga bankat e tjera përfshijnë plasmanet ndërbankare. Përderisa kreditë, paradhëniet dhe depozitat janë afatshkurta dhe me norma të ndryshueshme, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

Bonot e thesarit

Bonot e thesarit përfshijnë bono të emetuara nga Qeveria e Kosovës, të cilat janë blerë me qëllim për t'i mbajtur deri në maturitet. Vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur një model të aktualizimit të rrjedhave të parave bazuar në një lakore aktuale të kthimit të përshtatshëm për periudhën e mbetur deri në maturim.

Obligacionet

Obligacionet janë obligacione të emetuara nga Qeveria e Kosovës, të cilat janë blerë me qëllim për tu mbajtur deri në maturitet. Çmimet e kuotuar në tregjet aktive nuk ishin të vlefshme për këto letra me vlerë. Megjithatë, ka pasur informacione të mjaftueshme të vlefshme për të matur vlerat e drejta të këtyre letrave me vlerë në bazë të inputeve të vëzhgueshme të tregut.

Kreditë dhe paradhëniet për klientët

Kur është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve është e bazuar në transaksionet e vëzhgueshme të tregut. Kur transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur metodat e vlerësimit, të tilla si teknikat e rrjedhave të aktualizuara të parasë. Teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme kreditore, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e vlerësimit të kredive tregtare dhe të bizneseve të vogla, kreditë homogjene grupohen në portofolio me karakteristika të ngjashme.

Portofolio i kredive të Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar afërsisht si e barabartë me vlerën e tij kontabël për shkak të natyrës së tyre afatshkurte apo të normave të interesit të cilat përafrjnë me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolios të kredive është subjekt i ndryshimit të çmimeve brenda një viti.

Detyrimet ndaj klientëve, huamarrjet dhe kreditë e varura

Vlera e drejtë e kredive të varura, dhe depozitat nga klientët janë vlerësuar duke përdorur teknika të aktualizimit të rrjedhës së parasë, duke zbatuar normat që janë ofruar për depozitat dhe për kredinë e varur me maturitet dhe kushte të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme sipas kërkesës është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
6. SHPALOSJET E TRANZICIONIT
a) Klasifikimi i pasurive dhe detyrimeve financiare nga SNK 39 në SNRF 9

Në faqet në vijim përcaktohet ndikimi i adoptimit të SNRF 9 në pasqyrën e pozicionit financiar dhe fitimet e mbajtura përfshirë efektin e zëvendësimit të llogaritjeve të humbjeve nga kreditë të SNK 39 me HPK-të e SNRF 9.

SNK 39		SNRF 9	
Kategoritë e matjes	Vlera kontabël më 31 dhjetor 2017	Kategoritë e matjes	Vlera kontabël më 1 janar 2018
Pasuritë financiare			
Paraja e gatshme dhe në banka	Kosto e amortizuar (Kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme) 17,833	Kosto e amortizuar	17,819
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	Kosto e amortizuar (Kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme) 33,998	Kosto e amortizuar	33,968
Kreditë dhe paradhëniet për banka	Kosto e amortizuar (Kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme) 1,450	Kosto e amortizuar	1,446
Investimet në letra me vlerë	VDATGJ (Të mbajtura për shitje) 17,152	VDATGJ	17,138
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	Kosto e amortizuar (Kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme) 132,551	Kosto e amortizuar	130,748
Pasuritë jo financiare			
Pasuria e tatimit të shtyrë	Kosto e amortizuar -	Kosto e amortizuar	63
Detyrimet jo financiare			
Provizionet (garancionet financiare)	Kosto e amortizuar (Kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme) (19)	Kosto e amortizuar	(24)
Detyrimi i tatimit të shtyrë	Kosto e amortizuar (124)	Kosto e amortizuar	-

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
6. SHPALOSJET E TRANZICIONIT (VAZHDIM)
b) Rakordimi i vlerave kontabël i pasurive dhe detyrimeve financiare nga SNK 39 në SNRF 9

	SNK 39 Vlera kontabël më 31 dhjetor 2017	Riklasifikimi	Rimatjet	SNRF 9 Vlera kontabël më 1 janar 2018
Kosto e amortizuar				
Paraja e gatshme dhe në banka				
Gjendja fillestare sipas SNK 39 dhe gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	17,833	-	-	17,833
Rimatjet: lejimet për HPK			(14)	(14)
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	17,833	-	(14)	17,819
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës				
Gjendja fillestare sipas SNK 39	33,998	-	-	33,998
Rimatjet: lejimet për HPK	-	-	(30)	(30)
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	33,998	-	(30)	33,968
Kreditë dhe paradhëniet për banka				
Gjendja fillestare sipas SNK 39	1,450	-	-	1,450
Rimatjet: lejimet për HPK	-	-	(4)	(4)
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	1,450	-	(4)	1,446
Kreditë dhe paradhëniet për klientët				
Gjendja fillestare sipas SNK 39	132,551	-	-	132,551
Rimatjet: lejimet për HPK	-	-	(1,803)	(1,803)
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	132,551	-	(1,803)	130,748
Gjithsej pasuritë financiare të matura me kosto të amortizuar	-	-	(1,851)	183,981

32

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
6. SHPALOSJET E TRANZICIONIT (VAZHDIM)
b) Rakordimi i vlerave kontabël i pasurive dhe detyrimeve financiare nga SNK 39 në SNRF 9 (vazhdim)

	SNK 39 Vlera kontabël më 31 dhjetor 2017	Riklasifikimi	Rimatjet	SNRF 9 Vlera kontabël më 1 janar 2018
Investimet në letra me vlerë – Pasuritë financiare të mbajtura për shitje				
Investimet në letra me vlerë - VDATGJ (instrumentet e borxhit)				
Gjendja fillestare sipas SNK 39	(17,152)	-	-	-
Zbritjet: te VDATGJ - instrumentet e borxhit	-	17,152	(14)	17,138
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	-	17,152	(14)	17,138
Gjithsej pasuritë financiare të matura në VDATGJ			(14)	17,138
Pasuritë jo financiare				
Pasuria e tatimit të shtyrë				
Gjendja fillestare sipas SNK 39	-	-	-	-
Rimatjet: lejimet për HPK	-	-	63	63
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	-	-	63	63
Gjithsej pasuritë jo financiare	-	-	63	63

Detyrimet jo financiare				
Provizionet (garancionet financiare)				
Gjendja fillestare sipas SNK 39	(19)	-	-	(19)
Rimatjet: lejimet për HPK	-	-	(5)	(5)
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	(19)	-	(5)	(24)
Detyrimi i tatimit të shtyrë				
Gjendja fillestare sipas SNK 39	(124)	-	-	(124)
Rimatjet: lejimet për HPK	-	-	124	124
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 9	-	-	-	-
Gjithsej detyrimet jo financiare	-	-	119	(24)

33

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
6. SHPALOSJET E TRANZICIONIT (VAZHDIM)
c) Rakordimi i humbjeve nga rënia në vlerë

Kategoria e matjes	Provizionet për humbjet nga kreditë sipas SNK 39/ Provizionit sipas SNK 37	Riklasifikimi	Rimatjet	Provizionet për humbjet nga kreditë sipas SNRF 9
Kreditë dhe llogaritë e arkëtueshme (SNK 39) / Pasuritë financiare me kosto të amortizuar (SNRF 9)				
Paraja e gatshme dhe në banka	-	-	(14)	(14)
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	-	-	(30)	(30)
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	-	(4)	(4)
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	(3,994)	-	(1,731)	(5,725)
Gjithsej	(3,994)	-	(1,779)	(5,773)
Instrumentet financiare të gatshme për shitje (SNK 39) / Pasuritë financiare në VDATGJ (SNRF 9)				
Investimet në letra me vlerë	-	-	(14)	(14)
Kontratat e kredive dhe kontratat e garancioneve financiare				
Kreditë dhe paradhëniet për klientët (kontratat e kredive)	-	-	(72)	(72)
Provizionet (kontratat e kredive)	-	-	-	-
Provizionet (garancionet financiare)	(19)	-	(5)	(24)
Gjithsej	(4,013)	-	(1,870)	(5,883)

Ndikimi i tranzicionit në SNRF 9 mbi rezervat dhe fitimin e mbajtur është si më poshtë:

Rezervat dhe Fitimi i mbajtur

Fitimi i mbajtur	
Gjendja përfundimtare sipas SNRF 39 (31 dhjetor 2017)	8,924
Rregullimet e riklasifikimit në lidhje me adoptimin e SNRF 9	-
Njohja e humbjeve të pritshme nga kreditë sipas SNRF 9 përfshirë ato të matura në VDATGJ	(1,870)
Tatimi i shtyrë në lidhje me pikat e mësipërme	187
Gjendja fillestare sipas SNRF 9 (1 janar 2018)	7,241
Gjithsej ndryshimet në ekuitet për shkak të adoptimit të SNRF 9	(1,683)

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
7. TË ARDHURAT NETO NGA INTERESI

Të ardhurat neto nga interesi përbëhen si në vijim:

	2018	2017
Të ardhurat nga interesi sipas normës efektive të interesit		
Kredi dhe paradhënie për klientët	12,940	11,203
Kredi dhe paradhënie për bankat	38	40
Investimet financiare	495	134
	13,473	11,377
Shpenzimet e interesit		
Depozitat nga klientët	(1,659)	(1,192)
Kreditë e varura	(83)	(150)
Huamarrjet	(105)	(128)
	(1,847)	(1,470)
Të ardhurat neto nga interesi	11,626	9,907

8. TË ARDHURAT NETO NGA TARIFAT DHE KOMISIONET

	2018	2017
Të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet		
Transfere pagesash dhe transaksione	1,532	1,582
Tarifatat e mirëmbajtjes së llogarive	627	549
Tarifatat dhe komisionet tjera	208	188
Gjithsej të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet	2,367	2,319
Të ardhurat neto nga tarifatat dhe komisionet		
Tarifatat dhe komisionet nga llogaritë bankare	(670)	(557)
Tarifatat dhe komisionet nga shpërndarja e ndihmave sociale	(43)	(49)
Tarifatat dhe komisionet tjera	(46)	(47)
Gjithsej shpenzimet nga tarifatat dhe komisionet	(759)	(653)
Të ardhurat neto nga tarifatat dhe komisionet	1,608	1,666

Në të ardhurat nga tarifatat dhe komisionet janë përfshirë disa kategori të interesit nga transferet e pagesave dhe transaksionet në shumën totale prej 37 mijë Euro (2017: 10 mijë Euro) të cilat janë klasifikuar më parë nën të ardhurat nga interesi në shënimin 7 më lart.

9. TË ARDHURAT TJERA OPERATIVE

	2018	2017
Të ardhurat nga riposedimi i ndërtesës së Gjakovës	-	580
Fitimi nga shitja e pasurive të riposeduara	428	168
Të hyra tjera	76	42
Gjithsej	504	790

Ndërtesa e Gjakovës lidhet me një hua që është shlyer disa vite më parë. Procesi i riposedimit nuk u përfundua deri në vitin 2017 dhe ndërtesa u njoh në të ardhura në vitin 2017.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
10. SHPENZIMET TJERA OPERATIVE

	2018	2017
Shpenzimet e personelit (shih më poshtë)	3,760	3,472
Shpenzimet e qirasë	674	641
Zhvlërësimi dhe Amortizimi	812	484
Sigurimi dhe siguria fizike	651	577
Shërbimet komunale dhe karburanti	167	168
Riparimet dhe mirëmbajtja	69	160
Shpenzimet e komunikimit	195	235
Konsulenca	126	167
Shpenzimet ligjore	148	141
Shpenzimet e procesimit të kartelave	270	252
Shpenzimet e marketingut dhe reklamimit	253	251
Shpenzimet e pastrimit	51	48
Materialet për zyrë	45	58
Shpenzimet e anëtarëve të bordit	42	40
Shpenzimet e udhëtimit	25	21
Shpenzime tjera	448	441
Gjithsej	7,736	7,156

Shpenzimet e sigurimit të depozitave në vlerë prej 367 mijë Euro (2017: 271 mijë Euro) është riklasifikuar nga shpenzimet e interesit shpalosja 7, tek shpenzimet tjera operative shpalosja 10 në zërin Sigurimi dhe siguria fizike.

Numri i të punësuarve më 31 dhjetor 2018 është 339 (31 dhjetor 2017: 340).

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	2018	2017
Pagat dhe medijtjet	3,064	2,741
Kontributi pensional	157	141
Bonuset e përlogaritura	522	545
Kompensime tjera	17	45
Gjithsej	3,760	3,472

11. SHPENZIMET E TATIMIT NË FITIM

Ngarkesa e tatimit në fitim ndryshon nga shuma teorike që do të krijohej duke përdorur normën mesatare të ponderuar të tatimeve të zbatueshme për fitimet e Bankës si më poshtë:

	Norma Efektive e interesit	2018	Norma Efektive e interesit	2017
Fitimi para tatimit		7,345		6,138
Tatimi i llogaritur me 10%	10%	734	10%	614
Efekt i në tatim i kredive të shlyera	0.05%	4	0.78%	48
Efekt për shpenzimet e pazbritshme tatimore	0.29%	21	0.70%	43
Efekt i tatimit për interesin akrual në depozita	0.59%	43	0.15%	9
Të ardhurat e interesit nga investimet e VDATGJ të tatuara në burim	0.66%	(49)	1.35%	(83)
Shfrytëzimi i humbjeve tatimore të bartura përpara	-	-	-	-
Tatimi në fitim	10.3%	753	10.3%	631

36

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
11. SHPENZIMET E TATIMIT NË FITIM (VAZHDIM)

Tatimi i shtyrë është kalkuluar me normën prej 10%. Pasuritë nga të hyrat e shtyra tatimore janë njohur vetëm deri në masën që realizimi i përfuturit tatimor është i mundshëm.

	2018	2017
Detyrimi në fillim	268	202
Ndikimi i adaptimit të SNRF 9	(187)	-
Detyrimet pas adaptimit	81	202
Shtesat gjatë vitit	753	631
Pagesat gjatë vitit	(611)	(565)
Detyrimi në fund	223	268

Perioda për bartjen e humbjeve tatimore në pajtim me Ligjin mbi Tatimin në Kosovë është gjashtë vite. Tatimi në fitim vlerësohet me normën 10% (2017:10%) nga të ardhurat e tatueshme:

Lëvizjet në detyrimet për tatimin e shtyrë janë prezantuar si në vijim:

	Lëvizjet në tatimin e shtyrë
Detyrimi i tatimit të shtyrë më 31 dhjetor 2017	(124)
Ndikimi i adaptimit të SNRF 9	187
Pasuria e tatimit të shtyrë më 1 janar 2018	63
Lëvizjet në tatimin e shtyrë	(122)
Detyrimi për tatimin e shtyrë më 31 dhjetor 2018	(59)

12. PARAJA E GATSHME DHE NË BANKA

	2018	2017
Paraja e gatshme	11,017	9,981
Paraja në banka	7,679	7,852
Gjithsej	18,696	17,833
Lejimet për HPK/Humbjet nga rënia në vlerë	(17)	-
Paraja e gatshme dhe në bankë pas provizioneve	18,679	17,833

Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj përbëhen si në vijim:

	2018	2017
Paraja e gatshme dhe në banka	18,696	17,833
Gjendja e pakufizuar në BQK (shënimi 12)	21,444	19,031
Gjithsej	40,140	36,864

37

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
12. PARAJA E GATSHME DHE NË BANKA (VAZHDIM)

Tabela më poshtë tregon kualitetin e portfolios kreditorë dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha bilancet janë performuese.

	2018			
Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-
Shumë mirë	699	-	-	699
Mirë	17,997	-	-	17,997
Kënaqshëm	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-
Gjithsej	18,696	-	-	18,696

Një analizë e ndryshimeve në raportin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera Kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	17,833	-	(14)	-	17,819
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'registrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	863	-	(3)	-	860
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(3)	-	(3)
Më 31 dhjetor 2018	18,696	-	(17)	-	18,679

13. GJENDJA ME BANKËN QENDRORE TË KOSOVËS

	2018	2017
Rezervat e detyrueshme	17,737	14,967
Llogaria rrjedhëse	21,444	19,031
Gjithsej	39,181	33,998
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë	(35)	-
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës pas provizioneve	39,146	33,998

Në përputhje me kërkesat e BQK-së në lidhje me rezervën e depozitave për qëllime të likuiditetit, Banka duhet të mbajë një minimum prej 10% të depozitave të klientëve me maturitet deri në një vit, si rezerva të detyrueshme. Rezervat e detyrueshme duhet të përfaqësojnë instrumente me likuiditet të lartë, duke përfshirë para të gatshme, llogaritë në BQK, ose në bankat tjera në Kosovë, si dhe shumat e mbajtura në BQK nuk duhet të jenë më pak se gjysma e totalit të rezervave. Pasuritë me të cilat Banka mund të plotësojë kërkesat e likuiditetit janë depozitat në Euro me BQK-në dhe 50% e ekuivalentit në Euro të parave të gatshme në valuta lehtësisht të konvertueshme. Depozitat me BQK-në nuk duhet të jenë më pak se 5% e bazës së depozitave të aplikueshme.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
13. GJENDJA ME BANKËN QENDRORE TË KOSOVËS (VAZHDIM)

Tabela më poshtë tregon kualitetin kreditor dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha janë duke performuar.

	2018			
Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-
Shumë mirë	-	-	-	-
Mirë	39,181	-	-	39,181
Kënaqshëm	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-
Gjithsej	39,181	-	-	39,181

Një analizë e ndryshimeve në raportin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera Kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 and POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	33,998	-	(30)	-	33,968
Të gjitha transferet:	-	-	-	-	-
Ç'registrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	5,183	-	(5)	-	5,178
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(5)	-	(5)
Më 31 dhjetor 2018	39,181	-	(35)	-	39,146

14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR BANKA

	2018	2017
<i>Depozita me afat</i>		
Zirat Bankasi	2,000	1,000
BKT	1,775	-
IS Bankasi	1,000	350
	4,775	1,350
<i>Llogaritë e bllokuara</i>		
Raiffeisen Bank International	10	100
Zirat Bankasi	10	-
	20	100
Gjithsej	4,795	1,450
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë	(7)	-
Kreditë dhe paradhënit për banka pas provizioneve	4,788	1,450

Kreditë dhe paradhënit në banka përfshijnë llogaritë e bllokuara në emër të garancioneve të klientëve.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
14. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR BANKA (VAZHDIM)

Tabela më poshtë tregon kualitetin kreditor dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha janë duke performuar.

Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	2018			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-
Shumë mirë	-	-	-	-
Mirë	4,795	-	-	4,795
Kënaqshëm	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-
Gjithsej	4,795	-	-	4,795

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera Kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	1,450	-	(4)	-	1,446
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	-	-	-	-	-
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	3,345	-	(3)	-	3,342
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(3)	-	(3)
Më 31 dhjetor 2018	4,795	-	(7)	-	4,788

15. PASURITË FINANCIARE SIPAS VLERËS SË DREJTË PËRMES TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE

	2018	2017
Bono thesari	100	5,224
Obligacionet qeveritare	30,063	11,928
Gjithsej	30,163	17,152
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë	(25)	-
Provizionet neto	30,138	17,152

Gjatë vitit 2018, Banka ka shitur rreth 2 instrumente financiare. Blerësi i vetëm i instrumenteve financiare ishte Banka Qendrore e Kosovës dhe banka të tjera komerciale vendore. Fitimi u njoh në pasqyrën e të ardhurave në shumë prej 7 mijë Euro (2017: 1,065 mijë Euro).

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
15. PASURITË FINANCIARE SIPAS VLERËS SË DREJTË PËRMES TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE (VAZHDIM)

Tabela më poshtë tregon kualitetin kreditor dhe ekspozimin maksimal ndaj riskut kreditor bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës në fund të vitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga rënia në vlerë dhe të gjitha janë duke performuar.

Klasifikimi i brendshëm i vlerësimit	2018			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
Shkëlqyeshëm	-	-	-	-
Shumë mirë	-	-	-	-
Mirë	30,163	-	-	30,163
Kënaqshëm	-	-	-	-
Nënstandard	-	-	-	-
Të rëna në vlerë	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-
Gjithsej	30,163	-	-	30,163

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë është si më poshtë:

	Vlera Kontabël Bruto		HPK		Gjithsej
	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	Faza 1	Faza 2, 3 dhe POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	
Më 1 janar 2018	17,152	-	(14)	-	17,138
Të gjitha transferet	-	-	-	-	-
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(9,432)	-	-	-	(9,432)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhën e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	22,443	-	(11)	-	22,432
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimet neto në fitim dhe humbje	-	-	(11)	-	(11)
Më 31 dhjetor 2018	30,163	-	(25)	-	30,138

16. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT

Kreditë dhe paradhëniet për klientë përbëhen si në vijim:

	2018	2017
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	163,245	136,789
Interesi aktual	836	658
Tarifat e shtyra të disbursimit	(1,048)	(902)
Gjithsej	163,033	136,545
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë e kredive dhe paradhëniet për klientë	(5,184)	(3,994)
Kreditë dhe paradhëniet neto të klientëve	157,849	132,551

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
16. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Një rikonsilim i kredive individuale dhe korporatë është dhënë në vijim:

	2018	2017
Vlera kontabël bruto		
Kreditë individuale	95,435	80,974
Kreditë për korporatë	67,598	55,571
	163,033	136,545
HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë		
Lejimet për HPK/ Humbjet nga rënia në vlerë – Kreditë individuale	(4,460)	(3,679)
Lejimet për HPK/ Humbjet nga provizionet – Kreditë për korporatë	(724)	(315)
	(5,184)	(3,994)
Kreditë dhe paradhëni neto të klientëve	157,849	132,551
Lëvizjet në provizionet për kreditë e rëna në vlerë janë si në vijim:		
	2018	2017
Më 1 janar	3,994	4,667
Rregullim shtesë në rezervë për gjendjen fillestare sipas SNRF 9	1,803	-
HPK/Provizioni për humbjet nga kreditë	(506)	543
Kreditë e shlyera	(107)	(1,216)
Më 31 dhjetor	5,184	3,994

Banka menaxhon ekspozimet individuale të palëve në mënyrë që të jetë në përputhje me rregullat e Bankës Qendrore që kërkojnë ekspozimet individuale kundrejt një pale të mos tejkalojnë 15% të Kapitali Tier I (ose 24,447 mijë Euro).

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 nuk ka ekspozime kundrejt një pale mbi 15% të limitit. Përveç kësaj, ekspozimi kumulativ i 10 klientëve kryesor të bankës është 9,754 mijë Euro ose 5% e portfolios kreditorë (2017: 9,324 mijë Euro ose 7%).

Vlera kontabël bruto për gjithsej kreditë është dhënë më poshtë:

	2018 – Gjithsej kreditë					2017
Vlerësimi i brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Gjithsej	Gjithsej
A0	102,554	45,171	-	-	147,725	119,604
A1	2,347	4,215	-	-	6,562	7,430
B	-	1,917	-	-	1,917	3,376
C	-	2,078	-	4	2,082	2,051
Vonesë	-	28	4,719	-	4,747	4,084
Gjithsej	104,901	53,409	4,719	4	163,033	136,545

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
16. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në vlerës kontabël bruto dhe korrespondimin e HPK lejimet për kreditë janë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Gjithsej kreditë	HPK 12-muj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në origjinë	Gjithsej
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2018	38,365	94,091	4,083	6	136,545
Transferet					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(1,560)	1,560	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(486)	-	486	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(1,918)	1,918	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	209	(209)	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	761	-	(761)	-	-
Pagesat dhe ç'registrime të pasurive tjera përveç kredive të shlyera	(18,894)	(40,533)	(691)	(39)	(60,157)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'registrime	-	-	-	-	-
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	86,715	-	-	37	86,752
Kreditë e shlyera	-	-	(107)	-	(107)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	104,901	53,409	4,719	4	163,033

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Gjithsej kreditë	HPK 12-muj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në origjinë	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2018	198	2,719	2,879	1	5,797
Transferet					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(215)	215	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(204)	-	204	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(195)	195	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	145	(145)	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	323	-	(323)	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	(370)	(1,014)	848	(3)	(539)
Ç'registrime tjera përveç kredive të shlyera	(86)	(499)	(99)	-	(684)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'registrime	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	714	-	-	3	717
Kreditë e shlyera	-	-	(107)	-	(107)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	162	(1,348)	680	-	(506)
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2018	360	1,371	3,452	1	5,184

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

16. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Vlera kontabël bruto për gjithsej kreditë për korporata është dhënë më poshtë:

	2018 – Gjithsej kreditë për korporatë					2017
Vlerësimi i brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Gjithsej	Gjithsej
A0	63,027	18,556	-	-	81,583	65,730
A1	2,050	3,720	-	-	5,770	6,309
B	-	1,733	-	-	1,733	3,203
C	-	2,004	-	-	2,004	1,941
Vonesë	-	17	4,328	-	4,345	3,791
Gjithsej	65,077	26,030	4,328	-	95,435	80,974

Një analizë e ndryshimeve në raportin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë për kreditë për korporata është si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI		
Gjithsej kreditë për korporata	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në origjinë	Gjithsej	
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2018	24,242	52,942	3,790	-	-	80,974
Transferet						
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(1,499)	1,499	-	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(439)	-	439	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(1,692)	1,692	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	202	(202)	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	582	-	(582)	-	-	-
Pagesat dhe ç'regjistrimet e pasurive tjera përveç kredive të shlyera	(14,555)	(26,921)	(753)	(37)	(42,266)	
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	-	-	-	-	-	-
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	56,746	-	-	37	56,783	
Kreditë e shlyera	-	-	(56)	-	(56)	
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	65,077	26,030	4,328	-	95,435	

44

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

16. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI		
Gjithsej kreditë për korporata	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rëna në vlerë në origjinë	Gjithsej	
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2018	171	2,146	2,660	-	-	4,977
Transferet						
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(212)	212	-	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(194)	-	194	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(180)	180	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	140	(140)	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	305	-	(305)	-	-	-
Ndryshimet në PDs/LGDs/EADs	(350)	(892)	714	(3)	(531)	
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(82)	(409)	(88)	-	(579)	
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	-	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	646	-	-	3	649	
Kreditë e shlyera	-	-	(56)	-	(56)	
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	113	(1,129)	555	-	(461)	
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2018	284	1,017	3,159	-	-	4,460

Vlera kontabël bruto për gjithsej kreditë individuale është dhënë më poshtë:

	2018 – Gjithsej kreditë individuale					2017
Vlerësimi i brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Gjithsej	Gjithsej
A0	39,527	26,615	-	-	66,142	53,874
A1	297	495	-	-	792	1,121
B	-	184	-	-	184	173
C	-	74	-	4	78	110
Vonesë	-	11	391	-	402	293
Gjithsej	39,824	27,379	391	4	67,598	55,571

45

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
16. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga kreditë për kreditë individuale është si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përherëshme	HPK të përherëshme	Kreditë e rëna në vlerë në origjinë	Gjithsej
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2018	14,123	41,149	293	6	55,571
Transferet					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(61)	61	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(47)	-	47	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(226)	226	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	7	(7)	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	179	-	(179)	-	-
Pagesat dhe ç'regjistrimet e pasurive tjera përveç kredive të shlyera	(4,339)	(13,612)	62	(2)	(17,891)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	-	-	-	-	-
Kreditë e reja të gjeneruara ose të blera	29,969	-	-	-	29,969
Kreditë e shlyera	-	-	(51)	-	(51)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	39,824	27,379	391	4	67,598
Gjithsej kreditë individuale					
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përherëshme	HPK të përherëshme	Kreditë e rëna në vlerë të origjinë	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2018	27	573	219	1	820
Transferet					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(3)	3	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(10)	-	10	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(15)	15	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	5	(5)	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	18	-	(18)	-	-
Ndryshimet në PD/KN/END	(20)	(122)	134	-	(8)
Ç'regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(4)	(90)	(11)	-	(105)
Ndryshimet në rrjedhat e parasë kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrime	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	68	-	-	-	68
Kreditë e shlyera	-	-	(51)	-	(51)
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	49	(219)	125	-	(45)
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2018	76	354	293	1	724

46

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
16. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Një rakordim i provizioneve për kreditë e rëna në vlerë për kreditë dhe paradhëni, sipas klasës, është si më poshtë:

	Korporatë	Individë	Gjithsej
Më 1 janar 2017	3,950	717	4,667
Ngarkesat për vitin	626	(83)	543
Vlerat e shlyera	(897)	(319)	(1,216)
Më 31 dhjetor 2017	3,679	315	3,994
Riklasifikimi i gjendjes sipas SNRF 9 më 1 janar 2018	1,298	505	1,803
Më 1 janar 2018	4,977	820	5,797
Ngarkesat për vitin	(461)	(45)	(506)
Vlerat e shlyera	(56)	(51)	(107)
Më 31 dhjetor 2018	4,460	724	5,184

17. PASURITË TJERA FINANCIARE

	2018	2017
Kërkesa nga klientët	14	14
Të hyrat akruale nga shërbimet bankare	88	40
Të hyrat akruale për tarifa dhe komisionet	20	54
Të arkëtueshme tjera	256	35
Gjithsej	378	143

18. PASURITË TJERA

	2018	2017
Shpenzime të parapaguara	410	815
Total	410	815

19. PASURITË E RI-POSEDUARA

Pasuritë e riposeduara janë prona të fituara nëpërmjet zbatimit të sigurisë mbi kreditë dhe paradhëni për klientët. Banka synon dhe po ndërmer hapa për t'i shitur ato brenda një periudhe afatshkurtër të arsyeshme.

	2018	2017
Pasuritë e patundshme të banimit	558	558
Pasuritë e patundshme komerciale	108	1,008
Gjithsej	666	1,566
Minus: rënia në vlerë	(573)	(1,411)
Vlera neto kontabël	93	155

Vlera e drejtë e këtyre pasurive është përcaktuar duke iu referuar vlerave të tregut nga ana e vlerësuesit të jashtëm të pavarur. Vlerat janë provizionuar në varësi të vendndodhjes së tyre, mirëmbajtjes, kushteve dhe rrethanave që pasqyrojnë vonesat e mundshme në shitjen e tyre dhe gjatësinë e kohës për mbajtjen e pasurive.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

19. PASURITË E RI-POSEDUARA (VAZHDIM)

Lëvizjet në zhvlerësimin e pasurive janë si në vijim:

	2018	2017
Më 1 janar	1,411	1,362
Ngarkesat për vitin	62	197
Kthimet nga shitjet/heqjet	(900)	(148)
Më 31 dhjetor	573	1,411

Banka ka shitur tri pasuri të riposeduara në vlerë prej 900 mijë Euro të cilat kanë realizuar fitim prej 428 mijë Euro siç shpjegohet në shënimin 9.

20. PASURITË E PAPREKSHME

	Softuerët
Kosto	
Gjendja më 1 janar 2017	1,050
Shtesat gjatë vitit	245
Gjendja më 31 dhjetor 2017	1,295
Shtesat gjatë vitit	281
Gjendja më 31 dhjetor 2018	1,576
Amortizimi i akumuluar	
Gjendja më 1 janar 2017	824
Shpenzimi për vitin	133
Gjendja më 31 dhjetor 2017	957
Shpenzimi për vitin	217
Gjendja më 31 dhjetor 2018	1,174
Vlera kontabël neto	-
Gjendja më 31 dhjetor 2017	338
Gjendja më 31 dhjetor 2018	402

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

21. PRONA DHE PAJISJET

	Ndërtesat	Përmirësime në objektet me qira	Mobiljet dhe pajisjet	Kompjuterët dhe pajisje të ngjashme	Automjetet	Gjithsej
Kosto						
Gjendja më 1 janar 2017	96	827	485	1,280	653	3,341
Shtesat gjatë vitit	587	173	62	186	97	1,105
Shlyerjet gjatë vitit	-	(53)	(30)	(26)	-	(109)
Gjendja më 31 dhjetor 2017	683	947	517	1,440	750	4,337
Shtesat gjatë vitit	-	255	181	1,142	176	1,754
Shlyerjet gjatë vitit	-	(94)	(37)	(122)	(161)	(414)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	683	1,108	661	2,460	765	5,677
Zhvlerësimi i akumuluar						
Gjendja më 1 janar 2017	4	535	462	943	417	2,361
Shtesat gjatë vitit	3	119	51	122	56	351
Shlyerjet gjatë vitit	-	(46)	(29)	(25)	-	(100)
Gjendja më 31 dhjetor 2017	7	608	484	1,040	473	2,612
Shtesat gjatë vitit	25	152	66	280	72	595
Shlyerjet gjatë vitit	-	(93)	(37)	(121)	(109)	(360)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	32	667	513	1,199	436	2,847
Vlera kontabël						
Gjendja më 31 dhjetor 2017	676	339	33	400	277	1,725
Gjendja më 31 dhjetor 2018	651	441	148	1,261	329	2,830

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 Banka nuk ka ndonjë pronë të deklaruar si peng. Në kuadër të pronave dhe pajisjeve më 31 dhjetor 2018 ka ndërtesa me vlerë 651 mijë Euro (2017: 676 mijë Euro) i cili është kolateral i riposeduara dhe që menaxhmenti i shfrytëzon për aktivitetet e përditshme të Bankës.

Në vijim janë disa zëra të prona dhe pajisjet të cilat janë zhvlerësuar plotësisht por që janë ende në shfrytëzim më 31 dhjetor 2018:

Kategoria	Kosto	Zhvlerësimi i akumuluar	Vlera Neto
Ndërtesa	9	9	-
Përmirësimet në objekte me qira	386	386	-
Mobilje, orendi dhe pajisje	326	326	-
Kompjuterë dhe pajisje të ngjashme	834	834	-
Vetura	176	176	-
Softuerë	960	960	-
Gjithsej	2,691	2,691	-

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
22. DEPOZITAT NGA KLIENTËT

	2018	2017
Llogaritë rrjedhëse	98,374	70,685
Në Euro	95,050	67,132
Në valuta të huaja	3,324	3,553
Depozitat e afatizuara	123,219	107,095
Në Euro	122,422	106,368
Në valuta të huaja	797	727
Gjithsej	221,593	177,780

23. KREDITË E VARURA DHE HUAMARRJET

	2018	2017
Kreditë e varura		
Blue Orchard	502	-
<i>Individët:</i>		
Valon Budima	420	420
Armend Skeja	420	420
Gjithsej	1,342	840

Gjatë vitit 2018, Banka ka hyrë në një marrëveshje të re huamarrëse me Blue Orchard për një total prej 500 mijë Euro. Huamarrja ka një normë interesi prej 6.5% në vit, e pagueshme në baza gjashtë mujore, dhe principli paguhet në një kësht të vetëm më 12 dhjetor 2026. Më 31 dhjetor 2018, Banka është në pajtueshmëri me kovenantat financiare të marrëveshjes me Blue Orchard.

Kreditë e varura nga individët ripaguhen më 26 dhjetor 2023. Kreditë e varura nga individët nuk kanë kushte të veçanta të bashkangjitura me marrëveshje.

Kreditë e varura janë dhënë nga palët e mësipërme për ti lejuar Bankës të mbajë nivelet minimale të kapitalit rregullator.

Huamarrjet	2018	2017
Huamarrja nga FEEJ	913	3,128
Huamarrja nga KOSEP - BERZH	870	1,015
Huamarrja nga BERZH	2,502	-
Gjithsej	4,285	4,143

Gjatë vitit 2018, Banka ka hyrë në një marrëveshje huamarrëse me BERZH (Bankën Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një total prej 5,000 mijë Euro. Qëllimi është të ndihmojë financimin e investimeve në ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme. Huamarrja bartë një normë interesi vjetor prej 2.6%, dhe është e pagueshme brenda pesë viteve. Interesi është i pagueshëm në baza gjashtë mujore. Nga shuma totale e huasë prej 5,000 mijë Euro, shuma prej 2,500 mijë euro mbetet e paarkëtuar më 31 dhjetor 2018.

Gjatë vitit 2016, Banka ka hyrë në një marrëveshje huamarrëse me BERZH (Bankën Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një total prej 1,000 mijë Euro. Qëllimi është për të mbështetur individët privat dhe portofolion e kredive të NVM-ve në lidhje me programin e efikasitetit të energjisë. Huamarrja bartë një normë interesi vjetor prej 3.6%, dhe është e pagueshme brenda pesë viteve. Interesi është i pagueshëm në baza tremujore.

Gjatë vitit 2015, Banka ka hyrë në një marrëveshje huamarrëse me FEEJ (Fondi Evropian për Evropën Juglindore) për një total prej 4,000 mijë Euro. Qëllimi është për të mbështetur individët privat dhe portofolion e kredive të NVM-ve. Huamarrja bartë një normë interesi vjetor prej 3.4%, dhe është e pagueshme brenda tri viteve. Interesi është i pagueshëm në baza tremujore.

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 Banka është në përputhje me kovenantat financiare të marrëveshjes me FEEJ, KOSEP dhe BERZH.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
23. KREDITË E VARURA DHE HUAMARRJET (VAZHDIM)
23.1 Ndryshimet në detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet e financimit paraqiten si më poshtë:

	1 janar 2018	Hyrjet e parasë	Daljet e parasë	Interesi akruar	Dividenda e deklaruar	31 dhjetor 2018
Kreditë e varura	800	500	-	42	-	1,342
Huamarrjet	4,143	2,500	(2,343)	(15)	-	4,285
Dividendat e pagueshme	-	-	(428)	-	428	-
Gjithsej detyrimet nga aktivitetet financuese	4,943	3,000	(2,771)	27	428	5,627

	1 janar 2017	Hyrjet e parasë	Daljet e parasë	Interesi akruar	Dividenda e deklaruar	31 dhjetor 2017
Kreditë e varura	1,845	-	(1,005)	-	-	840
Huamarrjet	4,248	1,500	(1,595)	(10)	-	4,143
Dividendat e pagueshme	-	-	(285)	-	285	-
Gjithsej detyrimet nga aktivitetet financuese	6,093	1,500	(2,885)	(10)	285	4,983

24. DETYRIMET TJERA DHE PROVIZIONET

	2018	2017
Të pagueshmet në emër të palëve të treta	788	712
Provizionet për letër garancionet e lëshuara nga Banka	12	19
Të pagueshmet për transaksionet e kliringut me BQK-në	364	630
Të pagueshmet në emër të Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave	61	121
Detyrime ndaj furnitorëve	174	191
Gjithsej detyrime tjera	1,399	1,673
Provizione tjera (shiko shënimin më poshtë)	482	506
Gjithsej	1,881	2,179

Vlera kontabel bruto për gjithsej letër garancionet, është dhënë më poshtë:

	2018 – Letër garancionet					2017
Vlerësimi i brendshëm	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Gjithsej	Gjithsej
A0	1,419	501	-	-	1,920	1,228
A1	25	10	-	-	35	35
B	-	-	-	-	-	26
C	-	12	-	-	12	-
Vonesë	-	-	5	-	5	15
Gjithsej	1,444	523	5	-	1,972	1,304

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
24. DETYRIMET TJERA DHE PROVIZIONET (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në korrespondimin e vlerës kontabël bruto dhe humbjeve të pritshme nga letër garancionet janë si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rena në vlerë në origjinë	Gjithsej
Vlera kontabël bruto më 1 janar 2018	323	966	15	-	1,304
Transferet					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	(7)	-	7	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	5	(5)	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-	-
C' regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(206)	(445)	(15)	-	(666)
Ripagimet dhe ndryshimet në rrjedhat e parasë	-	-	-	-	-
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	1,334	-	-	-	1,334
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Vlera kontabël bruto më 31 dhjetor 2018	1,444	523	5	-	1,972
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
	HPK 12-muaj	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Kreditë e rena në vlerë në origjinë	Gjithsej
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 1 janar 2018	1	8	15	-	24
Transferet					
Transferet nga Faza 1 në Fazën 2	(2)	-	2	-	-
Transferet nga Faza 1 në Fazën 3	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 2 në Fazën 3	-	(1)	1	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 2	-	-	-	-	-
Transferet nga Faza 3 në Fazën 1	-	-	-	-	-
Ndryshimet në PD/KND/END	-	-	-	-	-
C' regjistrime tjera përveç kredive të shlyera	(1)	(2)	(14)	-	(17)
Pasuritë e reja financiare të gjeneruara ose të blera	5	-	-	-	5
Kreditë e shlyera	-	-	-	-	-
Ndikimi i valutave të huaja dhe lëvizjet tjera	-	-	-	-	-
Ndryshimi neto në Fitim dhe Humbje	2	(3)	(11)	-	(12)
Vlera e humbjeve të pritshme nga kreditë më 31 dhjetor 2018	3	5	4	-	12

Provizionet e tjera përfaqësojnë një rezervë të krijuar për çështje ligjore kundrejt palëve të treta. Bazuar në politikat dhe procedurat e bankës, banka përcakton në secilin tremujor rezervat aktuale përmes rivlerësimit të secilës çështje ligjore individualisht.

Në vijim është paraqitur lëvizja në provizione më 31 dhjetor:

	2018	2017
Në fillim të vitit	506	404
Shtesat gjatë vitit	1	123
Të shfrytëzuara gjatë vitit	(25)	(21)
Në fund të vitit	482	506

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
25. KAPITALI AKSIONAR DHE REZERVAT
Kapitali aksionar

Në pajtim me Ligjin nr. 04/L-093 për "Banka, Institucione Microfinanciare dhe Institucione Financiare Jo-Bankare", kapitali aksionar minimal për bankat që operojnë në Kosovë duhet të jetë 7 milion Euro.

Më 31 dhjetor 2018 kapitali aksionar i autorizuar ishte i përbërë nga 28,530 aksione të zakonshme (2017: 28,530 aksione të zakonshme). Aksionet e zakonshme kanë një vlerë nominale prej 394.2 Euro secili. Pronarët e aksioneve të zakonshme kanë të drejtë të marrin dividendë që deklarohen kohë pas kohe dhe kanë të drejtë e një vote për aksion në mbledhjet e Bankës. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me pasuritë e mbetura të Bankës.

Një përmbledhje e strukturës së pronësisë është si vijon:

Nr.	Emri i aksionarit	2018		2017	
		%	Euro ('000)	%	Euro ('000)
1	Afrim Govori	21.27	2,392	21.27	2,392
2	Rrustem Aliaj	17.27	1,942	17.27	1,942
3	Shaqir Palushi	11.81	1,328	11.81	1,328
4	EBRD	10.00	1,125	10.00	1,125
5	Mejdi Rexhepi	9.35	1,052	9.35	1,052
6	Moneta sh.p.k	7.39	833	7.15	804
7	Nazmi Viça	6.89	775	6.89	775
8	Kareman Limani	4.85	545	4.85	545
9	Banka di Cividale	4.62	520	4.62	520
10	Ahmet Arifi	2.39	269	2.39	269
11	Ismet Sylejmani	1.90	214	1.90	214
12	Besnik Vrella	0.46	52	0.50	57
13	Luani Limited	0.44	49	0.44	49
14	Naser Aliu	0.40	45	0.5	57
15	Agim Bilalli	0.40	45	0.5	57
16	Sokol Krasniqi	0.38	42	0.38	42
17	Naim Abazi	0.09	9	0.09	9
18	Flamur Bryma	0.09	10	0.09	10
Total		100.00	11,247	100.00	11,247

Rezerva tjera të kapitalit

Rezerva tjera të kapitalit janë krijuar që nga 31 dhjetori 2011 si diferencë mes humbjes së akumuluar në përputhje me SNRF dhe BQK të cilat janë fshirë me anë të një reduktimi në kapitalin aksionar. Si rezultat i kësaj, këto rezerva janë të kufizuara dhe nuk mund të shpërndahen.

Rezerva për rivlerësim

Gjatë vitit 2014, Banka ka vendosur të përfshijë në kategorinë e pronës dhe pajisjeve një ndërtesë e cila ka qenë me parë pasuri e riposeduar. Ndërtesa u njoh nga Banka në prona dhe pajisje me shumën korresponduese në rezervën e rivlerësimit në kapital.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
26. ZOTIMET DHE KONTIGJENCAT

Banka lëshon garancion për klientët e saj. Këto instrumente bartin një risk kreditimi të ngjashëm me ato të kredive të dhëna. Garancionet e lëshuara në favor të klientëve janë siguruar me kolateral në para dhe kolateral jo në para (pasuri të paluajtshme dhe kolateral të luajtshëm).

Garancionet e lëshuara të klientëve	2018	2017
Të siguruar me depozita kesh	1,344	591
Të siguruar me kolateral (patundshëmi dhe kolateral i luajtshëm)	628	713
Minus: Provizionet e njohura si detyrime	(12)	(19)
Gjithsej	1,960	1,285

Zotimet përfaqësojnë balancat e pa tërhequra të kredive, mbitërheqjeve dhe limitet e kredit kartelave të lëshuara të klientët.

Zotimet për kredi	2018	2017
Kreditë e aprovuara por të padisbursuara	249	51
Limitet e pashfrytëzuara të mbitërheqjeve	5,822	5,395
Kredit kartelat e pashfrytëzuara	703	453
Gjithsej	6,774	5,899

Ligjore

Banka përfshihet në procedura të zakonshme ligjore në rrjedhën normale të biznesit më 31 dhjetor 2018 dhe 2017. Menaxhmenti i Bankës është i mendimit se nuk do të lindin humbje materiale në lidhje me kërkesat ligjore, përveç atyre të parashikuara dhe të njohura në fitim ose humbje siç shpalosen në Shënimin 24.

Zotimet e qirasë

Banka ka zotime për qira të cilat janë të detyrueshme e që përbëhen si në vijim:

	2018	2017
Jo më vonë se 1 vit	84	138
Me shume se një vit dhe jo më shumë se 5 vite	589	504
Gjithsej	673	642

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR
27.1 Hyrje dhe përmbledhje

Banka është e ekspozuar ndaj risqeve të mëposhtme nga përdorimi i pasurive financiare:

- risku i kreditimit
- risku i tregut
- risku i likuiditetit
- risku operacional

Ky shënim prezanton informata për ekspozimin e bankës ndaj secilit nga risqet e përmendura më lartë, objektivin e Bankës, politikat dhe procedurat për matjen dhe menaxhimin e riskut dhe menaxhimin e kapitalit të bankës.

Korniza për menaxhimin e riskut

Bordi i drejtorëve ("Bordi") ka përgjegjësi për themelimin dhe mbikëqyrjen e kuadrit për menaxhimin e riskut të Bankës. Bordi ka themeluar Komitetin e Auditimit, Komitetin e Riskut dhe Komitetin e Burimeve Njerëzore, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të bankës mbi menaxhimin e riskut në fushat e tyre specifike. Të gjitha komitetet e Bordit raportojnë rregullisht në Bordin e Drejtorëve për aktivitetet e tyre.

Politikat e Bankës për menaxhimin e riskut janë themeluar për të identifikuar dhe analizuar risqet me të cilat ballafaqohet Banka, për të vendosur kufizimet e duhura të riskut dhe kontrollit si dhe të monitorojnë riskun dhe respektojnë limitet. Politikat dhe sistemet për menaxhimin e riskut rishikohen rregullisht për të pasqyruar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara.

Banka, përmes trajnimeve, procedurave dhe politikave për menaxhim, synon të zhvillojë një ambient kontrollues konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit i kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre. Komiteti i Auditimit të Bankës është përgjegjës për monitorimin e pajtueshmërisë me politikat dhe procedurat për menaxhimin e riskut të Bankës dhe për të vlerësuar përshtatshmërinë e kornizës për menaxhimin e riskut në raport me risqet me të cilat përballë Banka. Komiteti i Auditimit të Bankës në këto funksione ndihmohet nga Departamenti për Auditimin e Brendshëm. Auditimi i Brendshëm kryen rishikimet e rregullta dhe Ad-hoc të kontrollit dhe procedurave për menaxhim të riskut, rezultati i të cilave raportohet tek Komiteti i Auditimit.

Banka operon në kushtet e një krize globale financiare dhe ekonomike dinamike në zhvillim e sipër. Zgjerimi i saj mund të rezultojë në implikime negative në pozicionin financiar të Bankës. Menaxhmenti i Bankës monitoron çdo ditë pozicionin e pasurive dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si edhe të zhvillimit të tregjeve financiare ndërkombëtare. Bazuar në këtë, menaxhmenti analizon përfutueshmërinë, likuiditetin dhe koston e fondeve dhe implementon masa të përshtatshme në lidhje me kredi, tregun (kryesisht normën e interesit) dhe riskun e likuiditetit, duke kufizuar kështu efektet e mundshme negative nga kriza globale financiare dhe ekonomike. Në këtë mënyrë Banka i përgjigjet sfidave të tregut duke mbajtur një kapital dhe pozicion likuiditeti të mjaftueshëm.

27.2 Risku kreditor

Risku kreditor është risku i humbjeve financiare për Bankën nëse një klient apo një palë tjetër e lidhur për një instrument financiar dështon të përmbushë detyrimet kontraktuale, që vijnë nga kreditë dhe paratëdhënit e Bankës për klientët dhe për bankat e tjera. Me qëllim të raportimit të menaxhimit të riskut, Banka merr parasysh dhe konsolidon të gjitha elementet e ekspozimit ndaj riskut kreditor (të tilla si risku standard i huamarrësve individual, risku shtetëror dhe sektorial).

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor
Menaxhimi i riskut kreditor

Bordi i Drejtoreve e ka deleguar përgjegjësinë për menaxhimin e riskut kreditor në lidhje me autoritetin e huadhënies në Departamentin e Riskut për kategoritë e mëposhtme: kreditë e biznesit (Korporatë,NVM dhe Mikro duke përfshirë edhe segmentin Agro) dhe kreditë personale PI deri në 50 mijë Euro, të cilat duhet të aprovohen nga Departamenti i Riskut Kreditor.

Ekspozimet kreditore më të mëdha se 50 mijë Euro dhe më pak se 10% e kapitalit të klazit të parë të Bankës aprovohen nga Departamenti i Riskut Kreditor / Komiteti i Kredive, ndërsa ekspozimet mbi 10% të kapitalit të klazit të parë të Bankës duhet të aprovohen nga Bordi i Drejtoreve sipas Politikës së Riskut Kreditor.

Bazuar në kërkesën e autoritetit rregullator, gjatë vitit 2017, Banka ka bërë ndryshime në përgjegjësitë e menaxhimit të riskut dhe veçanërisht në menaxhimin e riskut kreditor, ku Departamenti i Riskut është ndarë në dy departamente të veçanta, Departamentin e Menaxhimit të Riskut dhe Departamentin e Riskut Kreditor.

Departamenti i Menaxhimit të Riskut është përgjegjës për përpilimin apo rishikimin e politikave dhe procedurave që lidhen me riskun kreditor dhe njëkohësisht është përgjegjës për procesin e vlerësimit të pronave të paluajtshme, procesin e monitorimeve të kredive, klasifikimin e kredive dhe peshimin e mjeteve të riskut sipas Rregullores së Adekuatshmërisë së Kapitalit si dhe identifikimin e riskut kreditor që rrjedhë nga produktet/proceset e reja që involvojnë kreditimin. Departamenti i Menaxhimit të Riskut është i organizuar në tre sektorë duke përfshirë Sektorin e Riskut Kreditor, Sektorin e Riskut të Tregut dhe Likuiditetit, si dhe Sektorin e Riskut Operacional.

Departamenti i Riskut Kreditor është përgjegjës për menaxhimin e procesit të vlerësimit të aftësisë kreditimarrëse dhe kapacitetit kreditor, vlerësimin e mjaftueshmërisë së kolateralit, procesin e vendimarrjes, monitorimin/menaxhimin e kredive problematike dhe jo-performuese, duke i përfshirë edhe kreditë në humbje dhe ato jashtëbilancore që menaxhohen nga kompanitë e jashtme (outsourced), si dhe identifikimin e riskut kreditor që rrjedhë nga produktet/proceset e reja që involvojnë kreditimin. Departamenti i Riskut Kreditor përfshinë sektorin e huadhënies dhe sektorin e menaxhimit të vonesave.

Banka ka ndjekur strategjinë e përcaktuar lidhur me diversifikimin e mëtejme të kredive dhe rritjen e portfolios kreditorë sipas segmenteve të përcaktuara të kredive, më saktësisht në segmentet e kredive individuale – PI, segmentin e kredive MIKRO dhe AGRO dhe segmentin e kredive NVM. Gjatë vitit 2018, Banka ka bërë një rritje të konsiderueshme të portfolios kreditorë edhe sipas volumit dhe sipas numrit, dhe rritja kryesisht ka ardhur nga segmentet e synuara të kredive, respektivisht në segmentet e kredive PI, MIKRO dhe AGRO. Për të mbështetur këtë strategji të rritjes në kredi të vogla, Banka është dashur të rris numrin e stafit posaqërisht në nivel të degës, e që rast ka bërë rekrutimin e shumë analistëve të kredive me përvojë kryesisht nga Bankat më të mëdha që operojnë në vend.

Segmenti i portfolios së kredive bazohet në llojin dhe madhësinë e subjektit (huamarrësit), dhe në përgjithësi grupohet në klientët Individualë dhe Biznes.

Klientët Retail ose Individual Privat (PI) dhe në këtë grup futen të gjitha llojet e klientëve që kanë burim kryesor të hyrat nga pagat, qiratë stabile, pensione, honorare dhe të hyra tjera të verifikueshme.

Klientët e biznesit ndahen në tre segmente kryesore; MICRO, NVM dhe Korporata. Ekziston edhe një nënkategori e klientëve të agrobiznesit të grupuar si klientë AGRO, të cilët shpërndahen sipas procedurave të ndarjes ndërmjet sektorëve kryesorë në MIKRO, AGRO dhe NVM AGRO.

Klientët e biznesit konsiderohen të gjithë klientët të cilët kanë burimin kryesor të të ardhurave nga veprimtaria e biznesit. Ndarja ndërmjet segmenteve të biznesit bazohet në qarkullimin vjetor. Të gjithë klientët e biznesit që kanë qarkullim vjetor deri në 300 mijë Euro konsiderohen si klientë MIKRO. Të gjithë klientët e biznesit që kanë qarkullim vjetor prej 301 mijë Euro deri në 2 milion Euro konsiderohen klientë të NVM, ndërsa të gjithë klientët e biznesit që kanë qarkullim vjetor mbi 2 milion Euro konsiderohen si klientë Korporatë.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor (vazhdim)
Menaxhimi i riskut kreditor (vazhdim)

Lidhur me kërkesat rregullative për raportimin sipas IFRS 9, Banka ka rekrutuar konsulent për të asistuar në krijimin e metodologjisë dhe implementimin e softuerit. Gjatë vitit 2018 banka ka zhvilluar modelin dhe metodologjinë duke përfshirë llogaritjet dhe të gjitha dokumentet relevante. Per momentin, banka po bën llogaritjen e rënieve në vlerë përmes aplikacionit Macro excel i cili së shpejti do të zëvendësohet me një softuer të veçantë që është në rrugën e implementimit.

Në funksion të strategjisë së bankës për rritjen e portfolios dhe biznesit të saj në segmentet Mikro dhe NVM, Banka ka lidhur marrëveshje me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore, për sigurimin e pjesëshëm të kredive ndaj klientëve NMVM (Ndërmarrje Mikro, të Vogla dhe të Mesme) që i disburson BPB. Ky fond apo kjo garanci kreditore jepet për të lehtësuar rritjen e kredidhënies nga Banka për NMVM në Kosovë, duke përmirësuar kushtet dhe duke rritur volumin e kredive për NVM-të.

Nga muaji Gusht 2016 Banka ka lidhur marrëveshjen e parë në vlerë prej 1.5 milion Euro me FKGG, duke vazhduar me një kontratë shtesë në vitin 2017 dhe dy kontrata gjatë vitit 2018. Në total shuma e kontratave me KCGF është 8.5 milion euro.

Gjatë vitit 2017, Banka ka vazhduar relacionet me Institucione Financiare Ndërkombëtare (BERZH, FEEJ dhe Blue Orchard), ku ka marrë edhe një linjë kreditore nga BERZH në shumë prej 5 milion Euro. Gjithashtu gjatë vitit 2018, banka ka marrë edhe një kredit të varur nga Blue Orchard në shumë prej 500 mijë Euro.

Banka ka përmirësuar procesin e kreditimit duke zhvilluar një softuer për menaxhimin e aplikacioneve të kredive. Zhvillimi është ndarë në tri faza me qëllim që të mbulojë tërë jetëgjatësinë e kredive nga aplikimi deri në likuidim. Faza ose moduli i parë është zhvilluar dhe gjatë vitit 2017 është funksionalizuar plotësisht. Ky modul ka mundësuar automatizimin dhe digjitalizimin e procesit të huadhënies, i cili ka rritur shpejtësinë e aprovimit dhe në të njëjtën kohë ka rritur cilësinë, sasinë, disponueshmërinë dhe qasjen në informata për klientët. Ky zhvillim ka mundësuar gjithashtu analiza të avansuara shumë-nivelshe dhe kontroll të plotë të procesit të huadhënies deri në detajin e fundit.

Gjatë vitit 2018, banka ka implementuar fazën e dytë të zhvillimit të aplikacionit që ka për objektiv të mbulojë procesin e Monitorimit. Ky modul mbulon monitorimin e ekspozimeve financiare dhe shërben si një sistem i paralajmërimit të hershëm jo vetëm për të menaxhuar dhe mbajtur klientët e kredituar, por edhe për të parandaluar dhe parashikuar përkeqësimin e kushteve financiare të klientëve.

Në muajt në vijim, do të vazhdoj faza e tretë e zhvillimit që ka për objektiv të mbulojë menaxhimin e vonesave dhe arkëtimit të borxheve. Ky modul do të zhvillohet për të mbështetur procesin e menaxhimit dhe arkëtimit të borxheve duke siguruar menaxhim të strukturuar të të dhënave, korrespondencave, alarmeve dhe njoftimeve.

Duke zhvilluar këto tre module kryesore, të gjitha të dhënat në lidhje me huanë dhe klientët e kredisë do të jenë në dispozicion në një vend, të strukturuar dhe të ndërlidhura. Kjo do të mundësojë një qasje holistike në menaxhimin, monitorimin dhe kontrollin e riskut kreditor.

Përveç rritjes së portfoliut të kredisë dhe uljes së ekspozimeve të mëdha, Banka ka vazhduar me përmirësimin e mëtejshëm të cilësisë së kredive, në përputhje me trendin e përmirësimit të kredive në nivel të industrisë bankare. Sa i përket treguesit të cilësisë së kredisë - kreditë jo-performuese (NPL), ndonëse në vitin 2017 ajo ishte 2.97%, në vitin 2018 ky tregues u përmirësua në 2.87% dhe ishte afër me mesataren e industrisë bankare prej 2.70%. Ka pasur gjithashtu përmirësime në kategoritë e tjera të kredive, kreditë problematike (C, D, E) dhe kreditë në vonesë (B, C, D, E).

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor (vazhdim)
Menaxhimi i riskut kreditor (vazhdim)

Lidhur me përmirësimin e kualitetit të kredive, Banka ka avancuar proceset rreth menaxhimit të vonesave si dhe ka rritur aktivitetet dhe angazhimet, gjë që ka rezultuar që neto provizionet për këtë vit të jenë pothuajse zero. Në këtë drejtim, gjatë vitit 2018 Banka ka rishikuar dhe vazhduar kontratat edhe me dy kompanitë e jashtme për menaxhimin e kredive në vonesë, sidomos për kreditë e vjetra në kategoritë Humbje dhe Write off, kryesisht për shumat deri në 10 mijë Euro.

Banka rishikon të gjitha ekspozimet kreditore në baza të rregullta, përdërisa klasifikimi dhe raportimi i kredive bëhet në baza mujore në harmoni me kërkesat e Bankës Qendrore.

Ekspozimet kreditore në shumë mbi 50,000 Euro rishikohen në baza tremujore përdërisa po të njejtat monitorohen në baza gjashtëmujore. Ekspozimet nën 50,000 Euro monitorohen në baza vjetore dhe përfshihen analizimin e gjendjes financiare të klientëve duke përfshirë edhe analizimin e gjendjes së kolateralit, ekspozimeve në Banka tjera dhe faktorë tjerë që mund të ndikojnë në performancën financiare të huamarrësit.

27.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (Politika e aplikueshme nga 1 janar 2018)

Sipas SNRF 9, BPB do të njohë një rënie në vlerë për humbjet e pritshme të kredisë (HPK) në çdo datë raportimi për kreditë dhe paradhënit për klientët e matur me koston e amortizuar (AC).

Përveç kredive dhe paradhënieve për klientë, BPB do të njohë gjithashtu një rënie në vlerë të matur për humbjet e pritshme të kredisë për instrumentet financiare në vijim, nëse:

1. Instrumentet e borxhit të matura me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse
2. Marrëveshjet e kredive të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes;
3. Kontratat e garancioneve financiare në të cilat zbatohet SNRF 9 dhe të cilat nuk trajtohen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes; dhe
4. Kërkesat e qirasë që janë brenda fushëveprimit të SNK 17, Qiratë dhe të arkëtueshmet tregtare ose pasuritë e kontraktuara brenda fushëveprimit të SNRF 15.

Parimet kryesore

Matjet sipas modelit HPK pasqyrojnë modelin e përgjithshëm të përkeqësimit ose përmirësimit të cilësisë së kredisë së instrumenteve financiare, shprehur në aspektin e rritjes së ndjeshme të riskut kreditor.

Kur instrumenti financiar fillimisht gjenerohet l' provizioni i humbjes matet në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë. Kur instrumenti i riskut të vonesës rritet ndjeshëm që nga krijimi i tij, Banka do të masë provizionin në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të përhershme të kredisë.

¹ Përveç nëse krijohen si pasuri financiare të rëna në vlerë të cilat u nënshtrohen kërkesave të ndryshme për qellime të rënies në vlerë.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor (vazhdim)
27.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (Politika e aplikueshme nga 1 janar 2018) (vazhdim)
Modeli me tri faza

Qasja e përgjithshme e SNRF 9 për rënien në vlerë dhe njohjen e të ardhurave nga interesi mund të përmbledhet në modelin e mëposhtëm me tri faza, ku transferimet nga njëra fazë në tjetrën varen nga ndryshimet në riskut kreditor që nga krijimi deri në mospagimin e kredisë.

Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI
Kreditë e reja në origjinë, pa rënie në vlerë	Kreditë ekzistuese me rritje të ndjeshme të riskut nga gjenerimi	Kreditë e rena në vlerë (në vonesë)	Kreditë e rena në vlerë në blerje
Kreditë ekzistuese pa ndonjë rritje të ndjeshme të riskut			Kreditë e rena në vlerë në origjinë
Njohja e humbjes së pritshme nga kreditë			
Humbjet e pritshme nga kreditë 12-mujore	Humbjet e pritshme nga kreditë të përhershme	Humbjet e pritshme nga kreditë të përhershme	Humbjet e pritshme nga kreditë të përhershme
Të ardhurat nga interesi			
Interesi efektiv në vlerën kontabël bruto	Interesi efektiv në vlerën kontabël bruto	Interesi efektiv në vlerën kontabël neto (kosto e amortizuar minus provizionet kreditore)	Interesi efektiv i përshtatur në vlerën kontabël neto (kosto e amortizuar minus provizionet kreditore)

Faza 1 përfshinë kreditë e reja të krijuara që nuk janë kredi të rena në vlerë dhe kredi ekzistuese për të cilat riskut kreditor nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, në datën e raportimit. SNRF 9 kërkon që HPK-të për këto kredi të vlerësohen në baza 12 mujore duke marrë parasysh:

- probabilitetin që ekspozimet do të jenë në vonesë brenda 12 muajve pas datës së raportimit (referuar si '12 -mujori PD'), dhe
- humbja përfundimtare e pësuar gjatë jetës në rast të vonesës (referuar si 'humbje e dhënë për vonesë' ose 'KND').

Faza 2 përfshinë kreditë që kanë pasur një rritje të konsiderueshme në riskut kreditor që nga njohja fillestare, por që nuk kanë dëshmi objektive se janë në vonesë. SNRF 9 kërkon që HPK-të për këto kredi të vlerësohen në bazë të jetës duke konsideruar:

- probabiliteti që ekspozimet do të jenë në vonesë gjatë gjithë jetës së mbetur pas datës së raportimit (referuar si 'PD të përhershme') dhe
- humbja përfundimtare e pësuar gjatë jetës në rast të vonesës.

Faza 3 përfshinë kreditë që kanë dëshmi objektive se janë në vonesë në datën e raportimit (pasuri në vonesë). SNRF 9 kërkon që HPK-ët e përhershme të vlerësohen në bazë të humbjes përfundimtare të pësuar.

POCI përfshinë kreditë e krijuara të rena në vlerë dhe kreditë e rena në vlerë të blera me zbritje të madhe. SNRF 9 kërkon që këto kredi fillimisht të njihen me vlerën e drejtë minus humbjet kumulative të kredisë në njohjen fillestare. HPK ri-matet në çdo datë raportimi dhe ndryshimet njihen në fitim dhe humbje.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor (vazhdim)
27.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (Politika e aplikueshme nga 1 janar 2018) (vazhdim)
Modeli i Humbjes së Pritshme të Kredisë

Për qëllimet e matjes së HPK, BPB kryen parametrin e nevojshëm të modelit bazuar në të dhënat e vërejtura point-in-time në një nivel të detajuar të intervaleve tremujore, të cilat konsiderohen të përshatshme për rrethanat. Llogaritjet e HPK bazohen në parametrat e mëposhtëm hyrës:

Probabiliteti i Dështimit (PD): Kjo shpreh mundësinë e vlerësimit të dështimit për kushtet ekonomike mbizotëruese në datën e raportimit, të përshatshme për të marrë parasysh vlerësimet e kushteve të ardhshme ekonomike që ka mundësi të ndikojnë në riskun e vonësës, në një horizont të caktuar kohor. Të tilla do të jenë HPK 12 mujore për kreditë e Fazës 1 dhe HPK të përhershme për kreditë e Fazës 2. Për kreditë e Fazës 3 dhe POCI PD është 1, sepse vonesa ka ndodhur. Vlerësimi i PD është adresuar në Udhëzimin për modelimin e PD-së.

Ekspozimi në Dështim (END): Ky është një vlerësim i ekspozimit në një datë të ardhshme të vonësës, duke marrë parasysh ndryshimet e pritshme në ekspozimin pas datës së raportimit, duke përfshirë ripagesat e principalit dhe interesit dhe tërheqjen e pritshme në objektet dhe garancionet e zotuar.

Humbja e dhënë në dështim (KND): Kjo paraqet një vlerësim të humbjes që del nga një vonesë. Ajo bazohet në diferencën midis rrjedhave të parasë të gatshme të kontraktuara dhe atyre që kredidhënësi do të priste për të marrë në bazë të kushteve ekonomike aktuale dhe të ardhshme, duke përfshirë çdo kolateral. Zakonisht shprehet si përqindje e END.

Norma e kurimit: Kjo shpreh gjasat e daljes nga statusi i fazës 3.

Norma e diskontimit: Kjo përdoret duke e diskontuar humbjen e pritshme të kredisë në një vlerë aktuale në datën e raportimit. Aneksi 2 ofron normën e diskontimit të zbatueshme për vlerësimin e HPK.

Tabela e mëposhtme ilustron mënyrën e zbatimit të modelit në fazat e ndryshme:

Fazat	Niveli	PD	KND	END
Faza 1	Përgjithshme	PD 12-mujor (përshtatur për kushtet makro-ekonomike)	Humbjet e përhershme	Ekspozimi në dështim gjatë 12 muajve të ardhshëm
	Specifike	Nuk është e aplikueshme *		
Faza 2	Përgjithshme	PD të përhershme (përshtatur për kushtet makro-ekonomike)	Humbjet e përhershme	Ekspozimi në dështim gjatë jetës së mbetur
	Specifike	Nuk është e aplikueshme *		
Faza 3	Përgjithshme	PD është i barabartë me 1, sepse vonesa ka ndodhur	Humbjet e përhershme në varësi të pikës së ciklit të rikthimit	Ekspozimi në vonesë në datën e raportimit
	Specifike		Rrjedhat e parasë së ardhshme të diskontuara në datën e raportimit	

* Vlerësimi individual i probabilitetit të vonësës dhe humbjeve të përhershme është në vetvete e vështirë kur nuk ka dëshmi objektive të rënies në vlerë. Megjithatë, për ekspozimet e rëndësishme të klasifikuara në Fazën 1 dhe Fazën 2, BPB mund të vërtetojë që LGD vlerësohet në baza të përgjithshme për kthimin e pritshëm nga strategjia e përjashtimit të kolateralit për një kredi në vonesë.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor (vazhdim)
27.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (Politika e aplikueshme nga 1 janar 2018) (vazhdim)
Sistemi i brendshëm i vlerësimit të bankës dhe procesi i vlerësimit të probabilitetit të vonësës

Departamenti i Riskut Kreditor të Bankës është i pavarur të zbatojë modelet e tij të vlerësimit të brendshëm. Banka zbaton modele të veçanta për portofolin e saj kyç në të cilin klientët e saj vlerësohen nga A0 në Vonësë duke përdorur notat e brendshme.

Më poshtë jepen klasifikimet e brendshme të klasifikimit të kredive të përdorura nga banka me SNRF 9 dhe SNK 39:

Vlerësimi SNK 39	Vlerësimi SNRF 9	Të papaguara më 31 dhjetor 2018	HPK 31 dhjetor 2018	Mesatarja e PD 12 mujor	Mesatarja e KND
Standarde	A0	147,725	844	0.5%	48.9%
Standarde	A1	6,562	235	6.7%	43.6%
Në vëzhgim	B	1,917	213	35.6%	42.5%
Nën-standard	C	2,082	416	22.8%	43.2%
Vonesë	Vonesë	4,747	3,476	100%	30.2%
Gjithsej		163,033	5,184	0.8%	48.8%

Kreditë e riprogramuara dhe të modifikuara

Banka ndonjëherë bën ndryshime në kushtet origjinale të kredive si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të kredimarrësit, në vend se të marrë në posedim ose ta detyrojë mbledhjen e kolateralit.

Banka konsideron një kredi të riprogramuar kur këto modifikime jepen si rezultat i vështirësive financiare të pranishme ose të pritshme të kredimarrësit dhe Banka nuk do të kishte rënë dakord me to nëse kredimarrësi do të ishte financiarisht i shëndetshëm. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë kovenantat e vonësës, ose shqetësime të rëndësishme të ngritura nga Departamenti i Menaxhimit të Riskut. Riprogrami mund të përfshijë zgjatjen e marrëveshjeve së pagesës dhe marrëveshjen e kushteve të reja të kredisë.

Nga 1 janar 2018, kur kredia është rinegociuar ose modifikuar, por nuk është ç'regjistruar, Banka gjithashtu rivlerëson nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të riskut kreditor. Banka gjithashtu shqyrton nëse pasuritë duhet të klasifikohen në Fazën 3. Pasi një pasuri klasifikohet si e ristrukturuar, ajo do të jetë e ristrukturuar për periudhën provuese minimale 24-mujore. Në mënyrë që kredia të riklasifikohet nga kategoria e ristrukturuar, klienti duhet të plotësojë të gjitha kriteret e mëposhtme:

Të gjitha pikat më poshtë duhet të konsiderohen si performuese:

- Periudha provuese prej dy viteve ka kaluar nga data kur kontrata e ristrukturimit është konsideruar performuese.
- Pagesa të rregullta me më shumë se një shumë e parëndësishme e principalit ose interesit janë bërë gjatë së paku gjysmës së periudhës provuese
- Konsumatori nuk ka ndonjë kontratë që është më shumë se 30 ditë në vonesë.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.2 Risku kreditor (vazhdim)

27.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (Politika e aplikueshme nga 1 janar 2018) (vazhdim)

Kreditë e riprogramua dhe të modifikuara (vazhdim)

Tabelat në vijim paraqesin një përmbljedhje të pasurive të riprogramuara të Bankës:

	Faza 2			Faza 3			Raporti i riprogramimit
	Vlera bartëse bruto	Modifikime të përhershme për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Gjithsej kreditë e riprogramuara	
31 dhjetor 2018							
Detyrimet nga bankat	-	-	-	-	-	-	-
Kreditë dhe pradhëniet për klientë							
Korporata	95,435	909	909	32	32	941	0.99%
Individe	67,598	2	2	8	8	10	0.01%
Gjithsej kreditë dhe pradhëniet për klientë	163,033	911	911	40	40	951	0.58%

31 dhjetor 2018

Detyrimet nga bankat

Kreditë dhe pradhëniet për klientë

Korporata

Individe

Gjithsej kreditë dhe pradhëniet për klientë

Vlera bruto e kredive të riprogramuara			HPK e kredive të riprogramuara		
Faza 2	Faza 3	Gjithsej	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
-	-	-	-	-	-
909	32	941	175	14	189
2	8	10	-	5	5
911	40	951	175	19	194

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.2 Risku kreditor (vazhdim)

27.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (Politika e aplikueshme nga 1 janar 2018) (vazhdim)

Kreditë e ristrukturuara dhe të modifikuara (vazhdim)

Tabelat në vijim paraqesin një përmbljedhje të pasurive të ristrukturuara të Bankës më 31 dhjetor 2017:

	Portfolio performuese			Portfolio jo performuese			Raporti i riprogramimit
	Vlera bartëse bruto	Modifikime të përhershme për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Modifikimi i përhershëm për T&Cs	Gjithsej kreditë përformuese të riprogramuara	Gjithsej kreditë e riprogramuara	
31 dhjetor 2017							
Detyrimet nga bankat	-	-	-	-	-	-	-
Kreditë dhe pradhëniet për klientë							
Korporata	80,974	945	945	1	1	946	1.17%
Individe	55,571	7	7	-	-	7	0.01%
Gjithsej kreditë dhe pradhëniet për klientë	136,545	952	952	1	1	953	0.70%

31 dhjetor 2017

Detyrimet nga bankat

Kreditë dhe pradhëniet për klientë

Korporata

Individe

Gjithsej kreditë dhe pradhëniet për klientë

Vlera bruto e kredive të riprogramuara					Lejimet e rënies në vlerë të kredive të riprogramuara		
Performuese	Joperformuese por as të rëna në vlerë	Joperformuese dhe të rëna në vlerë	Gjithsej	Provizionet specifike	Provizionet e përgjithshme	Gjithsej	
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
871	73	1	945	75	7	82	
-	7	-	7	-	1	1	
871	80	1	952	75	8	83	

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor (vazhdim)
27.2.1 Vlerësimi i rënies në vlerë (Politika e aplikueshme nga 1 janar 2018) (vazhdim)

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	
Pasuritë që duhet të maten me kosto të amortizuar	HPK 12-mujore	HPK të përhershme	HPK të përhershme	Të blera ose të rëna në vlerë në origjinë	Gjithsej
Vlera kontabël bruto sipas llojit të pasurive					
Agro	11,562	2,120	29	-	13,711
Korporatë	32,654	16,552	3,453	-	52,659
Kartelat kreditore	100	3	31	-	134
Konsumuese	16,928	8,435	276	4	25,643
Mikro	20,861	7,358	846	-	29,065
Hipotekare	19,379	9,537	73	-	28,989
Veteranët dhe invalidët	3,417	9,404	11	-	12,832
Gjithsej vlera kontabël bruto	104,901	53,409	4,719	4	163,033
Lejimi i humbjes sipas SNRF 9 sipas llojit të pasurive					
Agro	(58)	(97)	(27)	-	(182)
Korporatë	(147)	(758)	(2,552)	-	(3,457)
Kreditë kartela	(4)	-	(33)	-	(37)
Konsumuese	(34)	(142)	(195)	(1)	(372)
Mikro	(80)	(162)	(579)	-	(821)
Hipotekare	(36)	(190)	(58)	-	(284)
Veteranët dhe invalidët	(1)	(22)	(8)	-	(31)
Gjithsej lejimi i humbjes sipas SNRF 9	(360)	(1,371)	(3,452)	(1)	(5,184)

Më poshtë është dhënë një analizë e kolateralit dhe rritjes së kredisë të përfituar gjatë vitit që përfundon më 31 dhjetor 2018:

	Ekspozimi bruto	Lejimet e rënies në vlerë	Vlera kontabël	Vlera e drejtë e kolateralit të mbajtur
Kreditë individuale:				
Kreditë kartela	134	(37)	97	-
Konsumuese	25,643	(372)	25,271	13,111
Hipotekare	28,989	(284)	28,705	23,532
Veteranët dhe invalidët	12,832	(31)	12,801	208
Gjithsej kreditë individuale	67,598	(724)	66,874	36,851
Kreditë për korporata				
Agro	13,711	(182)	13,529	30,383
Korporatë	52,659	(3,457)	49,202	206,564
Mikro	29,065	(821)	28,244	83,600
Gjithsej kreditë për korporata	95,435	(4,460)	90,975	320,547
Gjithsej pasuritë e rëna në vlerë	163,033	(5,184)	157,849	357,398

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.2 Risku kreditor (vazhdim)
27.2.2 Analiza e koncentrimin të riskut – Analiza e industrisë

Pasuritë financiare më 31 dhjetor 2018	Institucionet financiare	Qeveria	Banka Qendrore e Kosovës	Gjithsej
Paraja e gatshme dhe në banka	18,679	-	-	18,679
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	-	-	39,146	39,146
Kreditë dhe paradhëniet për banka	4,788	-	-	4,788
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	-	30,138	-	30,138
Gjithsej	23,467	30,138	39,146	92,751

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.2 Risku kreditor (vazhdim)

27.2.3 Analiza e cilësisë kreditore

Tabela më poshtë paraqet skenarin më të keq të ekspozimit ndaj riskut kreditor të Bankës me 31 dhjetor 2018 dhe 2017, pa marrë parasysh ndonjë kolateral të mbajtur ose siguri të bashkangjitur. Për pasuritë financiare, ekspozimet e mëposhtme paraqesin vlerat kontabël neto të raportuara në pasqyrën e pozicionit financiar.

	Paraja dhe gjendja me banka dhe BQK		Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes OCI		Kredi dhe paradržënie për klientë		Pasuri të tjera financiare		Garancionet financiare	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Ekspozimi maksimal kundrejt riskut kreditor	57,825	51,831	30,138	17,152	157,849	132,551	378	143	-	-
Vlera kontabël	-	-	-	-	-	-	-	-	8,746	7,203
Shuma e zotuar /garantuar	57,825	51,831	30,138	17,152	157,849	132,551	378	143	8,746	7,203
Sipas koston së amortizuar										
Faza 1	57,877	51,831	30,163	17,152	104,901	38,365	378	143	-	-
Faza 2	-	-	-	-	53,409	94,090	-	-	-	-
Faza 3	-	-	-	-	4,719	4,084	-	-	-	-
POCI	-	-	-	-	4	6	-	-	-	-
Gjithsej	57,877	51,831	30,163	17,152	163,033	136,545	378	143	-	-
Lejimi për rënie në vlerë (individual dhe i përgjithshëm)	(52)	-	(25)	-	(5,184)	(3,994)	-	-	-	-
Vlera neto kontabël	57,825	51,831	30,138	17,152	157,849	132,551	378	143	-	-
Jashtë bilancore: ekspozimi maksimal										
Zotimet për kredi: Risk i ulët – i pranueshëm	-	-	-	-	-	-	-	-	6,774	5,899
Garancionet financiare: Risk i ulët – i pranueshëm	-	-	-	-	-	-	-	-	1,972	1,304
Gjithsej zotimet / garancionet	-	-	-	-	-	-	-	-	8,746	7,203
Provizionet e njohura si detyrime	-	-	-	-	-	-	-	-	(12)	(19)
Gjithsej ekspozimet	-	-	-	-	-	-	-	-	8,734	7,184

66

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbylltur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.2 Risku kreditor (vazhdim)

27.2.3 Analiza e cilësisë kreditore (vazhdim)

	2018			2017		
	Individë	Korporata	Gjithsej kreditë	Individë	Korporata	Gjithsej kreditë
Kreditë dhe paradržënie për klientë						
Gjithsej vlera bruto	67,598	95,435	163,033	55,571	80,974	136,545
Lejimi për rënie në vlerë (individual dhe i përgjithshëm)	(724)	(4,460)	(5,184)	(315)	(3,679)	(3,994)
Vlera neto kontabël	66,874	90,975	157,849	55,256	77,295	132,551
Sipas koston së amortizuar						
Faza 1	39,824	65,077	104,901	14,123	24,241	38,364
Faza 2	27,379	26,030	53,409	41,149	52,942	94,091
Faza 3	391	4,328	4,719	293	3,791	4,084
POCI	4	-	4	6	-	6
Gjithsej bruto	67,598	95,435	163,033	55,571	80,974	136,545
Faza 1	(76)	(284)	(360)	(83)	(628)	(711)
Faza 2	(354)	(1,017)	(1,371)	(25)	(826)	(851)
Faza 3	(293)	(3,159)	(3,452)	(201)	(2,225)	(2,426)
POCI	(1)	-	(1)	(6)	-	(6)
Gjithsej lejimi për rënie në vlerë	(724)	(4,460)	(5,184)	(315)	(3,679)	(3,994)
Kreditë e ri negociuara						
Vlera kontabël	94	5,256	5,350	164	6,026	6,190
Nga të cilat: të rëna në vlerë	30	3,875	3,905	26	5,000	5,026
Lejime për rënie në vlerë	(74)	(2,377)	(2,451)	(8)	(2,765)	(2,773)
Vlera neto kontabël	20	2,879	2,899	156	3,261	3,417

67

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.2 Risku kreditor (vazhdim)

27.2.3 Analiza e cilësisë kreditore (vazhdim)

Kreditë e rëna në vlerë (politika e aplikueshme para 1 janar 2018)

Kreditë e rëna në vlerë janë kredi për të cilat Banka konstaton se është e mundur që nuk do të mund të mbledhë borxhin dhe interesin sipas kushteve kontraktuale të kredisë. Këto kredi kategorizohen nga A-ja tek E-ja në sistemin e brendshëm të Bankës për vlerësimin e kredive, ku A është Standarde, kurse E është Humbje. Politika e provizionit të këtyre kredive është detajuar në shënimin 3.(f)(v).

Vlerësimi individual dhe kolektiv i portofolios së kredive

Për qëllime të menaxhimit të brendshëm, Banka ndan kreditë në kredi që janë vlerësuar individualisht për rënie në vlerë ; këto kredi janë klasifikuar si nën-standarde apo më ulët. Të gjitha kreditë e tjera menaxhohen kolektivisht për qëllime të brendshme të rënies në vlerë .

Politika e Bankës kërkon rishikimin e kredive dhe parashënimeve individuale të klientëve që janë në nivelin mbi 50 mijë Euro (2017: 50 mijë Euro) së paku në baza kuartale kur nevojat individuale e kërkojnë atë.

Kreditë me vonesa por jo të rëna në vlerë (politika e aplikueshme para 1 janar 2018)

Kreditë dhe letrat me vlerë, ku pagesat e interesit dhe principalit janë me vonesë, por Banka beson se rënia në vlerë nuk është i përshtatshëm në nivel letrë me vlerë/kolateralit të vlefshëm dhe /ose në nivel grumbullimi të shumave që i detyrohen Bankës.

Kreditë me kushte të ri-negociuara

Kreditë me kushte të rinogociuara janë kredi që janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të huamarrësit ku Banka ka bërë koncesione të cilat në rrethana tjera nuk do ti merite në konsideratë. Pasi të ristrukturohet kredia mbetet në këtë kategori pavarësisht nga ecuria e kënaqshmërisë pas ri-strukturimit.

Politika e shlyerjes

Banka shlyen një kredi (dhe çfarëdo lejimi të lidhur me rënien në vlerë) kur Bordi i Drejtorëve merr vendim në përputhje me rregullat e BQK. Ky përcaktim arrihet pas shqyrtimit të informatave siç janë shfaqja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit ashtu që huamarrësi nuk mundet më të paguajë detyrimin apo që të ardhurat nga pengu nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar gjithë vlerën e ekspozimit. Gjithsej shuma e shlyer gjatë vitit 2018 është 107 mijë Euro (2017: 1,216 mijë Euro).

Balancat me bankat

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër në baza ditore nga ana e menaxhimit të riskut dhe Departamentit të Thesarit. Banka kufizon depozitat e saj dhe transaksionet e tjera bankare në bankat lokale apo ndërkombëtare. Para se të fillojë një marrëdhënie biznesi me një bankë të caktuar, menaxhmenti dhe Departamenti i Riskut kryejnë analiza të gjendjes financiare të institucionit. Performanca financiare e palëve monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korrespondente si dhe emetuesit e obligacioneve në të cilat Banka ka ekspozime në investime, monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor (S & P), Fitch dhe Moody.

Në përputhje me rregulloren e re për ekspozimet e mëdha të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës, Banka nuk do të ketë asnjë ekspozim agregat të riskut të kreditimit të palëve të lidhura që tejkalon 15% të Kapitalit Rregullator të nivelit të parë.

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.2 Risku kreditor (vazhdim)

27.2.3 Analiza e cilësisë kreditore (vazhdim)

Kreditë dhe parashënime për bankat janë dhënë pa kolateral. Tabela e mëposhtme paraqet llogaritë rrjedhëse të bankës dhe depozitat me afat me bankat korrespondente sipas vlerësimit kreditor:

	2018	2017
A+ deri A-	699	1,492
BBB+ deri B-	2,340	767
Të pa rankuara	9,434	7,043
Më 31 dhjetor	12,473	9,302

Zotimet e kreditimit dhe garancionet financiare

Ekspozimi maksimal nga garancionet financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë në qoftë se garancioni është kërkuar, e cila mund të jetë dukshëm më e madhe se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për kreditimin e angazhimeve është shuma e zotuar.

Kontrolli i riskut të limiteve dhe politikat e menaxhimit

Banka menaxhon limitet dhe kontrollon përqendrimet e riskut të kredisë kudo që ato janë të identifikuara në mënyre të veçantë të palët individuale, grupet dhe të njësitë.

Banka strukturon nivelet e riskut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në sasinë e riskut të pranuar në lidhje me një huamarrës të vetëm ose një grupi huamarrësish dhe për segmentet gjeografike dhe industriale. Risqet e tilla janë të monitoruara në mënyre të rregullt dhe në bazë të një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse është e nevojshme.

Ekspozimi ndaj riskut të kredisë menaxhohet përmes një analize të rregullt të aftësisë së huamarrësit potencial për të përmbushur pagesat e interesit dhe principalit dhe duke ndryshuar këto limite kreditimi kur është e nevojshme. Kontrollat e tjera dhe masat zbutëse janë të përkshruara më poshtë.

Kolateralit i mbajtur, përmirësime të tjera të kredisë dhe efekti i tyre financiar

Banka mban kolateral për kreditë dhe parashënime për konsumatorët në formën e interesave të hipotekës mbi pronën dhe pasuritë e tjera të luajtshme. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes. Përgjithësisht nuk mbahet kolateral mbi kreditë dhe parashënime për bankat.

Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit dhe përmirësimeve të tjera të sigurisë ndaj pasurive financiare regjohet mëposhtë:

Kreditë dhe parashënime për klientë	Ekspozimi maksimal ndaj riskut kreditor		Kesh Prona Kolateral		Gjithsej kolateralit i përdorur		Ekspozimet neto pa kolateral
	Prona	Kesh	Pajisje	Kolateral	Kolateral i tepër		
31 dhjetor 2018	163,033	273,147	5,180	79,071	109,771	(194,365)	53,262
31 dhjetor 2017	136,545	240,564	5,666	57,869	93,114	(167,554)	43,431

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Per vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.2 Risku kreditor (vazhdim)

27.2.4 Koncentrimi i riskut kreditor

Banka monitoron përqendrimin e riskut kreditor për sektor dhe për shpërndarje gjeografike. Një analizë e përqendrimit të riskut kreditor në datën e raportimit është paraqitur si në vijim:

	Paraja e gatshme dhe gjendja me BQK-në		Kreditë dhe parathëniet bankat		Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes OCI		Kreditë dhe parathëniet klientëve		Pasuritë tjera financiare		Garancionet financiare	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Koncentrimi sipas sektorëve												
Korporatë	-	-	-	-	-	-	90,975	77,295	-	-	8,746	7,203
Banka	57,825	51,831	4,788	1,450	30,138	17,152	-	-	-	-	-	-
Individuale	-	-	-	-	-	-	66,874	55,256	378	143	-	-
Gjithsej	57,825	51,831	4,788	1,450	30,138	17,152	157,849	132,551	378	143	8,746	7,203
Koncentrimi sipas vendit												
Vendet e EU	3,038	2,158	10	100	-	-	-	-	-	-	-	-
Republika e Kosovës	54,571	49,160	4,778	1,350	30,138	17,152	157,849	132,551	378	143	8,746	7,203
Vendet tjera	216	513	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	57,825	51,831	4,788	1,450	30,138	17,152	157,849	132,551	378	143	8,746	7,203

70

Banka per Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

27.3 Risku i tregut

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, sikurse janë normat e interesit, çmimi i kapitalit dhe normat e këmbimit të valutave të huaja do të ndikojnë të hyrat e Bankës apo vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i menaxhimit të riskut të tregut është të menaxhoj dhe kontrolloj ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin nga risku. Tregu përkatës i riskut me të cilin merret banka është risku i valutave të huaja dhe risku i normës së interesit dhe këto riske menaxhohen në përputhje me politikat e tyre përkatëse.

27.3.1 Risku i normës së interesit

Risku i normës së interesit është risku i humbjeve për shkak të luhatjes së normave të interesit në instrumentet financiare dhe kryesisht është si rezultat i mospërputhjeve të maturimit midis pasurive dhe detyrimeve. Rrjedhimisht, kjo mund të rrisë kostot e financimit të Bankës në krahasim me kthimin e përfutur nga pasuritë të cilat mund të mbeten të pandryshuara dhe kështu, potencialisht të zvogëlojnë marginën e interesit.

Për të parandaluar këtë risk, Banka mat dhe monitoron riskun e normës së interesit bazuar në analizën e hendekut të çmimit ndërmjet pasurive dhe detyrimeve në mënyrë që të kufizojë ekspozimin ndaj këtij risku dhe të sigurojë përputhjen me rregulloren e BQK-së mbi riskun e normës së interesit në evidencat kontabel i cili është zbatuar që nga 1 janari 2017. Me qëllim të matjes së riskut të normës së interesit, pasuritë dhe detyrimet e bankës shpërndahen brenda periudhave kohore sipas maturimit të tyre dhe pastaj analizohen hendeku i maturitetit dhe i çmimit. Hendeku i normës së interesit plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës ndaj skenarëve të ndryshëm standard dhe jo standard të normave të interesit. Këta skenarë synojnë të simulojnë luhatjet e normave të interesit për të matur ndikimin mbi rezultatit financiar dhe kapitalin e bankave. Skenarët standard përfshijnë një zhvendosje paralele 2% në lakorën e yield-eve siç kërkohet nga rregullorja e BQK-së.

Rezultatet nga këta skenarë raportohen në baza mujore për Komitetin e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit të Bankës ("LRMC") dhe në baza tremujore tek Komiteti i Riskut në nivelin e bordit. Si rezultat, ekspozimi i bankës ndaj riskut të normës së interesit mbetet në përputhje me profilin e riskut të bankës dhe brenda kufijve të brendshëm dhe rregullatorë të përcaktuar nga BQK-ja.

Normat mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë si në vijim:

Pasuritë	USD		EUR	
	2018	2017	2018	2017
Paraja në banka	-	0.65%	-	-
Kreditë dhe parathëniet bankave	2.40%	1.34%	0.94%	0.93%
Kreditë të klientët	-	-	8.03%	8.45%
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	2.13%	1.69%
Detyrimet				
Depozitat e klientëve	-	-	1.41%	1.41%
Kreditë e varura	-	-	8.65%	10.04%
Huamarrjet	-	-	2.97%	3.50%

71

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.3 Risku i tregut (vazhdim)
27.3.1 Risku i normës së interesit (vazhdim)

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje apo zbritje në tregun e normave të interesit (duke supozuar lëvizje simetrike në lakoren e përqindjeve dhe një pozitë financiare stabile) është si vijon:

2018	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
	Rritje	Ulje	Rritje	Ulje
Efekti i përllogaritur i fitimit (humbjes)	(637)	637	773	(773)

2017	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
	Rritje	Ulje	Rritje	Ulje
Efekti i përllogaritur i fitimit (humbjes)	(571)	571	686	(686)

Efekti në të ardhura tjera gjithëpërfshirëse	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	10 bp	10 bp	10 bp	10 bp
	Rritje	Ulje	Rritje	Ulje

2018: përllogaritja e efektit në pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

- - 97 (97)

2018: Gjithsej efekti në kapital	(605)	605	831	(831)
---	-------	-----	-----	-------

Bazuar në analizën e mësipërme nëse normat e interesit rriten me 10 pikë bazë, vlera e drejtë zvogëlohet me 97 mijë Euro.

Efekti i riskut të normës së interesit në kapital është i ngjashëm me atë të fitimit dhe humbjes.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.3 Risku i tregut (vazhdim)
27.3.1 Risku i normës së interesit (vazhdim)

Tabela në vijim tregon instrumentet financiare që sjellin dhe që nuk sjellin interes sipas datës së rigjimit.

31 dhjetor 2018		Deri 1 Muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 1 vit	Gjithsej
Pasuritë							
Paraja e gatshme dhe në banka							
Që nuk sjellin interes		15,985	-	-	-	-	15,985
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	697	1,997	-	-	-	2,694
Gjendja me BQK							
Që nuk sjellin interes		39,146	-	-	-	-	39,146
Kreditë dhe paratë bankave							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	-	-	998	3,780	10	4,788
Letrat me vlerë	<i>Fikse</i>	50	100	250	-	29,738	30,138
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	5,152	10,717	14,979	29,282	97,719	157,849
Kreditë për klientë							
Që sjellin interes	<i>Fikse</i>	378	-	-	-	-	378
Pasuri të tjera financiare							
Që nuk sjellin interes		61,408	12,814	16,227	33,062	127,467	250,978
Gjithsej							
Detyrimet							
Depozita të klientëve							
Që bartin interes	<i>Fikse</i>	20,632	6,288	6,997	42,315	46,137	122,369
Që nuk bartin interes		99,224	-	-	-	-	99,224
Kreditë e varura							
Që bartin interes	<i>Fikse</i>	-	-	42	-	1,300	1,342
Huamarrjet							
Që bartin interes	<i>Variabel</i>	158	313	455	613	2,746	4,285
Detyrimet tjera							
Që nuk bartin interes		1,399	-	-	-	-	1,399
Gjithsej		121,413	6,601	7,494	42,928	50,183	228,619
Hendeku		(60,005)	6,213	8,733	(9,866)	77,284	22,359
Hendeku kumulativ		(60,005)	(53,792)	(45,059)	(34,325)	22,359	

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Per vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.3 Risku i tregut (vazhdim)
27.3.1 Risku i normës së interesit (vazhdim)

31 dhjetor 2017	Deri 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 1 vit	Gjithsej
Pasuritë						
Paraja e gatshme dhe në banka						
Që nuk sjellin interes	13,516	-	-	-	-	13,516
Që sjellin interes	4,317	-	-	-	-	4,317
Gjendja me BQK	33,998	-	-	-	-	33,998
Që nuk sjellin interes	-	-	-	-	-	-
Kreditë dhe paradhëniet bankave	-	-	-	1,450	-	1,450
Që sjellin interes	-	-	-	-	-	-
Letrat me vlerë	50	-	340	4,983	11,779	17,152
Që sjellin interes	-	-	-	-	-	-
Kreditë për klientë	5,358	6,459	13,039	24,572	83,123	132,551
Që sjellin interes	-	-	-	-	-	-
Pasuri të tjera financiare	143	-	-	-	-	143
Që nuk sjellin interes	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	57,382	6,459	13,379	31,005	94,902	203,127
Detyrimet						
Depozita të klientëve						
Qëartin interes	18,834	4,628	9,110	50,122	23,605	106,299
Që nukartin interes	71,481	-	-	-	-	71,481
Kreditë e varura	-	-	-	40	800	840
Qëartin interes	-	-	-	-	-	-
Huamarrjet	-	1,114	-	1,114	1,915	4,143
Qëartin interes	-	-	-	-	-	-
Detyrimet tjera	1,673	-	-	-	-	1,673
Që nukartin interes	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	91,988	5,742	9,110	51,276	26,320	184,436
Hendeku	(34,606)	717	4,269	(20,271)	68,582	18,691
Hendeku kumulativ	(34,606)	(33,889)	(29,620)	(49,891)	18,691	

74

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.3 Risku i tregut (vazhdim)
27.3.2 Ekspozimi ndaj riskut valutor

Risku valutor është risku i humbjeve të mundshme nga pozicioni i hapur në valutë të huaja për shkak të luhatjeve në kursin e këmbimit. Banka është e ekspozuar ndaj riskut valutor përmes transaksioneve në valuta të huaja. Banka sigurohet që ekspozimi neto mbahet në një nivel të pranueshëm duke blerë apo shitur valuta të huaja aty për aty kur është e nevojshme për të zgjidhur bilancet afat-shkurtra. Banka menaxhon dhe monitoron riskun valutor kundrejt limiteve të përcaktuar në politikën e riskut dhe në rregulloren e BQK-së për Riskun e Këmbimit Valutor.

Ekspozimi ndaj riskut valutor diskutohet dhe raportohet në baza mujore për komitetin e likuiditetit dhe të riskut të tregut. Valutat e huaja me të cilat merret Banka janë kryesisht dollari amerikan (USD), frangu zviceran (CHF), dhe funta e Britanisë së Madhe (GBP). Në lidhje me GBP banka ka ndaluar pranimin e kësaj monedhe, megjithatë bilanci i mbetur menaxhohet nga afër. Normat e përdorura për konvertim më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë si më poshtë:

	2018	2017
Valuta	EUR	EUR
1 USD	0.8734	0.8338
1 CHF	0.8874	0.8546
1 GBP	1.1179	1.1271

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës kundrejt rritjes apo zbritjes në normat e konvertimit me valuta të huaja është si ne vijim:

	USD		CHF		GBP	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Normat e ndjeshmërisë	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Fitim apo humbje						
+5% Euro	12.23	2.97	12.89	2.02	0.90	0.24
-5% Euro	(12.23)	(2.97)	(12.89)	(2.02)	(0.90)	(0.24)

Ekspozimi i bankës kundrejt riskut të valutave të huaja është si në vijim:

Të gjitha shumat janë në mijë Euro

31 dhjetor 2018	EUR	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Pasuritë financiare					
Paraja e gatshme dhe në banka	15,812	1,359	1,490	18	18,679
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	39,146	-	-	-	39,146
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë	30,138	-	-	-	30,138
Kreditë dhe paradhëniet për banka	3,013	-	1,775	-	4,788
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	157,849	-	-	-	157,849
Pasuritë tjera financiare	378	-	-	-	378
Gjithsej pasuritë financiare	246,336	1,359	3,265	18	250,978
Detyrimet financiare					
Detyrimet nga klientët	217,472	1,114	3,007	-	221,593
Kreditë e varura	1,342	-	-	-	1,342
Huamarrjet	4,285	-	-	-	4,285
Detyrime të tjera financiare	1,399	-	-	-	1,399
Gjithsej detyrimet financiare	224,498	1,114	3,007	-	228,619
Pozita e valutave të huaja, neto	21,838	245	258	18	22,359

75

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.3 Risku i tregut (vazhdim)
27.3.2 Ekspozimi ndaj riskut valutor (vazhdim)
Të gjitha shumat janë në mijë Euro

31 dhjetor 2017	EUR	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Pasuritë financiare					
Paraja e gatshme dhe në banka	13,451	1,657	2,720	5	17,833
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	33,998	-	-	-	33,998
Pasuritë financiare të mbajtura për shitje	17,152	-	-	-	17,152
Kreditë dhe paradhëniet për banka	1,450	-	-	-	1,450
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	132,551	-	-	-	132,551
Pasuritë tjera financiare	143	-	-	-	143
Gjithsej pasuritë financiare	198,745	1,657	2,720	5	203,127
Detyrimet financiare					
Detyrimet nga klientët	173,502	1,598	2,680	-	177,780
Kreditë e varura	840	-	-	-	840
Huamarrjet	4,143	-	-	-	4,143
Detyrime të tjera financiare	1,673	-	-	-	1,673
Gjithsej detyrimet financiare	180,158	1,598	2,680	-	184,436
Pozita e valutave të huaja, neto	18,587	59	40	5	18,691

27.4 Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është risku që Banka do të ballafaqohet me vështirësi në përmbushjen e detyrimeve të saj financiare me kohë dhe për të përmbushur kërkesat e papritura për fonde nga depozituesit e saj ose nga kreditorët e tjerë. Për më tepër, risku i likuiditetit përfshinë gjithashtu riskun që banka nuk do të jetë në gjendje të financojë rritjen e pasurive.

Qasja e Bankës për administrimin e likuiditetit është që të sigurojë, sa më shumë që është e mundur, që gjithmonë të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet me kohë, sipas kushteve normale dhe nën presion, pa pësuar humbje të papranueshme apo pa rrezikuar të dëmtojë reputacionin e Bankës. Për këtë qëllim, në baza ditore, banka monitoron pozicionin e saj të likuiditetit dhe kushtet e tregut. Për më tepër, vazhdimisht vlerëson riskun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshimet në financimin e kërkuar për të përmbushur objektivat e biznesit dhe objektivat e përcaktuara në aspektin e strategjisë së përgjithshme të Bankës. Përveç kësaj, Banka mban një portofol të pasurive likuide si pjesë e strategjisë së saj të menaxhimit të riskut të likuiditetit.

Për të siguruar një menaxhim efektiv të riskut të likuiditetit dhe për të siguruar që nuk ndodhin mangësi të likuiditetit, Banka mban bazën e saj të depozitave të diversifikuar. Si i tillë, Banka synon të mbledhë fonde duke përdorur një gamë të gjerë të gjerë të instrumenteve siç janë depozitat e klientëve ose financimi nga IFN-të, të cilat do të sigurojnë që baza e financimit të mbetet e qëndrueshme.

Përveç raportimit ditor, banka gjithashtu monitoron riskun e likuiditetit në baza mujore. Ky monitorim përfshinë pozicionin e likuiditetit në rrethana normale dhe gjithashtu nën testet e stresit. Rezultatet diskutohen në Komitetin e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit.

Për më tepër, Banka ka gjithashtu një plan të paparashikueshëm të likuiditetit i cili mundëson menaxhimin efektiv të likuiditetit në rast të rrethanave të papritura.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.4 Risku i likuiditetit (vazhdim)
27.4.1 Menaxhimi i riskut të likuiditetit

Banka mat riskun e likuiditetit duke përdorur analizën e hendekut të likuiditetit i cili paraqet maturitetet e mbetura të pasurive dhe detyrimeve financiare. Maturiteti i mbetur është periudha midis datës kontraktual të pasurive/ detyrimeve dhe datës së bilancit. Tabela në vijim tregojnë rrjedhat e parave të paskontuara të detyrimeve financiare të Bankës dhe zotimet dhe garancionet e papërdorura të huasë në bazë të maturimit të tyre të hershëm të mundshëm kontraktual. Rrjedhat të prishme të parasë të Bankës të këtyre instrumenteve ndryshojnë shumë nga kjo analizë. Për shembull, llogaritë e kërkesës pritet të mbajnë një balancë të qëndrueshme ose në rritje.

31 dhjetor 2018	Deri 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	mbi 12 Muaj	Gjithsej
Pasuritë financiare						
Paraja e gatshme dhe në banka	16,683	1,996	-	-	-	18,679
Gjendja me BQK	39,146	-	-	-	-	39,146
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	-	998	3,780	10	4,788
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	5,152	10,717	14,979	29,282	97,719	157,849
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë	50	100	250	-	29,738	30,138
Pasuritë tjera financiare	378	-	-	-	-	378
Gjithsej	61,409	12,813	16,227	33,062	127,467	250,978
Detyrimet financiare						
Depozitat e klientëve	119,857	6,288	6,996	42,315	46,137	221,593
Kreditë e varura	-	-	42	-	1,300	1,342
Huamarrjet	158	313	455	613	2,746	4,285
Detyrime tjera	1,399	-	-	-	-	1,399
Garancionet e lëshuara	1,972	-	-	-	-	1,972
Zotimet për kredi të pashfrytëzuara	6,774	-	-	-	-	6,774
Gjithsej	130,160	6,601	7,493	42,928	50,183	237,365
Hendeku i likuiditetit	(68,751)	6,212	8,734	(9,866)	77,284	13,613

31 dhjetor 2017	Deri 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	mbi 12 Muaj	Gjithsej
Pasuritë financiare						
Paraja e gatshme dhe në banka	17,833	-	-	-	-	17,833
Gjendja me BQK	33,998	-	-	-	-	33,998
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	-	-	1,450	-	1,450
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	5,358	6,459	13,039	24,572	83,123	132,551
Pasuritë financiare me vlerë të drejtë	50	-	340	4,983	11,779	17,152
Pasuritë tjera financiare	143	-	-	-	-	143
Gjithsej	57,382	6,459	13,379	31,005	94,902	203,127
Detyrimet financiare						
Depozitat e klientëve	90,315	4,628	9,110	50,122	23,605	177,780
Kreditë e varura	-	-	-	40	800	840
Huamarrjet	-	1,114	-	1,114	1,915	4,143
Detyrime tjera	1,673	-	-	-	-	1,673
Garancionet e lëshuara	1,304	-	-	-	-	1,304
Zotimet për kredi të pashfrytëzuara	5,899	-	-	-	-	5,899
Gjithsej	99,191	5,742	9,110	51,276	26,320	191,639
Hendeku i likuiditetit	(41,809)	717	4,269	(20,271)	68,582	11,488

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.5 Risku operacional

Në përputhje me rregulloren e BQK-së, risku operacional përcaktohet si risku i humbjes që del nga proceset e papërshtatshme ose të dështuara të brendshme, njerëzit, sistemet ose ngjarjet e jashtme. Ky përkufizim përfshinë riskun ligjor, por përjashton riskun strategjik dhe riskun reputacional. Për të siguruar një menaxhim efektiv të riskut operacional, banka ka implementuar një kornizë të riskut operacional i cili përfshinë politikat dhe procedurat, teknikat dhe mjetet për identifikimin, vlerësimin, parandalimin/kontrollimin dhe monitorimin e riskut operacional.

Për të përmirësuar dhe rritur efektivitetin e kontrolleve të brendshme në proceset e bankës dhe për të regjistruar të gjitha humbjet e riskut operacional, banka ka krijuar një "bazë të dhënash për ngjarjet e humbjes" ku regjistrohen të gjitha ngjarjet që shkaktojnë humbje operationale ose risqe potenciale që mund të shkaktojnë humbje. Kufijtë dhe linjat e raportimit të këtyre humbjeve përcaktohen në politikat e menaxhimit të riskut operacional. Për më tepër, procedura e riskut operacional përshkruan në detaje hapat që banka ndërmerr nga informacioni i mbledhur në bazën e të dhënave të ngjarjeve të riskut operacional.

Kjo bazë e të dhënave konsiderohet të jetë burimi më i mirë i informacionit për zhvillimin e modeleve për matjen e ekspozimit të bankës ndaj riskut operacional pasi ofron informata për shkaqet e humbjes. Për më tepër, nëpërmjet informacionit të mbledhur nga kjo bazë e të dhënave janë vendosur masa korrektuese ose parandaluese për të parandaluar / kontrolluar këtë risk.

Vlerësimi vjetor për proceset e ndryshme në bankë është pjesë e kornizës së menaxhimit të riskut operacional të bankës. Nëpërmjet këtij vlerësimi Banka mbledh informacion të dobishëm për përcaktimin e profilin të riskut operacional të Bankës dhe vlerëson risqet që Banka i'u është ekspozuar, duke përfshirë shkallën e implementimit të kontrollit. Kjo mundëson përmirësimin e proceseve të kontrollit përmes masave të ndryshme, duke reduktuar kështu ndikimin e humbjeve nga risku operacional.

Menaxhimi efektiv i riskut operacional nënkupton njohjen e pozicionit të bankës dhe profilin të riskut. Prandaj, për këtë qëllim, banka përdor treguesit kryesor të riskut (KRIs) për të monitoruar drejtuesit e ekspozimeve të lidhura me risqet kryesore. Këta tregues monitorohen në baza të rregullta (muajore / tremujore) në mënyrë që të lehtësojnë menaxhimin e riskut operacional duke ofruar sinjale paralajmëruese të hershme për ndryshimet që mund të tregojnë shqetësime risku.

Në krijimin e një menaxhimi efektiv të riskut operacional, Banka ka ndërmarrë aktivitete të ndryshme në lidhje me rritjen e ndërgjegjësimit të riskut kryesisht përmes trajnimeve, të cilat ofrohen për të gjithë stafin e bankës në baza vjetore. Këto trajnime synojnë të rrisin njohuritë lidhur me menaxhimin e riskut operacional përmes diskutimit të skenarëve të ndryshëm në ngjarjet e mëparshme të riskut operacional. Për më tepër, trajnimet adresojnë kanalet përmes të cilave duhet të monitorohen dhe raportohen ngjarjet e riskut operacional.

Përveç kësaj, banka ka zbatuar një proces për të siguruar që ndryshimet në produktet, shërbimet ose proceset (ekzistuese ose të reja) të kalojnë shqyrtimin dhe miratimin e riskut. Kjo do të sigurojë që risku operacional që vjen nga proceset, produktet ose shërbimet e reja në Bankë të monitorohet dhe të trajtohet menjëherë.

Banka llogarit pagesën e kapitalit për riskun operacional duke përdorur Metodën e Treguesit Bazë (BIA) siç përcaktohet nga rregullorja e Bankës Qendrore mbi Menaxhimin e Riskut Operacional.

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
27.6 Menaxhimi i riskut të kapitalit

Banka e menaxhon kapitalin e vet për të siguruar se Banka do të jetë në gjendje të vazhdojë sipas parimit të vijimësisë teksa maksimizon kthimin tek aksionarët përmes përmirësimit të borxhit dhe bilancit të kapitalit.

Struktura e kapitalit të Bankës përbëhet nga kapitali i paguar, rezerva për riskun e përgjithshëm dhe fitimet e mbajtura. Politika e Bankës është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe të tregut dhe për të mbështetur zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve është njohur gjithashtu dhe Banka njihet nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve të larta që mund të jenë të mundshme me kthim më të madh dhe avantazhet dhe sigurinë që ofron një pozicion i fortë i kapitalit.

Kapitali rregullator

Banka monitoron adekuatshmërinë e kapitalit, me theks të veçantë në rregullat dhe raportet e lëshuara nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK"). Raporti i Adekuatshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me pasuritë e ponderuara me risk, zërat jashtëbilancore dhe risqet e tjera, i shprehur në përqindje. Minimumi i kërkuar për Raportin e Adekuatshmërisë së Kapitalit është 8% për kapitalin e klasit të parë dhe 12% për gjithsej kapitalin.

Pasuritë e peshuara me risk

Pasuritë peshohen sipas kategorive të gjerë të riskut kombëtar, duke vendosur peshën e riskut sipas shumës së kapitalit që do të nevojitej për ti mbështetur ato. Gjashtë kategori të peshimit të riskut (0%, 20%, 50%, 75%, 100%, 150%) aplikohen: për shembull paraja e gatshme dhe instrumentet e tregut të parave peshohen me zero risk, që nënkupton që nuk nevojitet kapital shtesë për ti mbajtur këto pasuri. Pasuria dhe pajisjet peshohen me 100% risk duke nënkuptuar se duhet patjetër të mbështeten me Kapital (Klasi i Parë) baraz me 8% të vlerës kontabël. Zotimet kreditorë në zërat jashtëbilancore janë marrë në konsideratë. Shumat pastaj janë peshuar me risk me përqindjen e njëjtë sikurse për pasuritë bilancore.

	2018	2017
Gjithsej pasuritë e peshuara me risk	154,558	126,575
Gjithsej ekspozimet jashtëbilancore të peshuara me risk	628	713
Gjithsej pasuritë e peshuara me risk për riskun operacional	14,910	12,747
Gjithsej	170,096	140,035
Kapitali rregullator (Gjithsej Kapitali)	26,655	21,617
Raporti i Adekuatshmërisë së Kapitalit (Gjithsej Kapitali)	15.67%	15.44%

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
28. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra prej tyre ka aftësinë për të kontrolluar tjetrën apo të ushtrojë një influencë të rëndësishme mbi atë në marrjen e vendimeve financiare dhe operative. Me automatizëm palët kontrolluese konsiderohen aksionarët e listuar në shënimin 25 kapitali aksionar dhe rezervat.

Kur konsiderohet çdo marrëdhënie ndërmjet palëve, vëmendje i kushtohet përmbajtjes së marrëdhënies dhe jo thjesht formës ligjore.

Një përmbledhje e bilanceve të palëve të lidhura, në fund të vitit janë si në vijim:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Pasuritë:		
<i>Kreditë aktive në fund të vitit tek aksionarët dhe menaxhmenti kryesor</i>	Vlerësimi i BQK *	Vlerësimi i BQK *
Enrad-Ex Newco Jugo Term	A 1,716	A 1,542
Eng Office	A 501	A 501
Ismet Sylejmani (Vatani Sh.p.k.)	A 96	A 100
Uniprojekt	A 269	A 113
Naser Aliu (Uniprojekt)	A 15	A 17
Besnik Vrella (Uniprojekt)	A 6	A 9
Agim Bilalli (Uniprojekt)	A 10	A 12
Ahmet Arifi	- -	A 1
Sokol Krasniqi	A 3	A -
Brymako	A 3	A 12
Hyda Krasniqi	A 26	-
Naim Abazi (Medianam shpk)	C 134	A 205
Malesia Reisen (Rrustem Aliaj)	A 660	-
Aksionarët tjerë dhe menaxhmenti	A 181	A 110
Gjithsej	3,620	2,622
Garancionet dhe letrat e kreditit me aksionarët	A 11	A 11

*A: Kategoria standarde B: Kategoria në vëzhgim C: Kategoria nën standard

Kreditë për palët e lidhura jepen në terma komerciale.

	2018	2017
Kreditë për aksionarët, bruto	3,439	2,512
Lejimet për rënie në vlerë	(47)	(4)
Gjithsej kreditë për aksionarët, neto	3,392	2,508
Kolaterali në kesh	(2,686)	(2,026)
Kreditë të aksionarët, neto	706	482
	2018	2017
Kreditë bruto të menaxhmenti dhe anëtarët e bordit	181	110
Kreditë të menaxhmenti neto	181	110
Kolaterali në kesh	(33)	(48)
Neto ekspozimi të menaxhmenti	148	62

80

Banka per Biznes Sh.a.
Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2018

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)
28. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Detyrimet:	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
<i>Llogaritë bankare me aksionar</i>		
Caffe group N.T.SH	38	26
Mejdi Rexhepi	405	307
Enrad	814	3
Malësia Reisen	829	42
Rrustem Aliaj	90	72
Frutex sh.p.k	539	202
Shaqir Palushi	73	132
Ismet Sylejmani (Vatani SH.P.K)	1	1
Naser Aliu - Uniprojekt	14	4
Besnik Vrella- Uniprojekt	3	5
Besnik Vrella- Shtepiaku	3	-
Sokol Krasniqi	7	2
Ahmet Arifi	-	1
Naim Abazi (Medianam SH.P.K)	1	37
Moneta sh.p.k	2	1
Nazmi Vija	49	20
ENG Office	160	8
Aksionarët tjerë dhe menaxhmenti	46	157
Gjithsej	3,074	1,020
Huazimi nga BERZH	3,373	1,000
Gjithsej detyrimet	6,447	2,020

Më poshtë janë shpalosur transaksionet me palët e lidhura gjatë vitit.

	2018	2017
Të ardhurat		
Të ardhurat nga interesi nga kreditë dhe paradhëniet	100	56
Gjithsej të ardhurat	100	56
Shpenzimet		
Shpenzimet e interesit nga huamarrjet prej BERZH	36	69
Kompensimi i menaxhmenti kryesor	372	350
Kompensimi i bordit të drejtorëve	42	42
Gjithsej shpenzimet	450	461

29. NGJARJET PASUESE

Nuk ka ndonjë ngjarje të rëndësishme pas datës së raportimit që mund të kërkonte rregullime apo shpjegime në pasqyrat financiare.

81

